

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Előfizetési felhívás!

1912. január hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési árak:

Egész évre K 10.—
Fél évre " 5.—
Negyed évre " 2.50
Jegyzőknek és tanítóknak 6 K.

Kérjük előfizetőinket, akiknek előfizetésük december hó végén lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek.

A kártya.

Az Osztrák Magyar Bank a hazárdjátékosok ellen.

Nem kell bővebben fejtegetnünk ennek a témának aktualitását, mert hiszen a kártyázás mindig és szinte mindenhol aktuális. Kártyáznak ebéd után, vacsora előtt, vacsora után, éjfél után reggelig. És kártyáznak a „jó társaságbeli” hölgyek a háztartáspénzből napról-napra, kártyáznak a hölgyek a zsurokon és nemsokára kártyáznak a kaszinókban és kávéházakban is. Minden urilak, minden kávéház, minden egyesület és kör és minden önképzés cégére alatt létesített ifjusági és nem ifjusági egyesület nem egyéb mint kártya-kaszárnya. Kártyázom én, kártyázol te és kártyázik ő és mi, ti, ők mindnyájan. Ugy hogy ha

osztályozzuk a néppességet kártyázók és nem kártyázókra, akkor legalább 95% esik az előbbiekre.

Hogy ez nem valami egészséges tünet, azt mondanunk se kell. De hogy nem a kártyázásban hanem ennek különböző módjaiban van az aggasztó körülmény az bizonyos.

Akinek módjában van kaszinókban, egyesületekben, kávéházakban megfordulni, különböző tapasztalatokat tehet.

Z. ur például napról-napra eljár ebéd után az egyik kávéházba, megissza a feketéjét háromig kártyázik jókedvűen, aztán eltávozik és nyugodtan végzi a napi munkáját. Nyugodtan pedig azért, mert akár vesztett, akár nyert, csekélyeségről lévén szó, nem foglalkoztatja tovább agyát a kártyázás eredménye.

A másik asztalnál ugyanaz a játék járja, nem hazárd játék, hanem megengedett. De minthogy fiatal óriások a játékosok, olyan alapon já'szak, hogy rövid néhány óra alatt a differenciák 50—100 koronáig is felrúgnak. Hiszen nem nagy summa ez sem. Hanem akinek havi fizetése a 300 K-át meg nem haladja sőt ezen alul marad, vagy az a kereskedő, akinek jól esik, ha 10 fillérral drágábban adhatja áruját, vagy az a tisztviselő aki folyton drágasági, személyi, osaládi és tudja

Isten miféle pótlékért gyülesezik, vagy örömeiben majdnem kiugrik a bőréből mikor a 100—200 K remuneráció a markába kerül, annak ilyen mértékű játéka elítélendő. Pedig az mint mondtuk nem hazárd játék, hanem szelid alsós vagy tartli. Akik azután a bakkasztal, a makao, vagy a ferbli asztal körül görnyednek az már újra más elbírálás alá esik. Ezek már egyenesen pénzszerzési források akár Monakó. Természetesen ezek is különböző alapon kezelhetők, de akik ilyen játék kultiválói, azok mindig olyan kockázattal játszanak, hogy kedvező vagy kedvezőtlen esélyek a lélekre nagyobb hatással sőt gyakran zavarólag vannak. Ezért tiltja a hazárdjátékot a törvény és ezért ujtják fel főkapitányi rendeletek ez intézkedéseket újra meg újra, anélkül, hogy a hazárd-játék kiirtását, vagy nagyobb mértékű korlátozását akár törvény, akár rendelet komolyabban célozná.

Minthogy ez társadalmi betegség, szanálása is társadalmilag eszközölendő. A mikéntjére nézve eklatáns példával szolgál az Osztrák Magyar Bank főtanácsa, melynek legutóbbi gyűlésén egy tanácstag a következőket mondta: Tudvalevő, hogy a Lajtánul (ezt Bécsben mondták) hihetetlen arányokat ölt a kártyadűh Magyarországon

Új év után.

Ötszáz ezer anxix-kártyát
S hatmillió névjegyet
Irtam össze-vissza kérem
S ezeröttszáz levelet.
Gratuláltam jobbra-balra,
A kezem már leszakadt
S variáltam megdübödten
A szép B. u. é. k. szavakat.
Megvertem vagy ezer embert,
Hogy „keléses ne legyen”
S kaptam ötmillió számlát:
„Fizessen mert perelem!”
S aztán jöttek sorba kérem
A jószívű emberek:
Aggok, lányok, ifjak, vénék,
Osesemők és gyerekek.
A szobalány, a szakácsné,
A házmester, szemetes,
Jött a rendőr, utcaspró.
Jött a suszter és tejes.
Nem maradt él a szabó sem,
Vele jött a kalapos,
Mosolygós az arca mindnek

S az igénye alapos.
Eljött kérem szeretettel
A villanyos szerelő
Hirlaphordó, levélhordó
— Megbomlik az agyvelő!
Kéményseprő, aszfaltseprő
S ez már aztán megható:
Feketébe megjelent a
Fehérruha vasaló.
Cselédszerző, zeneszerző,
Az illem- és tánctanár.
Borbély is volt és kucsóber
S hitelezőm valahány.
Száz tűzoltó mind egy sorba
És jótékony egyesület,
Az önkéntes mentőcsapat,
Étcetera egyebek.
Ugy fecsegték, mint a szarka,
Mindnek nyitva szája, marka
S a buékját szépen sorba
Mindegyik nyakamba varrta.
Megöleltek, megcsókoltak,
Az ígemet is lehúzták;
Volt két rozszant aranyfogam
S még azokat is kihúzták.

S egyre-másra csak úgy dültek
Új csapatok a szobába
És szó nélkül markoláztak
A szivaros ládikába.
S se nem látva, se nem hallva,
Félig élve, félig halva,
Boldog ujévi mosollyal,
Akarva vagy nem akarva.
Minden eröm összeszedve
Még egy buéktól kivágok
S minden „nyájás” olvasónak
Hasonló jókat kívánok.
S végezetül belesugom
A rám hallgató fülekbe,
Mint elismert szakértő a
Boldog ujévi ügvekbe,
Hogyan lehet ezt a „boldog”
Új esztendőt elkerülni???

Oly egyszerű kérem szépen . . .
A halotti anyakönyvbe kell
Csak egyszer bekerülni!

Ribó Zoltán.

senkiről sem lehet tudni, hogy mikor lepi meg a világot azzal, hogy a kártya romboló következményeit kell elviselnie, hogy mikor megy tönkre és hogy mikor követ el bűnöket. Ezért indítványozom, hogy magyarországi cenzorainkat úgy válogassuk meg, hogy előbb pontos értesülést szerezzünk arról, nem házard-kártyás-e? Olyan ember, aki házardjátékokat játszik, az vagy a kártyán akar vagyont szerezni, vagy kiteszi magát annak a veszedelemnek, hogy tönkremegy: de egyik fajta sem jó arra, hogy cenzora legyen az osztrák-magyar banknak. Ugyanez áll mindazokra, akik az osztrák-magyar banknál hitelt vesznek igénybe. Ezért indítványozom, hogy kártyás cenzorokat ne alkalmazzunk és kártyás üzletfeleinkkel szakítsuk meg az összeköttetést. Az indítvány nem lepelt meg senkit a főtanácsülésen, amely azt egyhangú határozattal elfogadta. A bank vezetősége a határozatot már a legközelebbi jövőben érvényesíteni fogja. Biztosra vesszük, hogy az Osztrák Magyar Bank főtanácsa nemcsak cenzoraira, de minden tisztviselőjére is ki fogja terjeszteni ezt az üdvös határozatot. A példát figyelmébe ajánljuk mindazoknak akiket illet.

Tisztviselők függetlenítése.

A közigazgatási tisztviselők függetlenítése, alkalmazásukban való vonatkozásban bekövetkezik azon tényezőkkel szemben, akik ma helyi befolyásuk révén a választások irányítására döntő mérvben hatnak, mihelyt a választási rendszert a kinevezés váltja fel. A tisztviselőknél ezen függetlensége megszerzi rá nézve a lehetőségét, hogy eljárásában a pártatlanságra törekedjék s így közelebb jutottunk az eszményi közigazgatáshoz, amelynek célja egyedül a közérdek s az érvényesülésre joggal bír, tehát jogos magánérdek kielégítése.

Megszűnnek azok a közigazgatási visszaélések, amelyeknek ma termőgye a privilegizált társadalmi állást elfoglaló ugynevezett tekintélyek érdekeinek minden áron való megvédelmezésére való kényszerült törekvés s míg egyfelől a tőlünk való függő helyzet teljes megszűnése maga után vonja a hatósági intézkedéseknek minden vonalon való végrehajtását s megteremtődik a jó közigazgatás; addig másfelől a tisztviselői kar tekintélyét a legszilárdabban megalapozza eljárásának pártatlansága s az ez irányú állandó tapasztalat következtében a tisztviselő mindig közelebb-közelebb jut a nép széles rétegeinek szívéhez, amely később teljes bizalommal fordulván felé, képes lesz igazi missziójának betöltésére.

Természetes, hogy mi, akkor, amidőn ezer és egy okból, a közigazgatás, ennek teljesítési képessége, a tisztviselői kar érdekében léndzást történik a választási rendszer eltörlése és a kinevezési rendszer behozatala, vagyis a közigazgatás államosítása mellett: nem akarjuk, hogy ez intézmény egyik végétől a másikba essék, nem akarjuk, hogy amidőn megszabadul a helyi nagyságok és politikai pártok bilincseinek fojtó szorításától, ugyanakkor egy nagyobb, szervezettebb hatalomnak, a végrehajtó hatalom birtokosának kényre-kegyre kiszolgáltatassék.

Nem. Mi a közigazgatási tisztviselői kart éppen úgy függetleníteni kívánjuk a kormánytól, mint a vármegyék uraitól, mert a központi hatalom mértéktelen növekedése nem kívánatosabb a mi szemünk-

ben, mint a vidéki kiskirályok felelőtlen önkényuralma.

Az egészen nyilvánvaló, hogy a tisztviselők nem képezhetnek státust a statusban; felettük is kell lenni velük rendelkező, őket a közéleti és hivatali munkásságukat ellenőrző hatóságoknak, de nem akarjuk, hogy ezek a tényezők hatalommal bírijanak arra, hogy akár jogosulatlan előnyök, akár hátrányok kilátásba helyezésével a tisztviselői karra terrorisztikus eszközökkel hathassanak s a tisztviselői kart politikai magatartásért akár jutalmazhassák, akár büntethessék. A tisztviselői karnak politikailag függetlennek kell lennie s nem szabad annak kitenni, hogy a politika viharát által felkorbácsolt hullámok elsodorják valódi hivatásától. Kövesse a közigazgatási tisztviselő, mint minden szabad polgár, szabadon politikai meggyőződését, ne követhessen senki sem erőszakot, mint ma, meggyőződése szabadságán, de ne legyen a közigazgatási tisztviselő kezében sem a korteszászló, nehogy a politikai küzdelmek által felébresztett indulatok hivatali pártatlanságát befolyásolják.

Ha a választási rendszer eltörlésével a tisztviselők kikerülnek a vármegyei politikai pártok abszolútizmus alá, nem szabad, nem lehet őket a mindenkori kormányok politikai ügynökeivé sem tenni.

A kinevezési rendszerrel függetlenítésüket akarván elérni, nem szabad még nagyobb, még intenzívebb függésbe hozni őket.

Akkor tehát, amidőn a választási rendszer helyett a közigazgatási tisztviselők alkalmazásánál a kinevezési rendszert óhajtuk s amidőn a közigazgatás reformját az államosítás alapjára kívánjuk helyezni: gondoskodni kell olyan eszközökről is, amelyek alkalmasak arra, hogy a tisztviselők a mindenkori kormányoktól politikailag függetleníthessenek.

A közigazgatás jósága természetesen szorosan összefügg egységes eszközökkel, egységes célok felé való törekvéssel. Az a közigazgatás jó, amely egységesen munkálkodik s amely működésének célja is egy. A közérdek megóvása, a jogos magánérdek kielégítése s a nemzeti állam kiépítésére való öntudatos törekvés.

Mi közigazgatásunk működésében az egységes cél felé való haladást csak úgy véljük biztosítottak, ha államosítottak s erősen meg vagyunk arról győződve, hogy a közigazgatás államosítása nem fogja azon aggodalmakat igazolni, amelyeket sokan éppen a tisztviselői karnak a mindenkori kormányok omnipotenciájára való jutása iránt táplálnak, ha az előléptetés módja megfelelő szolgálati pragmatikában, az existencia biztonsága pedig jó fegyelmi törvényekben garantáltatik.

Helynelküli cselédek nyilvántartása.

A falusi leány, ha városba kerül, az élet utvesztőjében alig tud eligazodni. Ilyenkor gyakran esik olyan „utmutatók” kezébe, akik tapasztalatlan-ságát felhasználva visszaélnék a falusi együgyűséggel. Maguk a cselédszerzők között is akárhány van, aki a kínálkozó alkalmat jövedelmezőnek használja fel. De akkor is, ha a cseléd helyét elhagyja gyakran jut oly társaságba, melyek megmételtyezik egész gondolkodás módját és átka lesz annak a családnak melynél azontul szolgálatot vállal. A cselédek bűnkrónikája jóval kevesebb esetet számlálna, ha ezekben a helynelküli időpontokban szigorú szemek őrköd-nének a cselédek felett. Ezt az üdvös szolgálato-akarja teljesíteni Deák Péter rendőrkapitány leg-újabb rendelte mely a helynelküli cselédek nyilvántartását rendeli el és ennek vezetésével a Bay György kapitány vezetése alatt levő büntügyi osztályt bizza meg.

A rendelet egész terjedelmében így szól:

„Minden cseléd, aki szolgálatából kilép, vala-

mint azon cseléd, aki szolgálatkeresés végett a városba érkezik, tartozik nyomban a rendőrkapitányságnál jelentkezni és elszegődésének idejére tartózkodást engedélyt szerezni.

A hatóságilag engedélyezett helyszerzők csak oly cselédeket szegődethetnek el, a cselédotthonos nők pedig csak oly cselédeket fogadhatnak az otthonba, kik az elszegődési időre szóló fent említett tartózkodási engedéllyel bírnak.

Amennyiben a cselédszerzőnek, valamint az, otthon-tulajdonosnőnek bármi módon tudomásukra jut, hogy egyes cselédek szolgálat és tartózkodási engedély nélkül itt a városban tartózkodnak, vagyis csavarog ak, ezt a rendőrkapitányságnál a helynelküli cselédekről vezetett nyilvántartónál nyomban bejelenteni tartoznak.

A tartózkodási engedélyek a rendőrkapitányi hivatal büntügyi osztályában reggel 8 órától délután két óráig, ezentul pedig a rendőrtanyán ezek kiállításával megbízott szolgálatot teljesítő rendőrtizedesnél szerezhetők be.

Ezen rendelet ellen vétő hatóságilag engedélyezett cselédszerzők és hatóságilag engedélyezett otthon-tulajdonosok kiszabandó rendbirsággal, ismétlődés esetén pedig az iparengedélyük elvonására való előterjesztéssel sújtatnak. A cselédek pedig a kihágási büntetőtörvénykönyv 62. §-a alapján mint foglalkozás nélküli csavargók lesznek büntetve.

Ezen rendeletom 1912. január hó 16-én lép életbe.”

H I R E K.

A szombathelyi püspök intronizációja.

A szombathelyi egyházmegyének ünnepe van. Ujesztendő napján szentelte fel Majlát Gusztáv gr. erdélyi püspök Mikes János gr. ujonnan kinevezett szombathelyi püspököt a budapesti Szent István bazilikában e hó 3-án harangok zugása közepete vonult be szék-helyére. A közönség valláskülönbség nélkül lelkesedéssel üdvözölte, mert megelőzte jó-hire. A város lobogó-diszt öltött s a vármegye végállomásán Celldömölkön diszkaput állítottak tiszteletére, hol Herbst Géza alispán és Horváth István káptalani helynök fogadták a vármegye és egyházmegye élén. Szombathelyen Brenner Tóbiás polgármester üdvözölte kinek János püspök szép szavakban válaszolt. „Mint munkás polgár, mint jó polgár jövök önök közé és hiszem, hogy a szeretetet is hamarosan ki fogom vinni.”

Ezután a püspök beláthatatlan kocsi-sortól követve a székesegyházba ment, hol átvette a pásztorbotot és „Te Dum” dicsérte az urat. A püspökvárban, az egész egyházmegye hódolt az új főpásztornak.

Január 5-én fogadja a szombathelyi küldöttséget és 6-én reggel 8 órakor tartja a székesegyházban az ünnepélyes szent misét melyen híveihez szentbeszédet intéz. D. u. 1 órakor a kulturpalotában diszbebéd lesz.

— **Esküvő.** Rapoch Gyula nagykanizsai ügyvéd és neje szül. Engel Róza tudatják Ilonka leányuknak dr. Zerkovitz Zsigmond budapesti ügyvéd-del f. hó 7-én Budapsten tartandó házassági egybekelését.

— **Házasság.** Antauer József alsódomborui gyógyszerész dec. 30-án kötött házasságot Zrinyi Margit urhölgygel, Zrinyi Károly esküvői tanítóképző intézeti igazgatónak és a „Muraköz” szerkesztőjének leányával.

— **A politikai helyzet Horvátországban.** Az a kérdés merül fel most már a választások lezajlása után, hogy milyen fordulatot vesz Horvátországban a politika. Miután az országos kormányban nincs többsége a kiltás sines arra, hogy akármelyik ellenzéki párttal megoldás jöbessen létre, a mely a bán támogatását célozná, az a kérdés: mi lesz. A hivatalos Narodna Novine azt írja, hogy új választások lesznek, még pedig rövidesen. A sabort februárban hívják össze s ha ott a régi zajos jelenetek megismétlődnek, királyi kőzirrattal elnapolják s aztán kiírják az új választásokat. A most lefolyt választásokon a horvát-szerb koalíció vereséget szenvedett, mert az egykor 56 tagot számláló párt 24-re zsugorodott össze, de megerősödött a jogpárt. Így nem lesz más út a kibontakozásra, mint új választás.

— **Városi közgyűlés.** Holnap, 5-én d. u. 3 órskor kezdődőleg városi közgyűlés lesz. A tárgysorozat nevezetesebb pontjai ezek: Az 1911. évi zárószámadás. A legtöbb adófizető városi képviselők névjegyzékének megállapítása. A belső piaci és heti valamint országos marhavásári helypénzszedési jog és ezekkel kapcsolatban a városi mérlegek jóvődelmének bérbeadása. Néhai Ney Albert városi adóellenőr óvadékának kiutalása. A főgimnáziumi rajz és tornatanári lakberek megállapítása. Horváth István v. adóellenőr jutalmazása. Adásvételek és illetőségi ügyek.

— **Szalay Sándor távozása a Zalától.** Az egész megyei sajtó meglepetve olvasta, hogy Szalay Sándor, kinek neve a megyei újságírói gárdában legjobb hangzású volt, megvált a Zalánál viselt főszerkesztői állásától, sőt teljesen kilépett a lap kötelékéből. Szalay neve össze van forrva a megyei sajtó fejlődésével, melynek mindekor tiszteltet és elismerést szerzett. Hisszük, hogy távozása csak időleges és hatalmas munkabírását és becsületes tollát nemsokára újra sorompóba viszi a közjó érdekében.

— **Kinevezés.** A győri ítélőtábla elnöke kinevezte dr. Erdőssy Ferencet, Erdőssy Bálint állami iskolai igazgató fiát a győri ítélőtábla kerületébe (komáromi törvényszékhez) joggyakornoknak.

— **Főgimnáziumi koncert.** A nagykanizsai kegyes-tanítórendi kath. főgimnázium az Ifjúsági Segítő-egyesület javára 1912. évi január hó 13-án a Polgári Egylet nagytermében ifjúsági hangversenyt rendez. Jegyek árai: Emeleti páholy 16 k., Földszinti páholy 12 k., Földszinti ülőhely I—II. sorig 4 k., III—VI. sorban 3 k., a többi sorban 2 k., Allóhely 1 korona. Jegyek Barta Alfréd ur divatárkereskedésében előre válthatók és este a pénztárnál. Kezdeté pontban 7 órskor. Felőfizetéseket köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. Műsor: 1. Nyitány a Hunyadi László operához nagyzenekarra írta Erkel Ferenc. Előadja a főgimn. vonós és fuvó zenekar. 2. Magyar népdalegyveleg. 3. Vig dalra fell Zsaskowszky F-től. Éneklí a főgimn. vegyeskar. 4. Potpourri a Denevér c operából Strauss Jánostól. Előadja a főgimn. vonós és fuvó zenekar. 5. Lukoguito. Bohózat egy felvonásban. Ney K. után átdolgozta Pokorny E.

— **Közegészségügy.** Ratz Károly dr. városi orvos a december hódapi nagykanizsai egészségügyről a következőket jeleuti Időjárás kedvezőlen volt. Az egész hónap ködös, nedves volt. A felnőtteknek a légzőszervek hurutos bántalmái és a toroklob és csuzos betegségek fordultak elő. Gyermekoknél torok-

lobbok észleltek és szorványosan enyhe lefolyású kranyaóban szenvedtek; Vörheny volt 4, kanyaro 55, hökburut 2, difteritisz 5 és tifusz 1 esetben. Hullaboncolás vegeztetett Deutsch Sándoron ki 24 én meg lövetetti Barton Márkuson aki agyszéltetésben és Schönfeld Móron aki szívszélütésben halt meg. Gyárak, Ipartelepek megvizsgáltattak és a gyermektelepen kihelyezett gyermekok. Összes halálozás 49 volt. Ezek közül 2 tüdőgümőkórban a tüdőbetegségben 9 halt meg.

— **Katonai sorshuzás.** Az 1891. évben született állítás kötelesek katonai sorshuzása f. hó 21-én reggel 9 órskor lesz a városi I. emeleti előesernokban. A katonakötelesek vagy személyesen tartoznak megjelenni, vagy megbízott után eszközlők a sorshuzást.

— **Magvizsgáló állomás.** Dr. Bódis István a budapesti magvizsgáló állomás assistense Nagykanizsára érkezett. Mőködési helye a Korona szállóban van, hol a gazdaközönségnek rendelkezésére áll. Egyelőre a kirendetség mőködési köre csak az ólomzáróási tevékenységre terjed ki.

— **Népesedési statisztika.** A nagykanizsai adókönyvi hivatal kimutatása szerint az 1911. évben Nagykanizsán 762. születés és 667 haláleset volt. A természetes szaporodás tehát 55, ami 1/6%-nak felel meg. Házassági kihirdetés volt 266, tényleges házasság 206 esetben kötöttet, a többi vidéken kötöttet.

— **Téli színházat Kanizsán.** Hidvégi Ernő staggione színtársulat igazgatója, ki most Kaposváron állomásozik, f. hó 9-étől kezdve egy hónapra terjedő játékgendélyt kér a vároától. Beadványában a Polgári Egylet nagytermét nevezi meg táékhelyül, melyről a direktor ugy nyilatkozik, hogy nagyobb színtársulat és operett előadásokra nem alkalmas ellenben olyan kis társulat számára, amilyennel Hidvégi akar hozzánk jönni, igen. Ő csak vígjátékokat és drámákat kultiválna. Ezek a darabok ugyilatszük kevésbbé gyujtók és nem oly távveszélyesek mint az operettek. Hát ebben átvitt értelemben igazza van a direktor urnak. De ha a P. E. nagyterme egyáltalában tűzveszélyes, akkor minden társulatra nézve az akár operetteket is ad elő, akár nem. Ha pedig a főkapitány ur, akinek véleménye ebben az ügyben döntő a Polgári Egylet helyiségét nem tartja tűzveszélyesnek akkor nem fog akadályt gördíteni a közönség színpártolása elé. Már nem is bánóok, ha egy rövid lélekzetű színi-szezon töltené ki a hosszú estéket. A kérvényt a színiüggyi-bizottsághoz tették át, mely véleményét ad róla. A társulatnak 10 férfi és 8 női mővész van. Nem tudjuk melyik forumnál, de valahol azt hisszük megakad a színi-szezonunk, mert hát a Szabados társulata se vonulhatott be az ősszel a Thália-pajtájába.

— **Kellemes meglepetésben részesíthetjük olvasóinkat.** Sikerült a legregybb és legelterjedtebb Magyar Asszonyok Lapja, a „Háztartás” kiadóhivatalával megegyeznünk, hogy olvasóinknak a lapot 12 korona évi előfizetés helyett nyole koronaért szállíthatjuk. Egy magyar családban sem hiányozhat ma már ez a pompásan szerkesztett folyóirat, mely nemcsak szórakoztatva tanít, hanem felőfel mindent, amira a családnak, az asszonyok szükségse van. Előfizetési pénzek lapunk kiadóhivatalába küldendők.

— **Vezérőgynökségi felügyelő.** Felkértek bennünket annak a közlésére, hogy Pollák Ede urat a Magyar Francia biztosító társaság igazgatósága nagykanizsai vezérőgynökséghez felügyelőül nevezte ki. Mi tévesen ugy írtuk mult számunkban,

hogy Pollák ur a nagykanizsai vezérőgynökség felőgyletével bizatott meg; ami nem fedí teljesen a kinevezés intencióját.

— **Ki akar bábaasszony lenni?** A szekszárdi Ferencz József közkórházban 5 hónapig tartó szülészuői tanfolyam lesz. Husz évesnél nem fiatalabb és 40 évesnél nem idősebb nők kellően felszerelt kérvénnyel január 30.-áig jelentkezhetnek felvételre. A sikeres vizsgálat után kapott szülészuői oklevél az egész országban érvényes.

Gyermekek székrekedése esetében a valódi Ferenc József-keserűviz a legjobban használható! Enyhe ízénél fogva tisztán is szívesen megisszák azt az 1 deciliternyi mennyiséget, amire szükségük van. Nagyon kényes gyermekéknél gyengén meg is cukrozható és kevés citrommal is keverhető. Gerhardt tanár, a híres berlini gyermekorvos írja: A természetes „Ferencz József”-vizet gyakran rendelem és mindig pontos és kielégítő eredménnyel. — A jobb főszerőzletekben, valamint az összes gyógytárakban árusítják. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten van.

Öriási kedvezmény

a Zalai Közlöny olvasói részére.

A XVIII. évfolyamban lévő „HÁZTARTÁS” magyar asszonyok lapja kiadóhivatalával sikerült olyan egyezsége jönnünk, hogy olvasóink részére a lapot 12 korona évi előfizetés helyett

NYOLC KORONÁÉRT szállítja.

Az URAINÉ HENTALLER LILLY pompás szerkesztésében megjelenő lap az egész országban el van terjedve, szórakoztatva tanít, a család minden tagja megtalálja az őt érdeklő részt és szívesen látott vendége minden magyar családnak.

Allandó rovatai: Egészség. Fogápolás. Gazdaság. Divat. Kézimunka. Családi kör. Befőzés. Konyha. Baromfiudvar. Állatokról. Hasznos tudnivalók. Gyermekszoba. Humor. Irodalom. Kertészet. Kozmetika. Méhészet. Szépség. Nők a nagyvilágban. Regény. Rejtvény. Ruházat Házassági rovat. Sport. Szólószet. Társaság. Vegyes apróságok és Szerkesztői üzenetek.

Az évi nyole korona, vagy félelví négy korona előfizetés a ZALAI KÖZLÖNY kiadóhivatalához küldendő be postautalványon. Mutatványszámért közvetlen a HÁZTARTÁS szerkesztőségéhez, Budapest. Thökoly-ut 162. sz. a. kell fordulni.

2-3 középosztályt végzett fiu
GYAKORNOKNAK

jóíjzettel azonnal felvétetik

Ifju Wajdits József
könyv és papirkereskedésben.

Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Csak

alpesi tej
kakao
és cukorból áll

Páratlan
különlegesség.

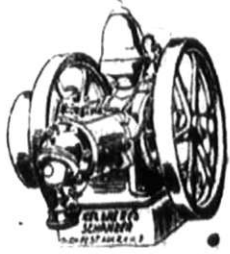
MILKA SUCHARD

Nyersolaj-motor.

Világhírűek

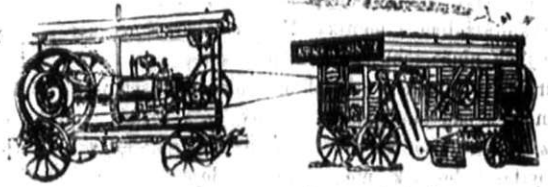
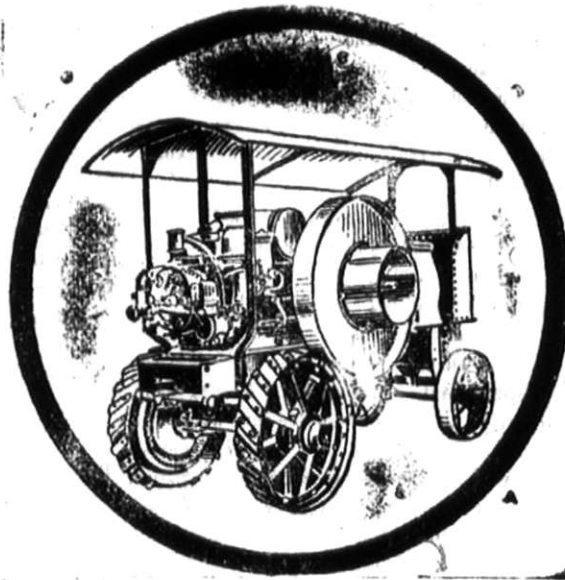
Gőz- és motor-cséplőkészletek.

Magánjáró- motoraink

kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobbak
és
legegyszerűbbek

Elsőrendű gyártmány, üzemelés olcsó, kezelés egyszerű.

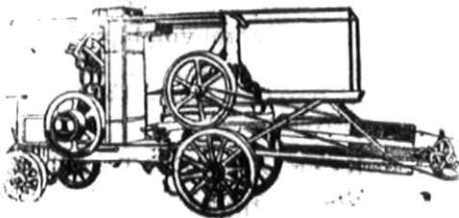
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjártat

igen célszerűek, mert a malomjártattal együtt van síkszita szerkesztve. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom lisztre és darára.

Magánjáró kötőró

Az országutakoz magát vontatja és igen jól tör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg

gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Magbízható ügynököket keresünk.

Az 1888. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

Óvakodjunk utánszaktól és más készítmények becsesempészésétől.

- E megjelölések:
- Berger kátrányszapana,
 - Berger glicerin-kátrányszapana és
 - Berger kén-kátrányszapanai,
 - Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

cégünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül a pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárúsító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jelül az itt lenyomatott védjegyet és cégnevet viselik.

G. Hall & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hall & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-ország monarchia és a külföldi gyógyszerárterekben és szakbavágó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávé

a „BIVALY“ gyári jeggyel.

A kávéfőzetet

zamatossabbá és izletesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőző annak kiváló minőségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánszaktól **tévétra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Városi közgyűlés.

A f. hó 5-én megtartott városi képviselőtestület közgyűlése nem bővelkedett olyan tárgysorozatban, mely a t. városatyákra kiválóbb vonzóerőt gyakorolt volna. És valószínűleg nagy hézagok lettek volna a gyűlés-terem padsoraiban, ha Ujvári Géza nem gondoskodott volna előre, hogy tömör felvonulás legyen a gyűlésre. Ujvári azonban veszélyben látta az igazságot és azért a képviselőket saját aláírású körlevéllel felhívta, hogy a pénteki gyűlésen ott legyenek. Nem kapott mindenki ilyen felhívást, csak a 13 próbás függetlenségek. Mert pld. Fried Ödön dr. csak másoktól értesült, hogy a virilisták joga veszélyben van a városházán és azt megmenteni Ujvári Gézának és a vezetése alatti függetlenségi párt feladata. Veszedelem ugyan nem volt, hanem azért a nagy Demosthenes fulminans beszédre készült amit veszély ide, veszély oda, el is mondott, hamar betanulta és megleckéztette a virilisták névjegyzékét kiigazító bizottságot, meg a fiskálisokat mind, akik mindig „kibóházní” akarnak valamit; akik a valóságot kiforgatják és a gyilkost is fehérre akarják mosni.

Hogy valami nehezen elfojtott honfitűz lappang a kabátja alatt, azt azonnal elárulta mikor a tanács jóval három óra után a közgyűlési terembe lépett. „Éljen szeretett főjegyzőnk” kiáltotta a belépéskor éles hangon Ujvári. És csakugyan akadt 4—5 asszisztense, akik rákontráztak a primás kezdésére. Sabján Gyula dr. főjegyző eddigi dicséretes működésével igazán nem szolgált rá arra, hogy ilyen torz módon fejeztessék ki vele szemben az elismerés. Még az öntelt nagy városatya hiveinek izlése is visszautasította és elhárította magától ezt a nem sikerült manővert.

Különbösen is teljesen Ujvári dominált a gyűlésen, aki paragrafusokat magyarázott a jogászoknak és az igazságot csak a saját személyében látta kialakulva és azért az őszemélye — saját mondása szerint — szent és sérthetetlen. A független intrakt polgár hozzáférhetetlenségét akarta ezzel az uralkodót megillető kifejezéssel jellemezni, vagy talán római néptribun szerepét képzelte magának.

Sokat foglalkoztunk ez egy városatyával. Nem a mi hibánk, hiszen ő is hosszú időt foglalt le a gyűlésen a saját személye iránt.

A gyűlés lefolyása a következő volt: Délután 3 óra után kezdődött a gyűlés Vécsey Zsigmond polgármester elnöke alatt. A tárgysorozat előtt jelentette a polgármester hogy a kórház kibővítésének vázlattervét Jámbor és Bálint műépítők elkészítették. A szerződés értelmében ezért járó 1500 K-t a laktanya alpból kéri kiutalványoztatni, amit a kórház bevételeiből egyszerre vagy részletenkint kamatokkal együtt fognak a laktanya alapnak visszatéríteni.

Hozzászólás nélkül fogadtatott el a városnak 1910. évről szóló zárószámadása, valamint a Lackenbacher Mózes-féle, ifjú Karczag Béla-féle és Kiss József-féle szegény alapítványoknak 1910. évi számadásai.

Ezután a városi virilisták névjegyzéke került tárgyalás alá. A tanács azt javasolta, hogy mivel dr. Bentzik Ferenc városi ügyész, Deák Péter főkapitány és dr. Goda Lipót városi orvos állásuknál fogva tagjai a képviselőtestületnek, a névjegyzékből töröltesse nek. Azok a virilis tagok pedig, kik választás útján is helyet foglalhatnak a képviselőtestületben, 15 napon belül nyilatkozni tartoznak, mely alapon óhajtják a közgyűlésen polgári jogukat gyakorolni. Dr. Schwarz Adolf a névsor 92. pontját kifogásolja, mint hogy az ott szereplő özv Wellisch Jánosné nem létező személy. Vizsgáltassék meg, ki helyett került a név oda és miután fizeti adóját. Ujvári Géza örül dr. Schwarz felszólalásának, mert ő olyan tapasztalatot szerzett, hogy a virilisták névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottsági tagoknak nincs módjukban az adóhivataltól eléjük terjesztet: névsort bíráltni. Vakon el kell azt fogadni. Nem tudják megítélni, mi joga került valaki oda. Ily formán a bizottsági tagok működése „nullává lett”. Azt is észrevette, hogy sokak szemébe szálka, hogy ő is tagja ennek a bizottságnak; le is akarták őt torkolni, de ő nem hagyja magát. Az ő személye „szent és sérthetetlen” (! ! ? ?) hozzá senki se férhet.

Dr. Fried Ödön azt óhajtja, hogy a névjegyzék a régi gyakorlat szerint legyen összeállítva; t. i. a város területén lakó legtöbb adót fizető polgárokból; tekintet nélkül, hogy az adó ingatlan után fizettetik-e. Dr. Plihal Viktor, mint a névsorkiigazító bizottság elnöke kijelenti, hogy Ujvárit senki se

torkolta le a bizottságban, hisz az utolsó gyűlésen olyan kijelentést tett, hogy az elnök eljárását helyesli. A bizottság működése pedig tényleg nem terjedhet ki arra, hogy minden adókönyvet összeforgasson, megvizsgáljon. Ez az adóhivatal kötelessége, melynek munkájában a bizottságnak meg lehet bíznia. Ujvári általános és folytonos derűtlenség között beszél a fiskálisok csúrés-csavarájáról, mindenben való „bohózásról”, akik még a rablógyilkost is fehérre akarják mosni. Végre ezt is lenyelte a közgyűlés. Vécsey Zsigmond polgármester megnyugtatta a közgyűlést, hogy a bizottság részéről jogfosztás nem történt. A bizottság beterveztette a névjegyzéket a tanácsnak, melyet az akceptált. Azonosítja magát a tanács javaslatával és hozzájárul Schwarz Adolf dr. módosításához. Aki jogaiban sértve érzi magát, a jogorvoslattal élhet. Sabján Gyula dr. főjegyző a közigazgatási bíróság döntvényével bizonyítja, hogy a bizottság a virilisták névjegyzékének kiigazítását törvényes alapon végezte. Ezek után a virilisták névjegyzékét a tanács javaslata és Schwarz Adolf dr. módosítása szerint egyhangulag elfogadták.

A belső piaci és heti marhavásári, valamint az országos helypénzszedési jog bérbe adása már két ízben volt árlejtés alá boosátva. Mindannyiszor csak az eddigi bérlő a karánsebesi Neuerer és Keppich cég adott be ajánlatot. Most harmadszor a városi mázsálók bérbevételére is adott ajánlatot.

A városi mérleg körül tapasztalt rendtelenséget Ujvári Géza tette szóvá Samu Józseftől hallottak nyomán. Mire Deák Péter, Darvas János és Győri László kimutatják, hogy ezek a bajok a kezelő személy óriási elfoglaltságából keletkezettek. Kohn Samu pedig a mérleg apró hibáiról adott szakvéleményt. A fenti cég 34488 K 88 fillér évi bérért 2 évre bérbe kapja a helypénzszedési jogot és 920 K-ért a mérleghasználatát. Az alkalmazott mérlegek a bérllet lejártával 1913. dec. 31-én a város tulajdonába mennek át.

Néhai Ney Albert adóellenőr óvadékának kiutalását a közgyűlés elrendeli.

Mint hogy Nagykanizsa ujjában magasabb lakbérosztályba soroztatott Pfeiffer Elek főgimnáziumi rajztanár lakbérért 700 K László József tornatanárát pedig 630 K-ban állapítja

meg a gyűlés, 1911. évi július 1-étől számítva.

Minthogy Horváth István adóellenőr néhai Ney Albert betegsége idejében őt helyettesítette és a terhes munka nagyon megviselte, részint egészségének helyreállítási költségkép, részint munkásságának megjutalmazásaként 400 K-át szavazott meg a képviselőtestület.

Néhai Simon Gábor ügyvéd végrendeletileg 100 K-át hagyott, hogy kamataiért a főgimnázium énekkara évenként mindenszentek napján sirján egy gyászalt énekeljen. A képviselőtestület a cél kivihetlensége miatt az alapítványt el nem fogadja.

Azután néhány adásvételi és illetőségi ügy letárgyalása után a gyűlés fél hatkor bezárattott.

A tót leány.

Lukács József.

Szombaton este tartotta meg a kath. legényegylet ez idei farsangi nagy estélyét, mellyel megnyitotta a farsangi estélyek hosszú sorát városunkban. S a legényegylet szép bevezetést adott a farsangi sasonhoz. Zsufolt padosorok, telt páholyok, szorongva álló sokaság hevitette a Polgári Egylet nagy termét; mert minden talpalattnyi helyet elfoglal az érdeklődők serege. A karzaton életveszélyesen tömött sorok várták izgatottan a Tót leány előadását. Tudta azt mindenki jó előre, hogy ez az elnökségében és tagjaiban egyaránt ügybuzgó és fáradhatatlan egylet ismét kitesz magáért s a műkedvelői előadásokban szép sikerű multját újabb sikerrel tetézi a Tót leány előadásával. S az általános várakozásnak teljesen megfelelt az előadásban szereplő garda minden tagja, úgy új szereplőiben, mint régi kipróbált erőiben. Csaknem három hónap szorgalmas munkája teremtette meg a szombati est sikerét. Almásai Tihamér a szerző, bizonyára büszkén nézte volna végig darabját, ha közöttünk van s örvendett volna, hogy ilyen szerepbeosztás adta vissza a valót az ő darabjában. De ha már a szerző nem volt itt, legalább az egylet vezetősége lehetett büszke ketszeresen s különösen Eperjesy Gábor, a szereplők hatásában dús játéka. Majer Klótild (Örse feleség), Szatay Zsigmond (Örse ura, újarmathly (gazda), Sáfrány József (Bandi gyerekük), Sáfrányné Ehrlich Manci (Máté Julis) szüpadra termett erők, még pedig a javáól. Játékuk, nem is alakítás, hanem egy-egy darab igaz élet volt, odalopva a hallgatóság elé.

Humor, jókedv, iránikus asszony hatalom, remegő férjem uram s szerelmében égő gyerek busongása, elkeseredése s világbudósó szándéka, mind egy-egy igazi reflex volt, egy komoly élet igaz történetéből tévedt ide s mi mindannyian velük éltünk, szerettünk és velük is bánkódtunk, annyira a való illuziójába vitt játékuk. Bruntsits János (a lódoctor), Sáfrány Lajos (Lipták), Kosteiu Ferenc (Brbohja) szintén a legjavát adta a szereplő tehetségnek. Szabó Boske, a közmondásos Náncsi, most Hanka, a tót leány, egyenesen mesébe illően kedves volt. Hogy beszél, hogy pörölt, csaknem végig dalolta aranyos modorával egész szerepét. Jó partnere volt Mayer

Lajos (Miso), ki nemcsak szerepben, de táncban is Hankához illett. Táncoltak is kétszer közkívánatra s Szabó István, a mi jó Pista barátunk, örömtől fénylő szemekkel nézte a kulisszák mögül, szép alkotását mint ujrázsa a közönség.

A javasasszony szerepét Szatayné, Szabó Juliska a legtekélyesebb alakítással adta. Játéka megjelölően tökéletes, igazi és hű volt; beleélte magát szerepébe s ez életbe magával vitte hallgatóságát is. Kisebb szerepükben Berstein Mariska, Kosteiu Mariska, Varga Nándor, Katona István, Horváth József, Sáfrány Lajos is mind derekasan állották meg helyüket. S azután még egy sor mutatós parasztlány, táncra készen, nótás ajkkal, négy tót sommás gyönyörűen maszkírozva szép táncukkal tűnnek fel.

A díszleteket Petrekovits Lajos festette jó izléssel, a darabhoz simuló tudással. Ez is kanizsai volt. Ez a krónikája a szombatestének hűen, igazán. Reméljük, még visszatérünk az ügyes szereplőkhez nem is egyszer s eljuttatjuk nekünk a Tót leányt még sokszor, hogy minden kanizsai megnézhesse, hogy mit tudnak a mieink, ha akarnak. Várjuk sokak érdeklődésével a Tót leány reprizeit.

Ipariskolai tanítók a polgármesternél.

Nincs a kultúra munkásai között senki se, aki oly nehéz idegőrlő munkát végezne, mint az iparos iskolai tanítók. Nemesak azért, mert mikor más a napi munka befejezése után pihenést vagy szórakozást keres, akkor fognak ők a legnehezebb munkához az inasok tanításához, hanem azért is, mert ezeknél a nagyon különböző készletű, sokszor rakoncátlan elemek haladás és fegyelem tekintetében legkeservesebb eredményt felmutatni. Ezek a tanítók folyamodtak a városhoz, hogy eddigi 80 Korona évi díjaikat emelje fel 100 K-ra Szombaton d. e 11 órakor tisztelgett a tanítók küldöttsége Poredus Antal ipariskolai igazgató vezetésével Vécsey Zsigmond polgármesternél, hogy legyen a tanítók kérésének barátja, szószólója a tanácsban és a képviselőtestületben. Poredus elmondta, hogy a felügyelő bizottság az ipariskolai költségvetésbe beillesztette az óradíj kivánt emelését, de a pénzügyi bizottság törülte azt. Azért járulnak kérésükkel most a képviselőtestület elé. Tudják, hogy a polgármester milyen őszinte híve és támogatója a tanítóságnak, azért kéri pártfogását igazságos ügyükhöz.

Látszott, hogy Vécsey polgármesternek neheze esik, hogy kevés biztatást mondhat a megjelent küldöttségnek. De a becsületesen feltárt helyzet, az őszinte igazság annyiban megnyugtatólag hatott, hogy a tanítóság látja a város jóindulatát és tudja, hogy a legelső alkalmas helyzet kérésük teljesítését fogja meghozni.

A polgármester kifejtette válaszában, hogy a város pénzügyi helyzete nagy takarékoságot parancsolt a költségvetés összeállításában; mert a beállított tételek a mult évi 73% pótdadó helyett 81%-ra emelték volna az adózók terheit. Ezt akarta a pénzügyi bizottság elkerülni és ezért törülte sok más kiadással együtt a felügyelő-bizottságnak az inasiskolai tanítókra vonatkozó ezt a tételét. Hogy jóindulatát megmutassa, azért emelte az igazgató fizetését, akinek nagy munkája sehogy se állt arányban csekély honoráriumával. Régebbi ígéret van a kormánytól az állami subvenció felemelésére. Amint ez valóra

válk, — aminek sürgetésére az igazgatót is kéri azonnal egész összegben a tanítók fizetésének emelésére fogja ezt a város fordítani.

A küldöttség megköszönve a szíves fogadtatást, távozott.

Füredi színigazgató arenaépítése.

Azt hisszük, hogy az arenaépítés most rendes mederbe jutott és a nyári színi szezonra már akceptábilis ideiglenes hajléka lesz a színészetnek. Azután nyugodtan várhatjuk be az állandó színház megépítését, melyet elhírtelenkedni sehogy se válna az ügy javára.

Eddig Csillag Jenő arenaépítési, illetőleg átalakítási tervét foglalkoztatták a várost és a sajtót egyaránt. De úgy a szünygi bizottság, mint a tanács gondosan öröködött, hogy a színigazgató kényserhelyzetbe ne kerüljön és ki ne legyen szolgáltatva a vállalkozó spekulációjának. Ezért nem adott semmi concessiót Csillag Jenő arenaátalakításával kapcsolatban, sőt ujabban már úgy állt az ügy, hogy a faanyag tekintett arenapajtatól meg akarta vonni a városi telek használatát, ami az arena lebontását jelentette.

Most azonban változtak a viszonyok. Füredi Béla a pécsi színi kerület igazgatója adott beadványt a városnak melyben a Csillag Jenőtől megvett arena átalakítására (a Csillag-féle terv szerint) kért engedélyt. Az arenát olyan állapotba hozza, hogy az a város igényeit ki fogja elégíteni. Ezért azt kéri a várostól, hogy mindaddig míg ő a pécsi színi kerület igazgatója lesz és míg az állandó színház fel nem épül, adjon neki a város arenájában játékgendélyt.

Lehet hogy ilyen formában egyszerre nem kapja meg Füredi a játékgendélyt, de amint Kövessy igazgatónak sohase voltak nehézségei, hogy a játékgendélyt megszerezze, úgy Füredinek is mindig szívesen rendelkezésére bocsátjuk a színházat évről-évre míg megfelelő társulatával Nagykanizsa igényeit kielégíteni tudja.

H I R E K.

— Részvétiratok Zichy Aladárhoz. Hogy milyen mélyen vésődött be Zichy Aladár gróf nemes egyénisége a nagykanizsaiak szívébe, azt mi sem bizonyítja jobban, minthogy örömeiből, bánatából most is sokan részt kérnek polgártársaink. Most, hogy 14 évig volt képviselőnknek fenkölt lelkű, a tróntól kezdve mindenfelé kiváló tiszteletnek örvendett atyja Zichy Nándor gróf elhunyt rendkívül sokan keresték fel részvétirattal a volt szeretett képviselőnk és városunk diszpolgárát. Zichy Aladar gr. ugyanazzal a benső ragaszkodással felelt minden hozzáküldött condoleáló sorokra, mint amily őszinte volt azok mindegyikének hangja. A szerkesztőségünktől küldött részvétiratra a következő válasz érkezett: „Tisztelt Szerkesztő Ur! Szíves részvétért mély bánatomban fogadja igaz köszönetemet. Tisztelettel Zichy Aladár.” Adony, 1912. jan. 3-án.

Csak

alpesi tej
kakao
és cukorból áll

Páratlan
különlegesség.

MILKA SUCHARD

— **Kereskedelmi iskolai tanárok tisztelgése.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolai tanárok végre rendezett viszonyok közé kerültek. Nemcsak hogy fizetésüket egészíti ki az állam, hanem végre sikerült nekik az országos nyugdíj intézetbe is bejutniok, ahova évek hosszú sora óta való törekvés és audienciázás révén se tudtak bekerülni. Tegnap Bun Samu igazgató vezetésével felkoreste a testület Rotschild Jakab dr. iskolaszéki elnököt, kinek buzgalmának és hathatós közreműködésének sikerült a tanárok nyugdíjügyét dülőre juttatni és köszönetét fejezte ki a nyugdíjügyekben kifejtett buzgó közbenjárásért. Egyben azt a kérést terjesztették elő, hogy labrbügyüket fizetésüknek és a városi labrbosztálynak megfelelőleg rendezze a hitközség. Rotschild Jakab dr. elnök válaszában kijelentette, hogy bár hiúság soha se vezette cselekvéseiben, de a tanárok elismerő köszönete jól esik neki. Ami kérésüket illeti érdemlegesen nem nyilatkozhatik, de elvben hozzá fog járulni.

— **Irnoki állások a városnál.** Nagykanizsa város hivatalában sokszor évekig napidíjasok látnak el fontos, önálló hivatalos teendőket végző állásokat. Volt idő mikor a katonai tanácsos teendőjét diurnista végezte. A levéltárosi állást csak egy évvel ezelőtt töltötték be, addig hosszú időn át napidíjas, látta el pontosan annak teendőit. Az iktatói hivatalban ma is napidíjas végzi kifogástalanul a teendőket. Ez az állapot ugyan a városnak tetemes megtakarításokat jelent, de a hosszú évekig diurnistakodó fiatal erőknél előhaladasi reményét tolja odább hónapról-hónapra. Elképzelhető örömet okozott azért a pénteki közgyűlésen Vécsey polgármesternek az a bejelentése, hogy az elhalalozás folytán megüresedett két irnoki állás betöltése szükséges. A képviselőtestület meghatalmazást adott a polgármesternek a két állás betöltésére vonatkozó intézkedések megtételére. Pályázati hirdetés lesz, aztán az alispán tisztújító rendkívüli közgyűlést hi össze, melyen a választás megejrtetik. Bevett szokás a városházán, hogy ilyen választás után történő előléptetések a sorrendben legtöbb ideig működő napidíjasokat illetik.

— **Utóállítás.** A f. hó 5-én megtartott utóállításon megvizsgáltatott 16 állításköteles fiú, kik közül alkalmasnak találtatott 5. A megvizsgált 9 apa közül a bizottság 4-et talált keresetre képtelennek. Meg nem jelent 4 hadköteles.

— **Hűtlen asszony.** Kerselits Ferenc Teleky uti lakos itt hagyta feleségét, a 24 éves Andvasok Marit, és gyerekeit, hogy a fővárosban foglalkozást keressen. Ott is, tartózkodott huzamosabb ideig. Karácsonyra hazajött és ekkor értesült, hogy felesége a velük egyházbán lakó Sárdi Ferenc kályhássegéddel gyengéd viszonyt folytatott. F. hó 7-én ugylátszik a gyanúra újabb oka lehetett a férjnek, mert az asszonyt keményen kérdőre vonta, mire ez megjedve a kályhás-műhelybe menekült. Kerselits felesége után akart menni, de Sárdi egy forgópisztollyal rálött, hogy a bemenésben megakadályozza. A golyó nem talált, de Sárdi ellen emberölés kísérlete miatt feljelentést tett a férj.

— **Agyonszurt közlegény.** Egy honvéd szakaszvezető és egy közös hadseregbeli közvitéz tegnap este 9—10 óra között Árpád-utcában valamin össze-zalalkozták. A honvéd kirántotta oldalgyevert és ugy szurta mellbe a közös hadseregbeli katonát, hogy néhány perc múlva kiszenvedett. Az ügyben a hadbírósg fog ítélni. A rendőrség a bűntényre vonatkozó tanukat beszerezte.

— **Szerelmes cigány.** Sánta István palini teknőscigány irigykedve nézte Bogdán József cigánytársának szép barna feleségét. Nem látott más utat, hogy az imádott hölgyet megszerezze, ha csak el nem teszi láb alól a boldog férjét. Orvul megtámadta hát éles jojszójával Bogdánt és fejszójával hátulról fejbe vágta. A vőbaborult cigányt súlyos sérüléseivel szállították a kórházba.

— **Szabászati szaktanár.** Mig Nagykanizsán részvéltenség miatt a tervezett szabászati szaktanfolyam nem létesült, addig Zalaegerszezen megnyitott. A szaktanfolyam körülbelül egy hónapig tart. Vezetésével az országos technológiai muzeum Sörle Jenő nagykanizsai szabómestert bizta meg, aki a hosszú idő óta feennálló, jó hírnevű Hlatkó Janos-téle szabóüzletet vette át a fúton.

— **Gyilkos támadás az utcán.** Ma d. e. 9 óraker szenzációja volt a Fő-utcának két férfi jött le a felső templomi fasorban egy asszonnyal. Egyszerre segélykiáltás hallatszott, mert egyik férfi mellbeszurta a nőt, ki a támadás elől a Grosz-féle mézárszékebe menekült, mig a merénylő futással akart elmenekülni, de két rendőr a Sugár-uton elfogta. Az esemény szálai Szombathelyre vezetnek, hol Poór Istvan építőmester és ennek 30 éves neje-nél szül. Horváth Erzsélné egy hónapos szobában lakott Hospelitz Ferenc biztosító ügynök. Az asszony csakhamar benső barátságos szót a biztosítóval, ami már többször zajos családi jelenetre adott okot. Hospelitz két hét óta Nagykanizsán van a Teleky-ut 9. sz. házban, hova a mult héten Poórné is követte. Azóta boldog kettesben éltek. A férj azonban tegnap eljött a felesége után. A Badacsny vendéglő előtt találkozott a bizalmas közelségben bafelé tartó párral. Hozzájuk csatlakozott és feleségét gyengéd szavakkal kérte, hogy törjen hozzá vissza. Am a diadalmas ügynök azt mondta a nőnek: Ne is beszélj vele. Ekközben leérték a Grosz mézárszög és miután a férj kérése eredménytelennek mutatkozott, fel-dühödött kedéllyel zsebkését a nő mellébe szurta. Gyorsan a rendőrségre vitték, hol már ekkor szájából is vérzett. Balla János dr. részesítette első segétyben, ki életveszélyesnek találta a sebesülést, mert a kés a tüdőt is megjárta. A gyilkos merénylő férj-t átkísérték az ügyészségre.

— **Betörték Eperjessy Gáborhoz.** Mig a fardhatatlan Eperjessy Gábor a Kath. Legényegylet vizkereszi szini előadásában gyönyörködött, valamely jóbarátja betört a lakásába és a szekrényből 217 K-át elemelt. Azért mondjuk, hogy jóbarátja lehetett a tettes, mert Eperjessy-nek ninesenek ellenségei. A pénz különben nem is az övé volt, hanem a Kath. Legényegyleté, melynek hűbb sáfára sohasem volt, nem is lesz nálánál.

KISKANIZSAI TEMPLOMTÉRI KERESZTÉNY FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET adósságmentesen szabadkézből eladó.
Értekezhetni lehet: Krajcsovics József központi megbizottnál, Kiskanizsán, Ország-ut 49.

Gyermekek székrekedése esetében a valódi Ferenc József-keserűviz a legjobban használható! Enyhe ízénél fogva tisztán is szivesen megisszák azt az 1 deciliternyi mennyiséget, amire szükségük van. Nagyon kényes gyermekeknél gyengén meg is okozható és kevés citrommal is keverhető. Gerhardt tanár, a híres berlini gyermekorvos írja: A természetes „Ferencz József”-vizet gyakran rendelem és mindig pontos és kielégítő eredménnyel. — A jobb fűszerüzletekben, valamint az összes gyógytárakban árusítják. A Szétküldési-Igazgatóság Budapestben van.

GYAKORNOKNAK

jó fizetéssel azonnal felvétetik
Ifju Wajdits József
könyv és papirkereskedésében.
Nagykanizsa, Deák-tér 1.

Óriási kedvezmény

a Zalai Közlöny olvasói részére.

A XVIII. évfolyamban lévő „HÁZ-TARTÁS” magyar aszonyok lapja kiadóhivatalával sikerült olyan egyezsége jutnunk, hogy olvasóink részére a lapot 12 korona évi előfizetés helyett

NYOLC KORONÁÉRT szállítja.

Az URAINÉ HENTAILER LILLY poumpás szerkesztésében megjelenő lap az egész országban el van terjedve, szórakoztatva tanít, a család minden tagja megtalálja az őt érdeklő részt és szívesen látott vendége minden magyar családnak.

Allandó rovatai: Egészség. Fogápolás. Gazdaság. Divat. Kézimunka. Családi kör. Befőzés. Konyha. Baromfiudvar. Állatokról. Hasznos tudnivalók. Gyermekszoba. Humor. Irodalom. Kertészet. Kosmetika. Mészézet. Szépség. Nők a nagyvilágban. Regény. Rejtvény. Ruházat. Házassági rovat. Sport. Szólszét Társaság. Vegyes apróságok és Szerkesztői üzenetek.

Az évi nyolc korona, vagy félévi négy korona előfizetés a ZALAI KÖZLÖNY kiadóhivatalához küldendő be postautalványon. Mutatványszámért közvetlen a HÁZTARTÁS szerkesztőségéhez, Budapest. Thököly-ut 162. sz. a. kell fordulni.

Szőlő-oltványok

Szőlővesszők és Gleditschia (éő kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek árvendő

SZÜCS SÁNDOR FIA
szőlőtelepét BIHARDIÓSZEGEN.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, ugy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, mig a fenti cég nagy képes árjegyzékét nem kérte; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlőbirtokost érdekel hasznos tartalmával fogva. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Számtalan elismerő levél.
A tiszteit érdeklődők a telep meglátására szivesen láttnak.

Arcképeket,

festményeket, krétarajzokat, fényképnagyításokat bármily kis fénykép után szavatossággal készítek.

Sikertelen képért ujat csinállok vagy a pénzt visszaadom.

Ügynekök

minden kisebb helységben is egyedüli képviselőként fix fizetéssel és magas jutalékkal felvétetnek.

Válaszbélyeg melléklendő. Árjegyzék ingyen

ZSOLNAI JÁNOS, arcképfestészeti műintézete
Békés Csaba.

A Zalai Közlöny

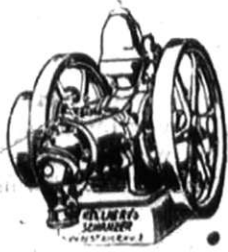
Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Nyersolaj-motor.

Világhírűek

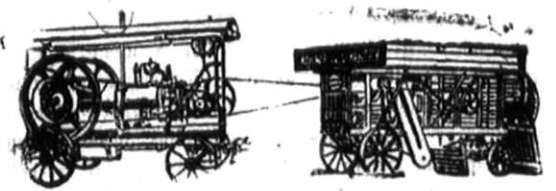
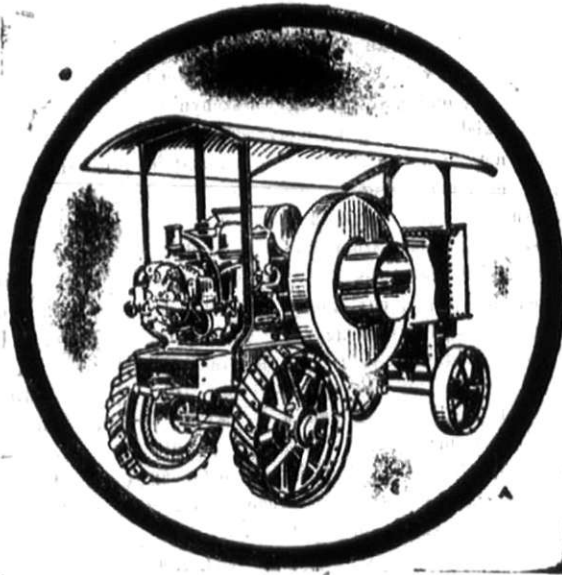
Gőz- és motor-cséplőkészletek.

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobbak
és
legegyszerűbbek

Magánjáró- motoraink

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó, kezelése egyszerű.

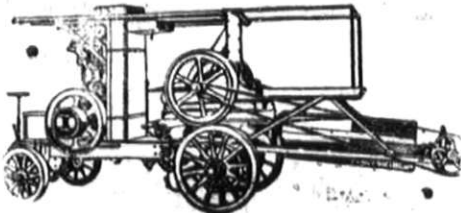
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjártat

igen célszerűek, mert a malomjártattal együtt van sikszita szerkesztve. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom lisztre és darára.

Magánjáró kötőró

Az országutakoa magát vontatja és igen jól tör. Kitűnő gyártmány,

Mielőtt gépet vesz, nézze meg

gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1868. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

Óvakodjunk utáztatoktól és más készítmények becsémpészésétől.

E megjelölések:

Berger kátrányszapana,
Berger glicerin-kátrányszapana és
Berger kén-kátrányszapanai,
Berger gygy- és higiénikus szapanai.

cégünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárúsító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanajnk a valódiság jeléül az itt lenyomatott védjegyet és cég- aláírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre-ügyelni és kifejezetten Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógyszer-tárakban és szakbavágó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávé

a „BIVALY“ gyári jeggyel.

A kávéfőzetet

zamatossabbá és izletesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőző annak kiváló minőségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**
cigaretta-papirt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utáztatoktól **tévutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Korténa József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazása szerint.

Széchenyi és Eszterházy.

Vezető cikkünk című két mágnás nevét irtuk. Az egyik püspök s olyan név viselője, akinek ósét Kossuth mondotta a legnagyobb magyarnak; a másik az Illésházy nádorok, Salamonfi és Salamonfai ősi családok sarja, kinek nemzetsége századok óta a nemzet tanácsában vett részt. Hogy az ő nevük lapunk élére került, annak nagy aktualitása van. A nagyváradi püspök és a hercegi család ága mint holtkézi, illetőleg hitbizományi javak birtalói 50.000 hold földjüket kisemberek szántókéje alá adják. Beksits magyar nemzetfejlesztő álma így válik valóra. Nem tudjuk, hány ezer szántóke, hány dolgos kéz kap ezen az 50.000 holdon munkát és rögződik a földhöz, melynek elhagyásának gondolata foglalkoztatta, de azt tudjuk, hogy bajaink és nemzetsorvadásunk közepette mint mindent orvosló organumnak évtizedek óta jelölték meg politikusok, sőt maga az érdekelt földművesosztály azt, hogy minden más-képpen volna, ha a latifundiumok a kis existenciáknak adnának mivélésbe. Értsük meg egymást! Soha senkinek, még az érdekelt munkásosztálynak se volt kommunikus jellegű földfelosztás a szándékában, hanem csak azt akarta, hogy a bérletileg hasznosított nagy javak veritékes dologra és boldogulásuk alapjául nekik adassanak át.

Késégkívül igen sok kötött birtok van bérletileg hasznosítva. Ez kényelmes és biztos is. A nagy bérlő erős garanciákkal szolgál, olykor egy évi bérletért előre lefizet s a gazdaságba bevitt fundus instructusai kézi zálogul szolgálnak. A tiz, az ötezer holdas nagybérlőkkel nincs baj; fizetnek mint a patyolat. Hosszabb bérletük lévén, a saját érdekükben változatos vetésszorgót alkalmaznak, a földnek állandó jó erőben tartására állatokat tenyésztenek; tökehiány az intenzív gazdálkodásukat nem bénítja. Mindennek ellenkezője áll elő, ha a nagybirtokos egy pár száz, vagy mondjuk, ezer bérlővel kénytelen szerződéses viszonyban lenni. Ahány ember, annyi kívánság; ahány, annyi fizetési zavar, elnézés, méltányosságot kívánó körülmény, a kisemberek a föld hozamából kell megélnie, éppen ezért a termőerőt kiuzsorázzák, investíciókra pénzük nincs, olyan vetésszorgóra, melynek jövedelmezőségére évekre várni kell, nem gondol, de nincs is gazdasági szakértelmük s jobbára merev gazdasági konzervativizmusukból ki sem emelhetők. Nagy bátorság és egyben tündöklő példa, amit Széchenyi püspök és Eszterházy Miklós herceg azzal mutatnak, hogy kisemberek boldogulására mintegy 50.000 hold földet adnak bérletbe. És a mily feltétlenül elismerést hív ki ez a hazafias cselekedet.

bátran hozzátehető, hogy aligha következik be, ha az új altruista bank, a Magyar földhitelintézetek országos szövetsége nem alakul meg.

Az elmúlt évben hozta meg a törvényhozás a hazai birtokpolitika terén nagy jelentőségű törvényét, a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségéről.

A gazdasági és népességi viszonyok újabbkori alakulásával kapcsolatosan felmerült földbirtokmegosztási problémák, az ország ugyszólván minden részében tapasztalható földéhség, a népesség helyenkint hátrányos szaporodási statisztikája, a kivándorlás, a nagy és különösen középbirtokok intenzív gazdasági műveléséhez szükséges tökehiány, a munkabérek folytonos fokozódása stb. stb., hova-tovább kutforrásai lettek egy nagy arányokat öltő birtokpolitikai mozgalomnak, melybe az államnak hacsak nemzeti szociális és gazdasági céljait veszélyeztetni nem kívánja mihamarabb irányítólag kellett belenyulnia, annál is inkább, mert a kiszáradt földszervezési törekvése itt-ott egészségtelen földeladási üzelmekre vezetett, amelynek korlátozása eminens közérdeket képez.

A törvényhozást ez elvek helyességében való meggyőződés vezette az 1911. évi XV. t.-o. megalkotásánál, amelynek alapján a Magyar Földhitelintézetek országos szövetsége mint új intézet a fővárosi elsőrangú pénzügyintézetek közé sorakozva szervezkedett és a lefolyt év utolsó két hónapjában helyiségeiben (V., Zoltán-utca 6. szám) működését megkezdette.

Az új intézet nagy jelentőségű, széleskörű programmal alakult. Feladatát képezi a földművelésügyi miniszter irányítása mellett és az állami céloknak megfelelő tervek alapján ingatlan feldarabolások és telepítések lehetővé tétele a végrehajtása és ezen tevékenységi körében kis- és középbirtokok keletkezésének előmozdítása; nagyobb, valamint korlátolt forgalmu ingatlanokon kisbérleti rendszer, különösen bérlőszövetkezet létesítése és meghonosítása; kivándorlóknak tervszerű visszatelepítése, járadék birtokok létesítése, jelzálogkölcsön nyújtással kapcsolatos életbiztosítás nagyarányban való meghonosítása, továbbá községek, közbirtokosságok és törvényhatóságok részére közlegelők szerzése, gazdasági munkaházak építésére és felszerelésére, valamint az ingatlanok feldarabolásánál és telepítéseknél olcsó kölcsönök nyújtása, illetve szerzése stb. Szóval mindazon nemzeti és közgazdasági nagyérdékű feladatok elvégzése, amelyeknek megoldása az összes szakkörök által égető sürgősségűnek jelentik már évek óta.

Az intézet birtokpolitikai műveletei kapcsolatosan felmerülő nagyarányú hitelkérek ki-

elégítésének lehetővé tételére, a Magyar földhitelintézet, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete és az 1898. évi XXIII. t.-o. alapján alakult Országos Központi Hitel-szövetkezet áldozatkész elhatározással az új intézet alapítóivá lettek, anyagi hozzájárulásukat és az intézet vezetésében és kölcsönnyújtásokban való közreműködésüket kötvénnyel az új intézet számára.

Hogy a földarabolásoknál a földbirtokok részleteinek vevői hosszú lejáratu játékszerűen törleszthető, lehetőleg jutányos a földbirtok 75%-a erejéig terjedő földvásárlási kölcsönöket kaphassanak, az új intézet az alapító intézetekkel létesített megállapodása alapján oly kölcsönrendszert honosított meg, mely szerint a kölcsönnek részben az alapító földhitelintézetek záloglevél kölcsönöiből, részben az 1897. évi XXXII. t.-o. alapján nyújtható birtokfeldarabolási kölcsönökből az ezeknek törvényes mértékét meghaladó a vételár 75%-áig terjedő részükben pedig az Országos Központi Hitel-szövetkezet által nyújtott és jelzálogilag biztosított kötvénykölcsönökből vannak összetéve, úgy azonban, hogy az adós az egész kölcsön terhet évenként egyenlő összegű járadékokkal törlesztheti, járadékok beszédésénél a helyi hitel-szövetkezetek járnak el. Ily módon az intézet tulnyomóan szerény anyagi helyzetű hitelt kereső közönsége számára nagytőke piacon legjobb hírnévnek örvendő záloglevelek és kötvények után a lehető legolcsóbb kötvények után a lehető legolcsóbb kölcsönök biztosíthatók, másrészt az ingatlan feldarabolásoknál alakuló kisgazda csoportok gazdálkodásuk megkezdésétől fogva részesülnek a hitel-szövetkezetek által nyújtott összes előnyökben a mellett, hogy az új intézet egyébként is szociális és gazdasági téren vezetőleg és nevelőleg kíván a kisgazdák tevékenységére hatni.

Minden néven nevezendő nyereszkeskedési érdek az új intézet működéséből ki van zárva, ennél fogva az alapszabályokban gondoskodás történt arra nézve is, hogy az intézeti alapítók által jegyzett alapítóke oszlatéka legfeljebb 4% lehessen. Az új intézet ezáltal egyik eminens programpontja, az ingatlan feldarabolások végrehajtásánál abban az előnyös helyzetben lehet, hogy az általa vásárolt földbirtokokat az általa fizetett vételárnál lehetőleg kevésbé magasabb áron adhatja tovább a birtokrészteltek vagy telepítések vevőinek.

Az intézetalapítók közül az állam 8.000.000 koronával, a Magyar Földhitelintézet 3.500.000 koronával, a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete 2.000.000 koronával és az Országos Központi Hitel-szövetkezet 1.500.000 koronával járult az intézet alapítókjéhez, viszont az állam szempontjából

szükséges irányító befolyás gyakorolhatás végett, illetve az intézet művelteiben való közreműködésből folyó betekintés és befolyás lehetővé tétele céljából, az intézet igazgatósága oly módon alakított meg, hogy az igazgatóság elnökét, egy tagját és egy póttagját a m. kir. földművelésügyi miniszter rendeli ki a vezetésük alatt álló miniszteriumok tisztviselői sorából, továbbá a Földhivatalintézet 4. a Kisbirtokosok Országos Földhivatalintézet 2 és az Országos Központi Hitel- és Pénzügyintézet egy tagot küldött ki, kik az intézet igazgatóságában helyet foglalnak.

Az intézeti alaptörvény állandó jellegű alapítvány természetével bírván, az alapítványi üzletrészek csak állami hozzájárulással ruházhatók át és csak az alapszabályokban részletezett kivételes esetekben mondhatók fel.

Az intézet felruházott az 1897. évi XXXII. t. c. hatálya alá tartozó kamatozó kötvények kibocsátása iránti joggal, egyszermind adó, illeték és portó különösen a vagyon átruházási illetéket illetőleg jelentékeny kedvezményekben részesült, mely kedvezmények természetesen szintén az új intézettel üzleti összeköttetésben levő közönség javára esnek.

Bár az új intézet működését csak az utolsó hetekben kezdte meg, már is szép sikereket tud felmutatni, csak egy-két hete, hogy ez az altruista bank működését megkezdte és első híradása, hogy a nemzet-erősítő birtokpolitikának két fényes történelmi névvel bíró tagja helyezi bizalmát benne a földművelésügyi szövetkezetek megalakítása megindul. Nagy meglepéssel nézzük ezt a hatalmas socialis munkát.

Jog és kötelesség.

Írta: BALÁZS JÓZSEF.

Az emberi fejlődés végre odáig jutott, hogy minden országban mély gyökeret vert az egyenlőség. Az egyéni érdekből egykor önkényesen felállított válaszfalak lassanként beomlanak s az emberiséget egyedül ötvözítő kapocs, a jogegyenlőség nemcsak annak codificálásával, hanem az emberiség folyton emelkedő intelligenciája felvilágosodottsága útján vált valósággá.

Ma minden ember jogképes; jogokat bírhat és kötelezettségeket vállalhat. Mindenkinek szabad akaratjára van bízva az, miképen akarja jogát a törvény korlátain belül érvényesíteni. A jog szentség, mellyel minden állampolgárnak úgy kell bannia, miut legbecsesebb tulajdonával s tisztában kell lennie azzal, hogy a jognak mérsekelt használata s a kötelezettségek legprecízebb teljesítése a legszebb társadalmi hajtás.

A jognak egy specialis faja a községi törvényben foglalt azon jog, melynek értelmezését magasabb etikai, társadalmi és politikai szempontból a törvény egyes magas hivatali állásban levő emberekre bizza.

Ez a discretionális jog, mely a főbírot felhatalmazza arra, hogy községi bíró választásánál saját belátása szerint kandidálhatja a jelölteknek azok közül, hogy ezért felső hatóságának felelősséggel tartozna.

A discretionális szó egyrészt azt jelenti, hogy tetszésszerűen korlátlan jog, másrészt magában hordja a méltányosság, körültekintés és erkölcsi felelősség jelentőségét is.

A discretionális jog a közigazgatási hatóság legszebb és leghatalmasabb joga. Mig azonban egyfelől nagy hatalmat biztosít a birtokosnak, másfelől sokszor kellemetlen helyzetbe sodorja azt.

Mert legyen bár az eljáró tisztviselő annak tudatában, hogy legjobb meggyőződése szerint s csakis közjó érdekében cselekszik, éppen a jognak sajátosságai miatt sokszor a legigazságosabb, legpedánsabb tisztviselő hamisan lesz megítélve.

Ez a törvénycikk már rég lejárt idejét. Tisztában van ezzel a felettes hatóság s elhatározott dolog, hogy az új községi törvény szerkesztésénél ezen paragrafus kimarad.

Teljesen felesleges dolog a mai viszonyok között, különösen intelligens elemekkel bíró városban akkor a midőn az adózó polgár legbensőbb ügyében legszebb polgári kötelességét akarja teljesíteni, midőn saját vagyonának kezelőjét, erkölcsi bíróját akarja megválasztani, főszó-gabiró gyámsága alá kerüljön.

Mig az autokrata államok egyre összeomlanak, addig a községi életben a szolgabírói autokratizmus él és virágzik, úgy annyira, hogy a bíró választásnál a községi akarat csak akkor nyilatkozhatik meg, ha esetleg a szolgabíró jelöltjével az övék megegyezik. De a községnek módjában sincs, hogy a saját akaratát, a saját jelöltjét juttassa diadalra, ha az bármi személyi, vagy tárgyi oknál fogva a szolgabírói candidációjába bele nem kerül.

Igy a község legszebb joga, a bíróválasztási jog, teljesen iluzóriussá válhatik, amint azt a legutóbbi keszthelyi választásnál tapasztaltuk.

HIREK.

— Városi szegények. Varga János városi kulturtanácsos a szegények atyja. Alkalmunk volt meggyőződni róla, hogy igazi jósággal és végtelen türelemmel intőzi el azokat az ügyeket, melyekkel a városi szegények elhalmozak. Nincs nap, hogy kérések ne érkeznenek hozzá. Majd a szegényházba akar bejutni valaki, majd a hetiségielében akar valamelyik részesülni, majd pedig havi támogatást kérnek a sorsnak folyton szaporodó nyomorultjai. Ezeknél a bizalmatlanság óriási. Azt hiszik, hogy csak Varga tanácsos kezében van az ő sorsuk, hogy a tanács is beleszól sőt végérvényesen arra nem gondolnak. A városi szegények három kategóriába tartoznak. Az elsőkhöz azok tartoznak kik meg a saját táplálásukra is képtelenek. Ezek egyes házaknál vannak elhelyezve és havi 8—18 korona tartásdíjban részesülnek. A második osztályba a szegényház „sokaktól irigyelt” lakói tartoznak. Három kis szoba van itt, melyekben fűtessel is a város latja el őket. Hetenkint 1 K 60 fill.-t kapnak. Ha valamelyik megbetegszik kórházba viszik. Addig természetesen a heti pénz nem jár. A harmadik osztályú városi

szegények kikerül a város csak 1 K 80 fill. heti pénzzel gondoskodik. Ezek közül lépnek elő a szegényház lakóivá, ha valamelyiket innen a közeli temetőbe viszik. Elhelyezett szegények 51-en vannak, külső szegények 153-an, míg a szegényháznak 11 lakója van (nő és férfi). Ezek közül többen a kórházban kapnak ételmaradékot, némelyik asszony tollat is foszt, a férfi meg csontot, vasat keresgél és így is szereznek néhány fillért. A heti díjakat a régi gimnázium egyik szobájában osztja ki Varga tanácsos minden szombaton. A kiosztott összeg hetenkint 292 K 80 fill. Egy évben ez 15225 K 60 fillért tesz,

— Szanatoriumi piknik. A népszerű szanatoriumi piknik, mely a farsangok egyik legkellemesebb estélye szokott lenni, már sorompóba szőlítja nagykanizsai urilányokat. Ma d. u. volt első értekezletük melyre a következő meghívó gyűjtötte őket össze: „A József Kir. Herceg Szanatorium-Egyesület helyi bizottsága 1912. febr. 10-én a Polgári Egyet. helyiségekben Pikniket rendez, melyre Nagyságodat azon körelemmel hívjuk meg, kegyeskedjék ennek sikerét becses megjelenésével és közreműködésével előmozdítani. Apróbb megbeszélés céljából kérjük január hó 11-én esütörtökön délután 3 órakor a népkonyha helyiségekben megjelenni.” Az elnökség.

— Magyar Nemzeti Zarándoklat Lourdesba. Már tettünk róla emítést, hogy a szent Szűz e híres kegyhelye ez év július havában fényes ünnepeket színtere lesz. — Ekkor szenteli fel ugyanis gr. Kohl Medárd püspök a hercegprimás ur képviseletében a Lourdesi kálvária X. stációját, mely kizárólag a magyar katolikusok adományából épült fel. A rendező bizottság — melynek élén dr. Nemes Antal p. praelatus, c. apát, a budavári koronázó templom plébánosa áll — mindent elkövet, hogy a magyar nemzeti zarándoklat imponáns részvétellel jelenjen meg Lourdesben s ne maradjon mögötte a többi nemzetnek. — Gaibl Sándor, c. apát, pozsonyi kanonok (Pöszony, Káptalan-u. 3.), kit a hercegprimás Ő Eminenciája a zarándoklat lelki vezérletével és az adományok gyűjtésével bízott meg, kéri, hogy az érdeklődők programokért és jelentkezési lapért hozzá forduljanak.

— Az Erneszt bakák új neve. A közös hadseregbeli ezredek között tekintélyes és népszerű hangzású név volt az Erneszt bakák ezrede, melynek végtől fogva Nagykanizsa egyik állomáshelye. Erő főherceg tulajdona volt hajdan és ebben a „zöldhajókás sárga pitykés” 48-ik ezredben szolgált Petőfi Sándor is, melyben „föl, föl egész a közlegénységig” felvitte. Később Ferdinánd Károly főherceg tulajdonába ment át a vitéz ezred. Most azonban, hogy a főherceg házassága miatt főhercegi rangjáról és az ezzel járó jogokról és méltóságokról lemondott és miut Burg Ferdinánd el boldog polgári családi életet, ismét új főnököt és nevet cserélt az ezred. A legutóbbi katonai Rendkívüli Közlöny szerint a király bernoggi Sprecher Arthur lovag vezérőrnagyot nevezte ki a 48. gyalogezred tulajdonosává.

— Egerszegi hangverseny. A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör 1912. évi január 13-án, szombaton az „Arany Bárány” szálló dísztermében ténccal egybekötött hangversenyt rendez. Másor: 1. Nyitány Verdi „Nabukodonozor” című dalművéhez

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

MILKA SUCHARD

előadja a Z. I. M. K. zenekara. 2. Nagy ária Mayerbeer „A zsidónő” című dalművéből, éneklő Lamm Elza urhölgy 3. Haydn 6. Szimfónia (Adagio cantabile Vivace assai, Andante), előadja a Z. I. M. K. zenekara. 4. Nagy ária Saint-Saens „Sámson és Delila” című dalművéből, éneklő Lamm Elza urhölgy. 5. Nászinduló Mendelssohn „Szentivánéji álom” című dalművéből, előadja a Z. I. M. K. zenekara. Karnagy: Sándor Zsigmond.

— **Kamatterhek bevallása.** A kölcsönfelterhelés ház és földtulajdonosoknak 1883. 44. t.-c. 13. §-a által és a kedvezmény adatott, hogy a föld és házbirtoknak általános jövedelmi pótdadjából levonandó az illető tulajdonost bekebelezés által terhelt kölcsön után adóévet megelőző év végéig tényleg le nem rovott tökemaradék egy évi kamatainak 10%-a ha a tőkével kamatok is vannak bekebelezve. Felhívatik ennél fogva Nagykanizsa város érdekelt adózó közönsége, hogy az a célból kiadott és a városi adóhivatalhoz beadandó nyomtatványon a kamatterhek bevallását folyó évi január hó 31-ig aunal is inkább eszközölje, mert a később beérkezett vallomások már figyelembe nem vétetnek.

— **A rendőrség egy évi munkája.** Az 1911. évben a nagykanizsai rendőrségen 3402 közigazgatási és 2566 kihágási ügy került elbírálásra. A kihágási ügyek közül 13 ítélet lett felfüggesztve és 25 esetben hozott fiatalkorúval szemben. Eljárt 708 bűnügyben. Ez évben 291 egyén volt letartóztatva, 228 egyén toloncolva, a rendőrségi zárkákba 500 ebéd elfogyasztva. Cselédkönyv 249, hárcsa 105 állítatott ki, kórházba 39 egyén lett beutalva a rendőrség által. Szemvizsgálat 561 tartatott. Igazolvány 137, utlevél 37, munkásigazolvány 41. Pásztorokönyv 5, hajtási igazolvány 10, munkakönyv 332 állítatott ki.

— **Országos vásárok** Január hónapban a következő vásárok lesznek vidékünkön. Nagykapornakon 15-én, Balatonfüreden 17-én, Belatincon 20-án, Nemesvidon 22-én, Sztigetváron 23-án, Alsólendván és Keszthelyen 25-én, Nagykanizsán 29-én.

— **Magyar szó a moziban.** Az Uranus mozi életrevaló helyes útjait vezetett be. A népek magyarázatára szolgáló levett levelek, feliratok eddig német vagy franciayelvűek voltak. Ezentúl magyar szöveg jelenik meg a nézők előtt. A tegnapi szép előadással már kezdetét vette az újítás, mit a közönség tüntető tapsolással fogadott. Szombaton az új műsor is, már magyar nyelvű feliratokkal jelenik meg a közönség előtt.

— **Villanyvilágítás Pécán.** A nagykanizsai Franz cég Pécán villanyvilágítást tervez. Ha a terv sikerülne, az a közbeszó öt falu is villanyvilágítást nyerne.

— **A tisztiszolga gyilkosa.** Annak a 48-as bakának a gyilkosát, aké vizkereszt este az utcán úgy megszúrta oldalfejtőjével egy honvéd altiszt, sikerült kinyomozni. A nyomozás Horváth Ignác orosztonyi illetőségű honvéd tizedest vette gyanuba, aki a bizonyítékok alatt beismerő vallomást is tett. minek alapján nyomban letartóztatták.

— **Furcsa adásvétel.** Mondibaum Zsigmond helybeli kereskedőnek Balog Gusztáv egy még per alatt álló lovat adott át, hogy a gonдозás, táplálás fejében használhatja. Később Mondibaum kijelentette, hogy ő nem gonдозza más lovat, hanem megveszi. De se ki nem fizette a lovat, se foglalat nem adott rá. F. hó 9-én éjjel Balog feltörte Mandibaum istállóját és a lovat onnan elvezette. A feljelentés megtétele után a bűntető eljárást megindították.

— **Megszokott sikkasztó 44-es hadnagy.** A kadosvári 44. gyalogezred budapesti zászlóaljának egyik hadnagya, Vilesinszky Károly a múlt év július 3-án eltilt állomáshelyéről. A hadnagy csalat és sikkasztót s mivel félt bűnének súlyos

következményeitől, megszokott. **A hadbíróság most felhívást bocsájított ki, amelyben felszólítja a megszokott hadnagyot, hogy 90 nap alatt jelenjék meg a hadbíróság előtt, mert ellenkező esetben a hadbíróság az ítéletet távollétében hozza meg Vilesinszky hadnagy semmiesetre sem fog jelentkezni. Hír szerint már rég Amerikában van.**

— **Nem sikerült öngyilkosság.** Szerdán reggel 6 óra felé egy városi rendőr esengette fel Goda Lipót dr. városi orvost. „Tessék a rendőrségre jönni egy öngyilkosság történt”. A dr. rögtön talpra ugrik és nem sokára már benyit a rendőrszobába. „Hát hol az öngyilkos?” „Itt vagyok kérem” — feleli egy széken üldögélő alak. A doktor ránéz és majd hogy el nem neveti magát az épkézláb ember láttára. Hanem hát a jobb halántékán két seb volt, mely a revolvergolyótól vérzett. Egyéb baja nem volt. A sebeket az orvos kimosta, azután az öngyilkost a kórházba vitték, hol nem sokára a rendőrhatalóság is megjelent, hogy kihallgassa az életunt embert. Herczeg Bélának hívják és 23 éves kereskedelmi utazó. Vallomása szerint kedden este 9 órakor érkezett Nagykanizsára. Meguata az életét és hosszú sétálás után a barátok udvarára vezető úton egy 6-os forgópisztollyal kétszer jobb halántékába lőtt. Aztán miut aki jól végezte dolgát, lefeküdt a földre és várta a halál suhogását. Így feküdt ott reggel 6-ig. Ekkor már nagyon fázott, felkelt és bement a rendőrségre jelentkezni. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Elégett kisleány.** Gáspár József szobafestőnek kis három éves Mariska leánya f. hó 9-én reggel míg szülei nem voltak otthon, a kályhából kipattant szikrától meggyuladt és súlyos égési sebeibe belehalt. A szülők ellen a gondatlanság miatt az eljárást megindítják.

— **Magyar Figyelő.** Most megjelent változatos és gazdag tartalmu számával második évfolyamába lépett át a „Magyar Figyelő”, a magyar értelmiségnek e kitűnő folyóirata, amelynek élén Tisza István gróf és Herczeg Ferenc nevével találkozunk. Ez alatt az egy esztendő alatt is már föltűnőbb jelentős eredményeket ért el a „Magyar Figyelő” és a további küzdelmekre is teljes vértetben indul, ugyanazokért az eszmékért, amelyekért zászlóbotantásakor sorompóba állott. A mai szám első cikkét Tisza István írta, aki érdekes tanulmányt közöl a lapban „Wlassics Gyula az 1867. XII. jogi természetéről”. Báró Roszner Ervin alapos készültséggel megírt nagyobb társadalmi tanulmányában a franciaországi suffrage universel-lel foglalkozik, melyhez Kacsóh Pongrác „A természettudományok és Haeckel Ernő” címmel nagyobb feltűnést számot tartható kritikai tanulmányot közöl. Adorján Andor kiválóan érdekes cikket írt „Utazások Magyarországon a XIX. század első felében”, amelyben Magyarországról szóló, régi, külföldi írók uti feljegyzéseit ösmerteti. Ambrus Zoltán színházi bemutatókról rolt ragyogó stílusú kritikai tanulmányában a kiváló író minden kitűnő kvalitásával találkozunk. Herczeg Ferenc művészi szépségű elbeszélése, „A kis leány és a két görög”, továbbá Schaehter Miksa cikke a magyarországi közegészségügyi ügyek vezetéséről és ezenkívül még a változatos és eleven „Följegyzések” rovat érdekes kisebb cikkei egészítik ki a lap tartalmát. Előfizetési ára negydedévre 6 K. Kiadóhivatal Budapest VI., Andrássy-ut 10.

KISKANIZSAI TEMPLOMTÉRI KERESZTÉNY FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZET adósságmentesen szabadkézből eladó.

Értekezhetni lehet: Krajcsovics József központi megbizottnál, Kiskanizsán, Ország-ut 49.

1955/1911. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1911. évi 1036, 1096 és 1241] számú végzése következtében dr. Olop Mór, dr. Somló Gyula és dr. Simon Izidor ügyvédek által képviselt Graf Simon, Országos Gazdasági bank és Hermann Bertalan javára 2000, 200 és 2651 kor. 99 fill. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felúlfoglalt és 2603 kor. becsült irodabereendezés, szobatorok, konyhaeszközök, ruhanemtek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak. Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 1096/2. számú végzése folytán 2000, 200 és 2651 kor. 99 fill. tőkekövetelés és járuléka erejéig Nagykanizsán (Sugár-ut 2. sz. háznál az emeleten) leendő eszközésére 1912. január hó 17. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni. A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felúlfoglaltatik és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a és a v. n. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1912. évi január hó 2-án

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

BALATONBERÉNY KÖZSÉGNEK határában a volt urbéresek tulajdonát képező területen a vadászat f. évi január 15-én d. u. 2 órakor a bíró lakásán nyilvános árverésen 6 (hat) évre bérbé adatik.

Kikiállási ára évi 300 K. Feltételek a közjegyzői irodában és a bírónál betekintheők.
Községi előjáróság.

Oriási kedvezmény

a Zalai Közlöny olvasói részére.

A XVIII. évfolyamban lévő „HÁZTARTÁS” magyar aszonyok lapja kiadóhivatalával sikerült olyan egyezsége jutnunk, hogy olvasóink részére a lapot 12 korona évi előfizetés helyett

NYOLC KORONÁÉRT szállítja.

Az URÁINÉ HENTALLER LILLY pompás szerkesztésében megjelenő lap az egész országban el van terjedve, szórakoztatva tanít, a család minden tagja megtalálja az őt érdeklő részt és szívesen látott vendége minden magyar családnak.

Allandó rovatai: Egészség. Fogápolás. Gazdaság. Divat. Kézimunka. Családi kör. Befőzés. Konyha. Baromfiudvar. Állatokról. Hasznos tudnivalók. Gyermekszoba. Humor. Irodalom. Kertészet. Kozmetika. Méhészet. Szépség. Nők a nagyvilágban. Regény. Rejtély. Ruházat. Házassági rovat. Sport. Szólószet. Társaság. Vegyes apróságok és Szerkesztői üzenetek.

Az évi nyolc korona, vagy félévi négy korona előfizetés a ZALAI KÖZLÖNY kiadóhivatalához küldendő be postautalványon. Mutatványszámért közvetlen a HÁZTARTÁS szerkesztőségéhez, Budapest. Thököly-ut 162. sz. a. kell fordulni.

CERES-DIJPÁLYÁZAT.

A sorsolás megtörtént!

A 31 főnyeremény a következő személyeknek jutott: 1. nyeremény á K 1000.—: 1. Birzinger Mária, Graz-Ruckerlber, Nernst-utca 8. sz. 10. nyeremény á K 200.—: 2. Neuhäuser Kamilla kereskedő neje, Grottau, Csehország. 3. Fischer Mária, Pitschkowitz 17, Post Ploschkowitz 4. Hoffmann Anna, Podersam. 5. Illmann Anna, Warnsdorf VI. 788 sz. 6. Stark András, szálloda-tulajdonos, Sonnenberg (Érkegység). 7. Schwab Berta, Wien II., Castellez-utca 29. 8. Weiss Emmi, Plau, Petervorstadt 8/II. 9. Lischka Anna, Liuz, Schlosser-utca 4. 10. Schnieder Fanni, Naugermesgrün, Post Warta a. Eger. 11. Krebs Anna, Tetschen E. m. 20. nyeremény á K 100.—: 12. Krasa Just., Prachatitz. 13. Trebitzky Mária, Sopron, Erzsébet-utca 7. 14. Wiesinger Fanny, St. Pankratz, Potz Dirubach a. d. Pyrubahn 15. Anderka Mária, Troppau, Wall-utca 5. 16. Till A., erdész-neje, Naimest, Oslava mellett, Brünnél. 17. Jiroschek Hilda, Freiwaldau-Freiheit 84. 18. Regner Mária, Kuttlitz, Post Triebtsch, Leitmeritz mellett. 19. Langhans Anna, Görkau. 20. Köllersberger Julia, születésnő, Eferding Vorstadt 29. 21. Richter Margit, Ruppertsdorf 256 sz., Reichenberg mellett. 22. Ullrich Katalin, Schöndorf, Post Vöcklabruck. 23. Freund Ernő, gazdasági segédtsízt, Gutsmutz, Post Proschwitz, Arnau mellett. 24. Galleiner Mária, Asbach a. Duna mellett. 25. Eckstein Petronella, Léva, Kalzai 24. 26. Melas Mr. E. V., Wien XVIII/1., Rieglergasse 4. 27. Princ Fülöpné, Nyiregyháza. 28. Baranyai Mária, Temesvár, Grünacker-utca 29. 29. Peter Anna, Sebastiansberg Nr. 30. 30. Ringmayer Johanna, Tauhowitz 3. sz., Post Öpotschua. 31. Breito Anna, építésfelügyelő-neje, Tirol.

A teljes sorsolásjegyzék, amely az összes 1031 nyertest tartalmazza, kívánatra beküldetnek. Tekintettel a jó díj-fejtmények nagy számára, kénytelenek vagyunk a díjak kiosztását mintegy négy hétre kitolni, hogy a díjbíráló-bizottságnak módjában legyen kellő lelkiismeretességgel hivatásának megfelelni. Egyben van szerencsénk az összes pályázatotbeküldő hölgyeknek és uraknak a tanúsított érdeklődésükért köszönetünket nyilvánítani.

Tessék a jövőben is a Ceres-kockákról való szállagokat szorgalmassan gyűjteni, amit megbánni nem lesz oka!

Kiváló tisztelettel **SCHICHT GYÖRGY R. T. CERES-MŰVEI AUSSIG.**

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek érzete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegeket, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő házi-szert, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fűvekből, jó borral van készítve és erősebb, életre kelti az ember emésztő szervezeit. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegek még a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Pőfájás, felbőgés, gyomorgégés, felfuodás, rosszullet hányással, melyek chronikus lős gyomorbetegeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányzori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemtelje következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértululás a májban, epében és a nagy Zsigterben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztelenséget és könnyű székelés által eltávolítottak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hi nyos vérképződés és a máj beteges állapotáé. (tvágyhiánytól, ideges bágyadság és rossz kedélyhang lat, továbbá fűfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életreket új lükettést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítja a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilatkoztatás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujduvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nezesvidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotcrui, Muracsányi Rátkai, Podtoreni, Szelnicei, cAlsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakui, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marzallii, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varasdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindmennyé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

HIRDESSZEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Legelősebb és legjobb hatású Hashajtó.

NEUSTEIN FÜLÖP
CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDÁCSAI

(Neustein Erzsébet-Pilulái)

Útmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket otti szor mentes minden káros alkatrészeiktől a legobb sikerrel használják az altest bántalmainál, könnyen zékletet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

székrekedés

egyözésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy dobol 15 pillula tartalommal 30 fillér egy tekores 8 dobozotekah 120 pillulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

Utánzatoktól óvakodjunk, OVÁSI Neustein Fülöp hashajtó pillált- tessék kérti! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lípót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerára. Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásáért.

Országos és pártérdek.

Az obstrukciónak a rendszere, amely majdnem másfél évtized óta uralkodik a magyar politikai életben, nemcsak megakasztotta az ország gazdasági és kulturális fejlődését, hanem egész parlamenti életünk demoralizálására vezetett. Amióta a kivételes parlamenti eszközök az ellenzéki pártok rendszeres harci fegyverévé váltak, a pártszempont annyira uralkodóvá lett a parlamenti küzdelemben, hogy azt többé már palástolni nem igyekeznek. Az ellenzéki pártok politikáját nem az ország érdekei irányítják, ma már ott tartunk, hogy ennek hangoztatását is fölöslegesnek tartják. Más parlamentáris országban minden ellenzéki párt azt veszi föl programjába, amit az ország érdekében üdvösnek tart. Nálunk azonban az obstrukció eltérítette az ellenzéki pártalkulást a természetes iránytól.

Ma, midőn a hatalomba belekóstolt ellenzék újból az obstrukció rozsdás fegyvereivel hadakozik, annyira előtérbe lépett a pártpolitikai érdek, hogy az obstrukciós pártok nemcsak kapkodó és határozatlan eljárásokkal árulják el pártpolitikai érdekeltségüket, de erről még nyílt vallomást is tesznek.

A Kossuth-párt hivatalos organuma egyik legutóbbi számában őszintén kimondja az igazságot, amit már olyan régóta hirdetünk, hogy az ellenzék küzdelmének ebben a pillanatban még nincs konkrét végoélfája és konkrét alapja arra az esetre, ha a kibontakozás munkájában tevőlegesen kellene részt vennie Egy, a Justh-párthoz közel álló sajtóorgánum pedig egyenesen megtámadja a kilencos bizottság programjának megvalósítását kívánó Kossuth-pártot.

Egy évtized óta folytat harcot az ellenzék a katonai javaslatok ellen, állítólag azért, hogy vívmányokat eszközöljön ki. A katonai javaslatok ma megint napirenden vannak. A véderő fejlesztésének szükségességét minden

párt elismeri, csupán a javaslatok módosítását kívánja. Amikor állítólag ezek érdekében ismét végtelenségig menő harcot folytat az ellenzék, akkor az obstrukciónak egy főorganuma megdöbben a nemzeti vívmányoknak még a gondolatától is, de csak azért, mert ez sikerekhez juttatná a kormányt és a többséget. Leplezetlenebb őszinteséggel igazán bajos volna vallomást tenni arról, amit az ország közvéleménye olyan régen tud, hogy a mostani obstrukció, minden erkölcsi alaponélkül és nem olyan célok érdekében folyik, amelyeket az obstrukció az ország érdekében valónak tartanak, hanem pusztán rideg önző pártszempontokból.

Természetes tehát, hogy az ország közvéleménye fölháborodással fordul el a küzdelem azon fegyverétől, amelytől egy gyöngy pillanatban még sikert is remélt. Ha a harcoló ellenzék a pártpolitika süppedékes talajából ki akar gázolni, elsősorban is meg kell állapodnia küzdelmének egy olyan végoélfájában, amely nem az egyesek, nem a pártok hanem az ország érdekeit akarja szolgálni. Ez minden békés kibontakozásnak elengedhetetlen feltétele.

Azzal az obstrukcióval, amely pártérdekből akasztja meg az állami gépezet működését, akkor sem lehetne erkölcsi alapon békét kötni, ha csak egy párt szempontjairól volna szó, de még kevésbé lehetséges ez akkor, amikor a pártok és pártárnyalatok egész sorozata különböző fegyverekkel vívja a maga esatáját, különböző céljai érdekében.

A városi mázsáló.

Utóbbi időben sokat foglalkozott úgy a város, mint a sajtó a városi mázsáló ügyével. Bár nem látszik ez az úgy egy városi adminisztrációban első rendű ontosságúnak, de elvitathatlan, hogy olyan élénk forgalmu városban, mint Nagykanizsa, a hivatalos mázsálók fontossága a közönségnek nem csekély érdeke. Tudvalevő, hogy a városi mérlegek most a helypeuzszedő bérlőinek (Neuerer, Keppich és Bran-

kovich cég) kezelésébe kerülnek. A cég Kiskanizsán is működésbe hozta a mérleg használatát, ami ugyan eddig is el volt rendelve, de a vezetésükkel megbízott rendőrök más elfoglaltságuk miatt nem végezték a hivatalos mázsálást. A tavasszal az élelmezési piacon is lesz mérleg a közönség használatára, sőt egyes forgalmas utcavégeken is, mely decentralizáció nagyon üdvös a közönségre nézve. Azt hisszük nem lesz érdektelen, ha itt közöljük az 1877. évben hozott „Szolgálati Utasítás”-t, melyet a mérlegkezelésére alkotott „Nagy- és Kiskanizsa közönségi bizottmánya.”

ad 4173/877.

SZOLGÁLATI UTASÍTÁS.

1. §. Nagy- és Kiskanizsa városok tekintettel a folyó évi június havi 973. és 1733. szám alatt hozott közös képviselőségi határozatra, mindkét város tulajdonát képező mérlegházat állít föl s azt hid és kézi mérleggel valamint a szükséges mérő készülékekkel teljesen felszerelve, abban mérlegházi-kezelőt alkalmaz.

2. §. A mérlegházi kezelő az 1871-ik XVIII. ill. 1876. évi V. t. c. keretében érintett községi kezelő tisztviselők sorába tartozván a közös képviselőség által alkalmazzatik s csak ugyanattól fegyelmi uton becsatható el.

3. §. A mérlegházi kezelő a mérő készülékeket leltárilag veszi át, azt aláírja a mérlegház irodájában kifüggeszteni tartozik. Ezen átvétel folytán gondozására bizott ingóságok jókarban tartása iránt felelős s köteles különösen felügyelni arra, hogy a mérlegek folytonosan helyesek legyenek és az azokon tapasztalt hiányok azonnal kijavíttassanak, nehogy a mérésnél bárki károkat szenvedjen és a mérés hitelessége ez által kockáztatnék. Ezekből kifolyólag a mérlegházi kezelő az 1871. évi XVIII. t.-c. 86-a előirt esaküt is letenni tartozik.

4. §. A mérlegház hivatalos órái a nyári időszakon, azaz április 1-étől október hó végéig a rendszer napokban reggeli 7 órától 12-ig s délután 2 órától 5 óráig, heti és országos vásárokat megelőző délutánokon 2—7 óráig, heti vagy országos vásárnapokon pedig reggeli 6—12 óráig és délután 1—4 óráig terjed. A téli időszakokra nézve a hivatalos órák délelőtti 8—12 óráig s délután 2—5 óráig állapíttatnak meg, a kezelő azonban köteles azon esetre ha nagyobb mennyiségű mérések jelentkeznék, ezen időn túl is a felek mérési igényeit kielégíteni.

5. §. A mérés minden esetben csak a mérlegházi kezelő által eszközölhető. Heti és országos vásárok ideje alatt segéd-üzemélyzetet kérhet és ezen,

VELMA SUCHARD Nyersen való
évesre
parafian.

napokra a kapitányság köteles a szükséghez képest a mérlegházi kezelő mellé egy (vagy két) rendőrt kiküldeni.

6. §. A mérés mikénti teljesítéseért a kezelő felelős. Vagyonilag szavatol továbbá a mérlegházi bevételek iránt is. Ezek ellenőrizhetése céljából tehát a mérés csakis bárcák alkalmazása mellett történhetik oly formán, hogy minden egyes félnek a lefizetett mérési díjért a bevételi lajstrommal szóról-szóra megegyező s a mért mennyiséget is kitüntetett kivonat azaz bárcá kiszolgáltatik. Ezen kezelési bárcá a v. számvevőség által folyó számokkal ellátva és keresztül fűzve adatik ki s ugyanoda ismét visszatértesztendő.

7. §. Az ellenőrzést ezen felül Nagykanizsa város tanácsa időnkinti kiküldöttjei által gyakorolja oly módon, hogy a kiküldött az illető felek mérési bárcáit betekintvén, azokat a mérő-hivatali lajstrommal bármikor egybeazonlíthatja, mely eljárás később a piacbiztos intézmény életbe lépte után a piacbiztos egyik kiválóbb tisztje leendő,

8. §. A mérési díjak $\frac{1}{2}$ hectoliter vagy 50 kilogrammig 2 krajcárban állapíttatván meg az ezen mennyiséget meg nem haladó s mérés miatt beszállított árucikk teljesnek tekintendő.

9. §. A kezelő köteles a mérlegházi bevételeket mindennap a városi közös pénztárnok urnak a hivatalos nyugta s ellennyugta mellett beszállítani és a mérlegek állapotáról hetenkint a városi tanácsoshoz hivatalos jelentést tenni, a közös pénztárnok ur pedig a városi számvevő urat a naponkénti bevétel mennyiségéről értesíteni tartozik, hogy ezen bevétel annak idejében a bárcá bemutatásánál leszámíthatásba hozható legyen.

10. §. A mérésért a kezelő a megállapított mérési díjakon kívül bármely cím alatt semmiféle jutalmat el nem fogadhat és a hivatalos helyiségekben idegennek tartózkodását meg nem engedheti.

11. §. Ha a kezelő eltávozik vagy hivatalos működésében gátolva volna, köteles erről a polgármeseri hivatalban azonnal írásban vagy szóval jelentést tenni mely hivatal a helyettesítéséről gondoskodni fog.

12. §. Ezen szolgálati utasítás a mérlegház kezelőjének valamint a városi számvevőségek kiadatván, a mérlegházirodájában közzétesztendő.

Kelt Nagykanizsán Nagy- és Kiskanizsa városok közönségi bizottmányának 1877. évi október hó 13-án tartott üléséből.

Városi szemétkihordás.

Mikor az egész ország bizonyos lázas buzgalommal igyekezett a fenyegető kolera ellen védekezni, szónak tettük, hogy Nagykanizsán minden udvar ugyszólván kolerafészek, vagy járványtanya az ott felhalmozódott szemétdomb miatt. Akkor sürgettük, hogy úgy mint a fővárosban és más kisebb nagyobb városban naponkénti szemétkihordásról gondoskodják a város. A cikk hatása alatt egy fuvaros jelentkezett is és szóbelileg előadta a város főjegyzői hivatalában, hogy ő vállalkozik a kihordásra. Írásbeli ajánlatot azonban tudunkkal nem tett. Ez a téma mindig aktuális mindaddig, míg ez ügyben intézkedés nem történik. Azért szívesen helyett adunk lapunk egyik barátjának következő mondanivalójához:

„A városi gazdálkodás célszerűsége, valamint a közegészségügy biztosítására nagyon ajánlatosnak tartom a város belterületén a város által végzendő szemétkihordást. A város mint vállalkozó ezt a műveletet jövedelmezővé teheti, mert nem nagy befektetésre lenne szüksége, miután megvannak a lovai, kocsissai és az ahhoz szükséges kocsijai is, legfeljebb szaporítani kellene azokat a mutatózó szükséghez képest. És ha meggondoljuk,

hogy mennyi kellemetlenségtől, piszoktól, ronsaságtól és büztől szabadulnának meg a város lakói, a szemétkihordás berendezésével, úgy bizony egy percig sem kellene habozni annak megvalósításával. Mert minden háztulajdonos és lakó is szívesen áldozna havonta egy bizonyos összeget ha a házi szemetet napokint kihordanák. Feleslegessé válnának ezáltal a szemétdödrök, ahol hónapokon, sőt éveken át halmozódik össze a sok szemét, állati és növényi hulladék, ahol a legjobb melegágya képződik a sokféle betegség csiragombájának. És hát mikor még ezeket a szemétdödröket kiürítik a melyek nemcsak hogy színiag megtelnek, hanem még azon felül is nagy trágyadombot képeznek, mert nem mindenkor akad — különösen nyári dologidőben — fuvaros aki azt drága pénzért is elvigye, micsoda bűz van akkor az udvarban, meg az utcán, mert sok helyen nem lehet kocsival bejárni, talicskával hordják ki azt az éret rothadt trágyát az utcára és csak onnét szállítják el persze nem gyorsvonati sebességgel. De nem egy esetben okozott már tüzet is a házakban felhalmozódott szemét. Éppen a város házával szemben levő uradalmi újjépületben is megtörtént, hogy a szemétdödrbe egy gondatlan cseléd tüzes hamut öntött a melytől tüzet fogott az abban levő papír, szalma és rongy.

A városra nézve mindenesetre használna járna az mert a kihordásért kapna egy bizonyos díjat. A szemetet egy telepen facér gyerekekkel olcsó pénzért szét válogattathatná, az abban talált csontot, rongyot, ócskavasat, rozét, stb. és magát a trágyát is értékesíthetné, de ezeken kívül erősen hozzájárulna a ragályos betegségek terjedésének a megállításához és megkönnyítené a lakosságnak az ezen betegségek elleni védekezést.

HIREK.

Steszlin Ferenc gyémántlakodalma.

Öreg Steszlin Ferenc egyik legtiszteltebb polgára városunknak Kiskanizsán lakik, hol a szorgalmas munka, a polgári önérték és az istenfélelem hű ápolása voltak mindig fő erényei. Mindig büszke volt arra, hogy Kiskanizsának ő a legtöbb adófizetője, ami mindaddig, míg birtokait gyermekeinek szét nem osztotta, így is volt. A 18 éves Steszlin Ferenc a múlt század közepén 1852-ben január 13-án esküdött örökös hűséget a 17 éves Anék Annának. És amit ifju szívvel egymásnak fogadtak, azt érett elmével meg is tartották. Azóta 60 hosszú esztendő telt el örömben és bánatban, reményekben és csalódásokban, de az élet minden változásában hű osztályosok maradtak. Most derék gyermekek, 10 unoka és 10 dédunoka veszi körül az agg párt. Ebben a környezetben tegnap ünnepelték boldog házasságuk 60 éves évfordulóját. A szentegyházba mentek, hogy halájukat az Egek Urának kifejezzék. A szent mise után Börzsey Tivadar plébános külön beszédben emlékezett meg a köztisztelendő párról és egyházi áldásban részesítette őket.

Este magyaros lakománál látta vendéggül a testi és lelkifrisességben levő pár a város polgármesterét, Vécsey Zsigmondot és dr. Sabján Gyula főjegyzőt. Ott volt Pálffy Alajos hercegi főerdőmester, dr. Málek László, Börzsey Tivadar plébános, Kardos Odorik, Dallos Bertalan, Jámbor András páterek. Szabó István igazgató, Krajcsóvics József kántor, Pländer tanácsos és a sok

rokon és jóbarát. Rogogós malaopeosonyea paprikás csibe palacsinta, fánk, jó bor és né magyaros zamatu tósztok feledhetetlenek tették az ünnepet azoknak, kik részt vettek benne. Megható volt a 4. elemi iskola dédunokának Kis Lacinak üdvözlő beszéd. Tósztot mondott Vécsey polgármester, Börzsey plébános, ifju Steszlin Ferenc az ünnepelnek fia, ki a Polgári Olvasókör elnöke, Pálffy főerdőmester, Pländer v. tanácsos, páter Kardos, Mátés József (a veje), Málek dr. És a fiatalos kedélyű öreg Steszlin bátyánk, kit az Uristen még sokáig éltesen kedves élete párjával, józú és talpraesett beszédekben köszönte meg az ünnepést.

— A főgimnáziumi concert. A nagykanizsai főgimnázium ifjuságának concertje minden évben nemcsak városunk közönségének, de nagy vidéke előkelőségeinek is élénk érdeklődése között szokott lefolyni. Ebben a tudatban a rendező tanárok és az ifjuság mindig fokozottabb buzgalmat szoktak kitéteni, hogy megfeleljen régi jó hírnevének. A szombateste megtartott diákkoncert is méltóan sorakozik kivított siker tekintetében az eddigiekhez. A program minden számát a tetszés zaja kísérte. A hatalmas zenekar melyet a fuvéhangszeres válóságos operai karrá fejlesztettek és a precizen vezetett ifjusági énekhar Lukács József tanár főnök zenei izlését és a pedanteriáig pontos betanítási munkáját dicsérik. Az „Inkognitó” című egy felvonásos szindarab Divényi Gyula tanár színrevezői talentumát vetette felszínre. Az ifjak oly otthonosan mozogtak, hogy lámpaláznak hirtelen hamva se volt. A nagytródi kupakfalvi polgármestert jól átalakította Eorsi István. Metzger István, Bosnyák Andor kisebb szerepeikben ügyesek voltak. A kisvárosi viszálykodó vendéglősöket karakterizálta Turek Ferenc és Nagy Győző. Szukits Béla hajdu-szerepében és Varga Sándor városi szolga szerepében teljesen jól behelyezkedtek. Csémpész Dénes mint menekülő könyvelő egyes színésznek bizonyult. Legkiválóbb alakítást azonban Szilárd Árpád nyújtott Szajás úgnök szerepében, aki oly otthonosan és oly határozott tehetséggel mozgott a színpadon, hogy szinte nem is dilettans színésznek néztük. Maszkja is kitűnő volt. A Polgári Egyet nagyterme alig tudta befogadni a közönséget, mely a késő éjjeli órákig gyönyörködött az ifjuság kifogástalan mulatozásában.

— Havas Samu halála. Tegnap d. e. helyezték örök nyugalomra Havas Samu kereskedőt, ki hosszú szenvedés után f. hó 12-én életének 66 évében elhunyt. Kereskedői körökben nagy kereskedői szaktudásról volt ismeretes. Mindazok, kik vele érintkeztek, correct és szeretetreméltó jelleméért becsülni tanulták. Példás családi életében taláta boldogságát. Dr. Havas Hugó nagykanizsai és dr. Havas Béla sümegi ügyvéd édes atyjukat gyászolják a megboldogultban, kit az egész város részvéte kísért sírjába.

— Tanácsülés. A pénteken megtartott városi tanácsülésen a belügyminiszterintől kiutaltványozott 5000 K államségély valamint a nem sorozott és fellebezésével elutasított Culek József részére letétbe helyezett összegek felosztása tárgyalatott. A felosztás a miniszter döntése alapján a képviselőtestület határozata utáni fog megtörténni. Fűredi Béla szingizgatónak arena utalaktási beadványára a terület átadását 3 évre javasolja oly feltételekkel, mint annak idején Kövesynek. A színházterv pályázat kiírásához szükséges tervezeteket a mérnöki hivatal benyújtotta és felhívta a városi tanács figyelmét a pályázaton kívül valamely színházépítésspecialista közvetlen megbízására is. Az iratok a szingizgató bizottságnak adának ki javaslatától végett. Tárgyalatott

a rendőrkapitányi hivatal előterjesztésére a vendéglők, kávéházak zárrórájának meghosszabbítás és az általános zárórára vonatkozólag kiadott engedélyek visszavonására. A tanács az előterjesztésnek helyt adott és jan. 20-ától kezdve a kiadott engedélyek hatályon kívül helyeztetnek. Tette ezt a tanács közrendészeti szempontból és mert az engedélyek a szegényalap megkárosítását vonták maguk után. A kórház módosított alapszabályaita belügyminiszterium jóváhagyva beküldte az alispánság után. Egy példány kiadatik az igazgató főorvosnak más példány a levéltárba helyeztetik.

— Városi orvosok és az államsegély.
A városi orvosok körében élénk feltűnést keltő határozatot hozott a belügyminiszter 26256/911. III. b. 9338/911. sz. alatt kimondotta ugyanis egy konkrét esetről kifolyólag, hogy a városi orvos nem tartozik ama fontos működési kört betöltő tisztviselők közé akik az államtól folyósított 4 millió korona fizetékigézésítési pótlék felosztásánál figyelembe veendő. Nagykanizsán e rúndelet a multra nézve tárgyaltan, mert az idevágó rendelkezés a miniszter helybenhagyásával találkozott, a jövőre nézve pedig a város szabad rendelkezési jogát a miniszter nem korlátozza feltéve, hogy a tisztviselők fizetésének minimuma biztosítva van. A városi ügyészi és orvosi állások valamikor tiszteletbeliek voltak. Minden attól függ hogy a megalkatandó városi törvény hogyan intézkedik ez állásoktól.

— Törvényszéki főtárgyalás. Halált okozó súlyos testisértés bűntette miatt vádolt Gyergyák Márton és öt társa elleni büntnyben a helybeli kir. törvényszék büntető tanácsa f. hó 10-én ítélkezett. A vád arra volt alapítva, hogy Gyergyák Márton és négy társa múlt év október 31-én éjjel Letenyén a Nersics-féle kocsmában mulattak, midőn opa ment Tóth György Gál, ki az ott idogáló vádlottakkal kötekedni kezdett. Vádlottak kitértek Tóth kötekedésai elől és átvonultak egy másik szobába, Tóth azonban ott sem hagyta őket békében és mivel az idő is már éjjel felé járt, a kocsmárosné zárórárt rendelt s a kocsmárosnénél nála látogatóban levő fia, Mezei Sándor VI. rendű vádlott a garázdálkodó Tóthot távozásra szólította fel. Tóth azonban távozni vonakodott és az asztalon levő üvegeket kezdte összetörölni, mire Mezei Sándor az asztalkedőt lerántotta és azzal Tóthot megütötte. Erre Tóth az égő petróleolámpát ragadta meg és azzal a kocsmárosné akarta megdobni, kinnek védelmére fia Mezei Sándor, Tóthot megütötte és a lámpát biztonságba helyezve. Ezután a többi legények, kik a kocsmárosné segélykiállításaira jöttek oda, Tóthot a kocsmából kituszkolták és az udvaron úgy megverték, hogy Tóth a sérüléseibe belehalt. A kir. törvényszék Gyergyák Márton és négy társát erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés bűntettében mondotta ki bűnösnek és azért őket 1 évi és 3 havi illetve 1 évi börtönbüntetésre ítélte. Mezei Sándor vádlottat pedig jogos védelem

címén a vád alól felmentette. Az ügy felett dr. Kenedi Imre főtárgyalási elnök, dr. Mutschenbacher Edvin és dr. Ksiser Elek bírából álló tanács ítélkezett. A vádat dr. Kiss László kir. ügyész képviselte, a felmentett Mezei Sándor vádlott védelmét dr. Etlényi Géza ügyvéd látta el. Mezei Sándor felmentése miatt a kir. ügyész fellebbezést jelentett be.

— Az Ipartestület előljárósága. f. hó 8-án tartotta havi rendes közgyűlését Samu József elnöklete alatt. A rendes évi közgyűlés idejét márc. 3-ára határozatképtelenség esetén márc. 10-ére tűzte ki. A nyár folyamán egy multság rendezését határozta. Ennek intézésére megválasztotta Miltényi Gyula, Pusofszy Sándor és Schweitzer József tagokat Js felhatalmazta őket, hogy 30 tagra egészítsék ki a vigalomrendező bizottságot. A bizottság ma tartja első értekezletét.

— Husvizsgálók vizsgálja. F. hó 12-én volt a husvizsgáló tónfolyam vizsgálja. A vizsgálóbizottság tagjai voltak Augusztiny Gyula m. kir. törvényhatósági főállatorvos, dr. Rácz Kálmán v. orvos és Kertész Lipót vágóhídi állatorvos. Jelen voltak még Elschlégler Elemér m. kir. nagykanizsai és Fürst Sándor járási állatorvosok. A 11 hallgató közül 10 úgy az elméleti mint a gyakorlati vizgálatnak megfelelt és a husvizgálatra képesítést kapott.

— Megnyit a korcsolyapálya. A váratlanul beállott szigorú tél meghozta a korcsolyázók örömet. A korcsolyaegylet jégpályája szombaton megnyitott és naponként 60 fillért áll a korcsolyázók rendelkezésére este 6—8-ig: deákok 40 fillért, nézők 20 fillért fizetnek.

— Nagykanizsai vásár. A legközelebbi nagykanizsai országos vásár (Gyertyaszentelői) folyó hó 29-én fog megtartatni.

— Céllövés. A nagykanizsai m. kir. honvéd állomás legénysége f. hó 17-én harszerű (élesteletessel) céllövést fog tartani. A lögyakorlat reggel 7 órától d. u. 3 óráig fog a Kiskanizsa, Bajcsa, szepetneki major és principális csatornától határolt területen megtartatni. A megjelölt napon és időben a lőtérre való tartózkodás életveszélyes.

— Iparhatósági megbizottak. A városi tanács mellé és a járási főszolgabíróság mellé beosztandó 20—20 iparhatósági megbizottak választása f. hó 27-én d. u. 3 órakor lesz a városház tanács-termében. Erről az iparosok és kereskedők külön hirdetés útján is értesítetnek.

— Táncestély Osáktornyán. A csáktornyai m. kir. állami tanítóképző-intézet ifjusága kirándulási alapja javára, a „Zrínyi” szálló uagytermében 1912. febr. 1-én hangversennyel egybekötött zártkörű táncestélyt rendez.

— Ismeretlen hadkötelesek. Viosz Ferenc a nagykanizsai járás főszolgabírája a Zalavármegyei Hivatalos Lap legutolsó számában közli azoknak a hadköteleseknek névsorát, kiknek tartózkodási helye ismeretlen. Az 1889, 1890 és 1891. évben született ezen ismeretlenek hadkötelesek száma 55. A társ-

hatóságokat felkéri, hogy nyomozást foganatosítsanak és eredmény esetén a hivatalt minden egyes esetben értesítsék.

— 840.000 korona egy bélyeggyűjteményért. Egy nagy magyar bélyegkereskedő, Szekula Bóla, a napokban szerezte meg fenti összegért a világ egyik legnagyobb gyűjteményét, amely Holtscher Róbert budapesti műépítész tulajdona volt. Szakértők állítása szerint ez a világ egyik legszebb gyűjteménye, melyet többszörösen aranyéremmel tüntetett ki és amely a legjobb állapotban tartalmazza majdnem az összes ritkaságokat, értéke legalább 1.000.000 korona. Különösen szépen voltak az auniára kerestett ó-német és ó-olasz bélyegyek képviselve. Brazília három fajtában egymaga 40.000 koronát egy speciális magyarországi gyűjtemény 30.000 korona, egy romániai gyűjtemény, amely csak az első kiadásokat tartalmazza, 50.000 korona értéket képviselt. Haunover volt a tulajdonos kedvenc gyűjteménye, amely 42.000 korona értékű. Spanyol gyűjteményét a tulajdonos 170.000 koronára becsülte meg. A gyűjtemény 17 kötetre terjed, sok unikumot és ritkaságot tartalmaz, melyeknek sok egyes darabja 8000 koronát ér. Sok évi óriási munka, fáradság és áldozatba került ezen gyűjteménynek összeállítása és a bélyegyek egy részének most nagyobb az értéke, mint amilyen a bevásárlásnál volt, mely különbözet egy óriási összeget képvisel, mert egyes darabok az értéke a 4—5 szöröse emelkedett.

— Közvägöhidhi forgalom az 1911-ben. Nagykanizsa város közvägöhidján az 1911. évben levágottat:

rendes vágás után,	kényszervágás után,	Összesen.	
Bika	127	—	127
Ökör	409	12	421
tehén	1030	22	1052
tinó	555	—	555
uszó	421	2	423
borju	2441	5	2446
bivaly	7	—	7
juh	495	—	495
kecske	6	—	6
sértés	3740	1	3741
	9231	41	9272

A város husfogyasztása 1910-ben kimutatott 11329 drb. levágott állattal szemben 2057 csökkent. Ennek oka egyrészt a szarvasmarhák nál hosszú ideig tartó ragadós szája és körömfájásban keresendő, másrészt pedig abban leli magyarázatát, hogy a husdrágaság miatt sok család a husfogyasztást lényegesen redukálta.

A Zalai Közlöny
Szerkesztősége és kiadóhivatala
Deák-tér I. sz. alatt van.

Sirolin "Roche"
ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.
Egészséges tüdők erős étvágy övszer a
tüdővész ellen.

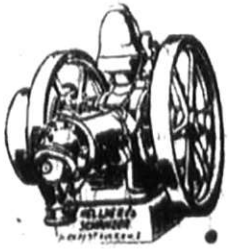

Nyersolaj-motor.

Világhírűek

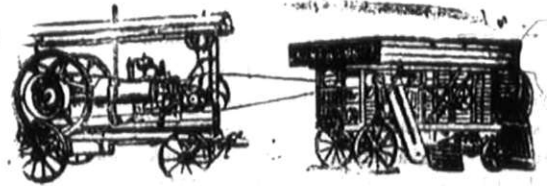
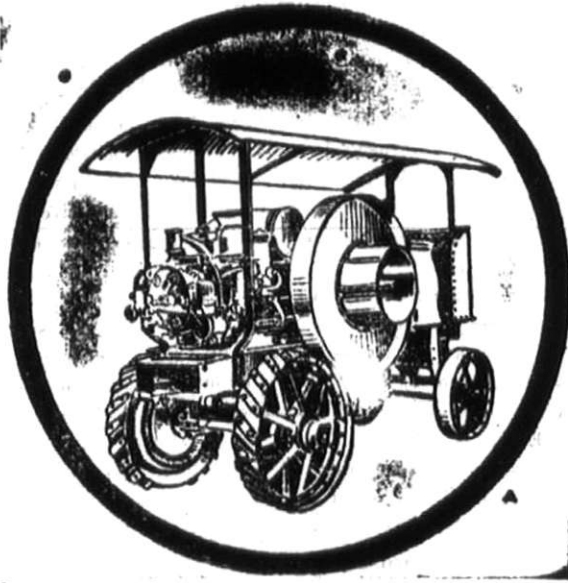
Gőz- és motor-cséplőkészletek

Magánjáró- motoraink

kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

mert a
legjobbak
és
legegyszerűebbek

Elsőrendű gyártmány, üzemre olcsó, kezelés egyszerű.

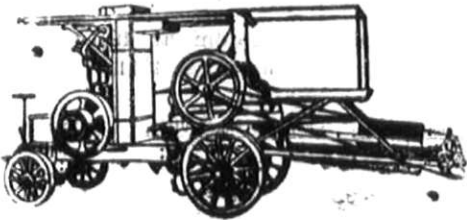
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjázat

igen előszerűek, mert a malomjáratral együtt van sikszita szerkezettve. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom lisztre és darára.

Magánjáró kötőrő

Az országutakon magát vontatja és igen jól tör. Kitűnő gyártmány.

Mielőtt gépet vesz, nézze meg
gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1888. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

Óvakodjunk utáztatoktól és más készítmények becsesempészésétől.

E megjelölések:

- Berger kátrányszapana,
- Berger glicerín-kátrányszapana és
- Berger kén-kátrányszapanai,
- Berger gygy- és higiénikus szapanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden előruvító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csapmész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jelűl az itt lenyomatott védjegyet és cég-aláírást viselik.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre-ügyelni és kifejezetten Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-ország monarchia és a külföldi gyógy-szertárakban és szakbavágó üzletekben.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-** cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinevezésű silány minőségű utáztatoktól **tovutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásuk szerint.

Nemzeti munka.

Beállt a bál. Ez még nem nemzeti munka. De nem is arra célozunk. Vihar-madarak repülnek s vadkacsák szállodognak a sajtóban. Hírek vannak erről is, arról is. Hogy megint kezdődik a zenebona, hogy így lesz, meg úgy lesz. Pedig de jól esett a csönd, a béke. Tessék elhinni tisztelt harcosok, hogy az egész nemzet unisono a békét és a nemzeti munkát áhítja. Egy nemzetietlen és minden nemes dolgot megtagadó irány a nemzeti munkára ugyanis azt mondja, hogy ez non sens. A turáni sikről ideszakadt magyar soha munkát, legkevésbé nemzeti munkát nem folytatott. Kulturánk, ethnológiánk ezt bizonyítja. Pedig nem igaz. Kulturánk elmaradása csak azt bizonyítja, hogy egész életünk örökös harcban folyt le és nem frázis, hogy kis magyar népünk századokig szolgált bátyafalul a nagy Európának, melynek békében hagyott népe kulturailag épült, míg mi harcoltunk. Igenis van érzékünk a nemzeti munka iránt s ha békében maradhatunk, szaporán pótoljuk százados mulasztásainkat. Aki a kiegyezés előtti Magyarországot ismerte, meg a mait, az, ha igaz lelkű és tiszta szemű, nem tehet egyebet,

mint elismerésének tartalék nélküli kifejezést kell adni.

De az is igaz, hogyha külső veszedelem nem forrasztotta össze a pártokat, dult a pártviszály, ahogy az Erkel operáiban nagy igazán éneklük Soha se értett egyet a magyar. Csoda lenne, ha most egyetértene. Pedig alighanem igaz az a minap elhangzott szó, hogy minden bokorban egy ellenségünk van. És mitsem bizonyít, hogy elhangozván az egyik illetékes ajkon, a másik illetékes ajk pedig a nagyhatalmak csodás harmonizájának diplomáciai danáját fujja. Akkor a dolgot nem értettük, most kapiskáljuk. Hasonló dolog történt a legközelebbi nagy kormányválsággal franciáéknál. Az egyik illetékes ajk mást mondott, mint a másik. Huncut dolog az a politika. Azért ne is politizáljunk.

De hiszen nemzeti munkát sürgetni és ennek egyetlen tényezője megteremtéséért a békéért sopánkodni, talán mégsem politika. Ma a nemzet egy nagy gazdasági fellendülés régen óhajtott idejét éli, a hol be, - hol kiderülő politika ellenére. Mi lenne, ha sohase borulna be az ő ege és a béke munkás korszakát élné a nemzet évtizedekig.

Hogy mily hatalmasat fejlődne minden irányban, s mennyi tartalmat nyernének a

mai jámbor óhajítások, azt minden ember belátja. Minek hát a viszály, a pártvillongás, s főleg a munka megakasztása.

És mivel oly közelfekvő, hogy az áldatlan helyzet nagy nemzeti károkat, a békés nemzetfejlesztő munka pedig messzemenő eredményeket érhet el, éppenséggel nem hisszük, hogy végre is ne a béke napja sütné ki. De az ellenkezője se lepne meg. Elvégre magyarok vagyunk. Mikor nem dult minálunk a pártviszály?

Történelmi nagy tanulságok intenek arra, hogy a legnagyobb áldásnak a békét hirdessük és érte concessiókat tegyünk az elveinken is, meg a — természetünkön is.

Kisiparosok védelme.

Az 1907. évi XIX. t.-c.-be iktatott munkásbiztosítási-törvény 25. §-a úgy intézkedett, hogy az 5-nél kevesebb munkással dolgozó iparosok járulékát 5 éven keresztül 2%-ra korlátozza. Ez a kivételes intézkedés f. évi július elsején hatályát vesztené. Azért az Ipartestületek Országos Szövetsége kérvénnyel járul a kereskedelmi miniszterhez, hogy a kellő időben törvényhozásilag biztosítsa a kedvezményt továbbra is a kisiparosoknak. A kérvény indokolásából közöljük a következőket:

Az ipari közterheknek azt a az émelkedését, melyet az ipari munkásoknak az 1907. évi XIX.

Tripolisz.

Az olasz-török háború Tripoliszra irányozza a figyelmet.

Tripolisz kikötője egészen keleti kép, mely különösen Máltáról jövet, egészen hirtelen minden átmenet nélkül frappáns hatása az európai utazóra. Északkeletről sziklák, délnyugatról lapos part és a Mesija oázis kedves zöldje szegélyezik; azontul a nagy messzeség poros kódében a Gurian hegyecsoportja kékellik. A város háztengeréből egyes nagyobb tömegek emelkednek ki, az egyik oldalon van az erőd a világító toronnyal, a másik oldalon a pasa izléstelen kasbája; közben sok karcos minaret nyulik fel, továbbá a furdók kupola csoportja s egy-egy katonasátor és néhány rom. Mint keleten általában, itt is vonzóbb a kép távolról. Behatolva a várost körülvevő falon, piszkot és rendtelenséget találunk. Még az európai negyedben is (mert a városnak öt negyede van: európai, zsidó, arabs néger és berber lakóai szerint), keleti szűk utcákat és igen sok abszurdan házat találunk, legfényesebbek a zsidók kóháai. Fel-tűnő azonban, hogy Tripoliszban igen sok a 3-4 emeletes ház, ellentétben a keleti szokásokkal. A középületek közt nincs sok nevezetes, bár 12 nagy mecsetje, két élénk nagy bazárja s több közfürdője van. Nevezetes, hogy e városban népkertet is csinál-

tak, hol a fák közt néhány csinos gazella legel. Az előkelők nyaralói a Mesija oázison vannak, mely azonban már csaknem egészen összenőtt a fővárossal.

A lakosság között, melynek száma 30-40,000 között lehet, még jelenleg a törökök viszik a főszerepet, kezökben van a kormány és minden hivatal; könnyen felismerhetni őket, rendszeren magas, igen elhízott fehér vagy vörös arcu, feketeszemű alakok, számránézve igen kevesen vannak, bár a vegyesvértűek (kurugli) is büszkén törököknek vallják magukat. A lakosság zöme arab, szikár tenetű rőzbarua bőrrel, villogó fekete szemekkel, ritkás szakállal s rendkívül jól kifejlett homlok-dudorokkal. A zsidót a nemes vonású arabtól izgékony, nyugalatlan magaviselete jobban megkülönbözteti, mint testi különlegességei, a berbert rokonszenvenessé teszi az arc európaias pirja. Az itt letelepedett európai csaknem külön, félig-meddig keleties típusú alakul át. Igen sok végre e helyen a néger, kik azonban csaknem mind rabszolgák. A nők szigorúan fedett arccal, avagy éppen a 3-4 m. hosszú barátkában burkolva járnak s rendszeren nem foglalokznak semmi nyilvános munkával. Erdesebb a férfiak öltözete. Az ing és bugyogó felett hordanak mellényt és rendszeren gazdag aranyhímzésű kabátját s mind e feléjő a hófehér burnusz, mely részben a fejet is eltakarja. Lovaglás közben vörös és néha sárga marokkói esiznát viselnek,

különben csak színes cipőket. A zsidóknak kék turbánt és fekete cipőt kell hordaniok. Legérdekesebb ez a tarka viselet a nagybazárban, hol mindehhez a szaharai félvadak és a szudáni négerök változatos öltözete járul, úgy, hogy valóságos álarcos mulatságot látunk magunk előtt, annál inkább, mivel a tuaregek és a nők fátylantzott arca sohasem marad el. Nevezetes azonban, hogy sőtben a bazárban is a kereskedők nagyobb része zsidó, kik kedvező körülmények között a karavánoktól hirtelen nagy vagyont tudnak összeharócsolni.

Tovább menve Tripolisztól a tengerparton a közelfekvő tunisi határig már egyetlen nevezetesebb helyet sem találunk, kelet felé is a tulajdonképeni Tripoliszban csak két említésre méltó hely van, a hegyvidék székhelye Yefren, hol egy kis török erőd áll egy kaimakam parancsnoksága alatt és Lebda, az egykor Leptis magna, melynek egykori nagyságát egy hatalmas amphiteatrum romja, több oszlop és szobor hirdetik.

A keleti partvidék főszékhelyén Bengasiban jelenleg csak 8000 lakos van, de ezek negyedrésze európai, igen sok a zsidó, kik e helyet Tripolisz és Alexandria között a legélénkebb forgalmu várossá tették. Különösen gabonát, marhákat és bőrt adnak el Máltának, bár bemohosodott kikötőjében csak sekély járatu hajók fordulhatnak meg.

t.-cikkekben szabályozott betegbiztosítása hozott, első sorban a kisiparos érzi. Csak hű látzat a törvénynek az a rendelkezése, hogy a költségek felét a munkás felét pedig az iparos fizeti. A munkásfinansztó felerészét a munkás legőti áthárítja az iparosra béremelés alakjában. Igaz, az iparos ezt az áthárított felerészét viszont az eladási árak emelésével a fogyasztóra igyekszik áthárítani. Ez az áthárítási szabály, amely kevés kivételt ismer. Eltérések jórészt csak az áthárítás alakjában, kisebb vagy nagyobb nehézségeiben lesznek. A gyárosnak van e részben a legkönnyebb helyzete, mert a közvetítő kereskedővel áll összeköttetésben. Nehezebb a helyzete a kisiparosnak. Tőke nélkül dolgozik, bevője is kisember, a ki konzervatív és a ki maga a fogyasztó és minden fillérrel számítva, nagyon könnyen tér át a boltban kapható olcsóbb, de rosszabb készáru vásárlására.

Az ipari közterheknek emelkedése tehát első sorban a kisiparos versenyképességét szállítja le. Ezt méltányolta a törvényhozás, a mikor kimondta, hogy a törvény első öt évében a kisiparosok munkásbiztosítási terhe nem lehet több 2 százaléknál és ez lebegett az állami munkásbiztosítási hivatal szeme előtt, a mikor a kivétési kulcs burkolt felemelésekor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a ki-iparosok munkásbiztosítási terhe semmiféle formában nem emelhető.

Ez a kivételes elbánás, amely miatt a nagyiparosok körében pozitív helytálló okok által támogatott mozgalom indult meg, a törvénynek egy nagy és következményeiben igen súlyos hibáját orvosolta eddig igen-igen kicsiny részben.

Ezért feltétlenül szükséges, hogy a kisiparosokat 1912. évi június 1-ig megillető 2 százalékos járulékkedvezmény minden körülmények közt megmaradjon.

Mindenféle tudnivaló a divatról.

— A Divat Újság-ból. —

A különböző társasösszejevetek, ebédek, vacsorák idején s amikor itt a farsang, az öltözékünk különösebb gondot kíván. A sok drága „szövedék”-ről, melyből ezek a ruhák készülnek, már gyakran megemlékeztünk; elmondottuk, milyen drága a kiállításuk, színpompájuk, ma tehát csak néhány célszerű tanácsal akarunk szolgálni azok számára, akiknek a toalettbudzséjük határai szigorúan korlátozottak.

Mindenekelőtt: a társaságos öltözékeknek nem szabad „viseltes”-nek, „átalakított”-nak látszania. Akármilyen gazdaságosak vagyunk is különben, az esti öltözékünk ezt ne árulja el. Ellenben érvényre juttathatjuk rajta mindazt a sok apró, személyes hűség és fogást, mely előnyére van az egész lőnyünknek, még az esetben is, ha ezzel valamennyire letérünk a divat szabta utaktól.

A derék kivágása megengedi, hogy ne ragaszkodjunk a divatos, szögletes kivágáshoz, ha ez a forma nem kedvez a válnak, vagy arcnak. A négy-szögletes vagy kerek kivágást ki lehet egészíteni egy kis betétdisszel, ha a model, amely után készül, csinos kivágást mutat.

A hosszú ujj, melyet újabban e társaságos ruhákban is alkalmaznak, ösztönösen megvallva csak karcu alakon hat előnyösen; tettebb alaknak inkább a félhosszu ujjat ajánljuk és a puha bőrből készült feszes hosszú keztyűt. A divat, amint azt láttuk, nagyon kedvez az öltözéktől teljesen eltűnt világosszínű övnek és esarpnak; világoskékkel ajánl az elefántszürkéhez; rózsaszínt a zöldhöz, lilát az ujjvöröshöz stb. De ezt a dísz csak akkor mernénk ajánlani, ha nem osztja szerencsétlen módon ketté az alakot. Sokszor sokkal kedvezőbb hatást érünk el egy-egy nagy selyem-, vagy sifonvirágnak az alkalmazásával; ha egyetlen rózsát, krizantémet, vagy egy

bokrétát apró moharózsát tűzünk az övünkbe, melyek az említett színeknek megfelelnek.

Fiatl leány semmiféle mesterséges szépítésre nem szorul. Az ő számára biztosította a divat a sokféle fehér, rózsaszín és világoskék tül, melyet fodorral és csipkével díszítenek, meg széles szalag-övével, rózsaszínű ruhához kék övet vagy fordítva és fehérhez minden elképzelhető szép színt. A szalag hátul vagy esakorba kötve hosszan lóg le. Ugyanígy lehet megcsinálni a könnyű poncsit és krepszöveteket.

Célszerű az esetleg már meglévő ruhának az alakításához a csipke és bárony, vagy selyem elvegyítése. Itt aztán különféle változatokat meg lehet teremteni. Ha a csipke van vagy hatvan-hetven cm. széles, akkor tunikát lehet készíteni belőle és alatta levő rész készülhet selyemből vagy báronyból. Ha azonban a selyem csak tizennyolc, vagy huszonöt cm. széles, akkor két-, három-, négyyszeresen alkalmazható a szoknyán és a selyemből, vagy báronyból lesz a tunika és az uszály. Derékon a csipke, fű- vagy kimonóformában nyer alkalmazást. Fekete csipkét fehér selyemre lehet borítani. Itt azonban meg kell jegyezni, hogy még takarékoság okáért sem szabad csipkét sifonközbélés nélkül alkalmazni.

Nagyon alkalmasak az átalakításra a szélmintás szövetekből készült ruhák: A meglévő szélmintás anyaghoz ajálatos a világosabb, elűtő színű szövet, csak arra legyen gondunk, hogy a szélmintában meglégyen ennek a szövetnek a színe. Ennél az összeállításnál is az egyszínű anyagból készül a ruha alja a hozzávágott uszályal. A szélmintás szövetből készül a derék és a tunika, mely csúcskösen vagy hullámosan hull az uszályra.

Nagyon hatásos és amellet elégán a prém-szegélyezés. A szoknya alját vagy csak az uszályt és ujjak végét öt-nyolc centiméter széles prémmel szegélyezik, mely leszámítva a valódi prémet, a legkitűnőbb utánzatban sem drága szegély. Különösen kedvelt a szkunksz, coboly és nyest. Ezt a prémet, valamint a perzsa prémet, hermelint és nyérest, gallárnak és kszelőnek is alkalmazzák köpenyek és kabátokon.

Keskeny prémesikkel szegélyezik a kecses esti fejkötőket is, melyek az idén oly divatosak színházba és hazgyversenyre. Ezek a kötők rendkívül csinosak. Készítik: csipkefodorokból apró rózsá-girlanddal; fémszövetből, hermelinszegéssel vagy rojtosan. Mindenki tetszése szerint készítheti, a fő, hogy szép legyen és találjon az arcához.

HIREK.

— **Művész-Estély.** A Nagykanizsai Izr. Jótékony Nőegylet 1912. január hó 20-án, szombaton, a Kaszinó dísztermében Korda Gizella operatársnő, dr. Balla János ur és Dayka Balázs fővárosi színművész közreműködésével Művész-estélyt rendez. Helyárak: ülőhely az I—II. sorban 5 korona, III—IV. sorban 4 kor., a többi sorban 3 kor., belépőjegy 2 korona, karzati ülőhely 3 korona. Jegyek előre válthatók január hó 18. és 19-én d. u. a Kaszinó helyiségében és szombaton este a pénztárnál. Pénztárnyitás 7 és fél órakor. A hangverseny 9 órakor kezdődik. A hangversenyt tánc követi. Műsört az estélyen adnak ki.

— **A kereskedelmi iskola hangversenye.** A Nagykanizsai Felső Kereskedelmi Iskola és a vele kapcsolatos Női Kereskedelmi Tanfolyam növendékei az intézet Segítő-Egyesülete javára 1912. január 27-én a Kaszinó dísztermében táncal egybekötött hangversenyt rendeznek. Kezdetre pontosan este 8 és fél órakor. Helyárak: Ülőhely 1. és 2. sorban 4 korona, 3—5 sorban 3 korona, a többiben 2 korona, állóhely 1 korona 20 fillér, diákjegy 1 korona.

Felülvezetéseket a jótékonycélra való tekintettel köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtáznak. Műsor: 1. Tavasz, Erdő Ernő-től. Előadja az intézet vegyeskara. 2. Rondo, Schubert-től. Előadja: Hegedűn: Vajda Margit női tf. h. Cellón: Grünhut Andor k. o. t. Zongorán: Kelemen Erzsébet női tf. h. 3. Vig monolog. Előadja Szántó Imre f. o. t. 4. Beteg leány, Egressitől. Előadja az intézet? vegyeskara. 5. Gedővár asszonya, melodráma, Szavalja: Reich Andor f. o. t. Zongorán kíséri: Friedrich József 1 o. t. 6. Szimfonia, Dancától. Előadják hegedűn: Bogenrieder Ottó és Lendvai Dezső k. o. t. Zongorán kíséri: Hofrichter Emma urhölgy. 7. Hunyadi induló. Előadja az intézet vegyeskara. Jegyek előre válthatók Domány Armin tanárnál.

— **A posta kirablásának tervezése.** A nagykanizsai ügyészség egy véletlen folytán a posta kirablásának tervezését fedezte fel. Egy fogoly rablásának ideje letelvéu, szabadon bocsátott. Alig élvezte azonban a rég nélkülözött szabadságot, egy lopas gyanuja miatt elfogták a csendőrök és újra az ügyészség előtt állott. „Hát meg újra lopott, azért bántunk magával olyan jól? mondta neki dr. Jurecky Iván ügyész. „Nem loptam én nagyságos ur, könyörgöm alásan. Nem loptam! Nem bánom? Hát tíz évig itt tartanának is, bevallanám ha tettem volna. „Hát jól van, én hiszek magának, itt van egy korona, most menjen isten bérével.” Erre a nem várt humanus fordulatra könnyek csordultak ki a szegényember szeméből és azt mondta, hogy ennyi jószág után lehetetlen, hogy valamit el ne mondjon az ügyész urnak. És elmondotta, hogy a fegyencek összebészelték, hogy alkalomadtán kirabolják a postát. Egészen megállapították, már fejkében a rablás tervezetét. Az ember igazat mondott, a vizsgálat kiderítette az összeesküvők személyeit. Az egész dolognak értelmi szerzője és tervezője Herceg Lőrinc volt postaszolga volt, aki mintegy másfél évvel ezelőtt egy pénzeslevél elcsikkasztása miatt került börtönbe.

— **Tausz levélhordó meghalt.** Tausz György egyike volt a legszimpatikusabb és legmegbízhatóbb levélhordóknak. Most másfél éve megis az ő fiókjából tűnt el egy pénztartalma ajánlott levél. A szegény ember hasztalan bizonyígtatta ártatlanságát, letartoztatták. De csak rövid időre, mert csakhamar kinyomozták a valódi tettest Herceg Lőrinc postaszolga személyében, ki tettét be is ismerte és most a nagykanizsai fogház lakója. Tausz azonban soká nem lett levélhordó, hanem a postahivatalban teljesített szolgálatot. Ez a körölmény és a kiállott igazalmak annyira megrendítették egészségét, hogy szinte szemlátomást vévült és közelgett az enyészet felé. Nemrég aztán súlyos betegesen bekerült a kórházba, honnan azonban felesége, kitől egy ideig elváltan élt magához vette és hűen ápolta. Ma végre megváltotta szenvedéseitől a halál.

— **Szembeköpött napzsámos.** Olyan egyszerű az eset; a piacon majd mindennap megtörténik, hogy valakit szembeköpnék. De mikor egy ügyvéd teszi ezt, akkor súlyos elbírálás alá esik. Pedig erről van szó most. Dóri József dr. ügyvéd szembeköpte a napzsámosát azért, mert ez a lopási vád gyanuja alól védeni akarta magát. A dolog úgy történt, hogy Dóri József dr. nagykanizsai ügyvéd récei birtokán napzsámába fogadta Molnár Juk Jánost. Minthogy nem volt kocsisa, a lovak mellett alkalmazta napi 1 K 60 fillér napzsámmal. Egyik nap észrevette Dóri, hogy egy zsák buzája hiányzik. Gyanuja Molnárra irányult, kit a csendőrökkel vallatóra fogott. De ekkor már 3 zsák buzát követelt rajta az ügyvéd. „Hát tegnap egy zsák, ma meg már három hiányzik” mondta a paraszt. „Igenis te gazember, te loptad el” mondta dühében a csendőrök előtt az ügyvéd és szembeköpte a szegény parasztot. Nem folytatnók tovább és a tett elbírálását az olvasóra bízunk. De a szegény ember a becsületét kereste

és ügyvédhez ment. De miért, miértse, talán mert „csóka a csókának”-elég az hozzá, nem akarták elfogadni a peresetet. Végre dr. Hajdu Gyula elfogadta és rágalmazás és becsületsértésért bepörölte a szegény ember nevében az ügyvédet. Ámde a nagykanizsai járásbírósnál és a fellebbezés után a törvényszéknél f. hó 13-án elejtették a vádat. El pedig azért, mert a gazdának joga van házi fegyelmet gyakorolni cselédekén. Igaz hogy Molnár János nem cselédje, hanem napszámosa volt Dóri dr.-nak, de az a szembe-köpés, azt hisszük egyáltalán nem tartozik a házi fegyelmi eszközökhöz, kivált ügyvédi körben. Különben az úgy úgy halljuk még folytatódik már azért is, mert a szegény házilag fegyelmezott napszámos még maig sem kapta meg 22 napra járó napszámát.

— **Törvényszéki tárgyalás** A nagykanizsai kir. törvényszéken ma kerültek tárgyalás alá azok a sajtóvétségek melyeket a Keszthelyen megjelenő Balatonvidék és Keszthelyi Hirlap közötti polemikában elkövettek. Orbán Dezső a Balatonvidék volt szerkesztője és dr. Osák Árpád a Keszthelyi Hirlap szerkesztője, továbbá Mérei Ignác lapkiadó Regensperger Ferenc gyáros, Fábíán vívómester, Kárpáthy gyenesdiási tanító voltak az ellenfelek. Mint egyik vádló Kolischer Klemens rendelkezési állományban levő perzsa khán is megjelent a tárgyaláson. Orbán Dezső védője dr. Fried Ödön volt, Mérei Ignác dr. Havas Hugó, míg Kolischer Kháné dr. Weisz Lajos volt. A tárgyalás azonban nem tartott meg, mivel a törvényszék az ügyben a pécsi kir. ítélőtábla sajtó-esküdtbiróságát mondta ki illetékesnek és az összes iratokat oda áttette. Kolischer khán azonban Orbán Dezső bocsánatkérő nyilatkozatára a további eljárás megszüntetését kérte. A törvényszék kompetenciájára hozott határozat ellen Osák Árpád dr. és még mások felfolyamodást jelentettek be.

— **Strem és Klein-cég építése.** A leendő új szálloda mellett egy hatalmas 2 vagy három emeletes palotát épített a messze vidéken ismert jónévi Strem és Klein-cég. A ház természetesen minden komforttal be lesz rendezve, amit a modern városi lakó kényelme megkíván. A cég beadványt adott be a városi tanácshoz, hogy építés idejére egy ideiglenes bódé építését engedélyezze az Erzsébet-téren, hol üzletét és raktárát elhelyezze. A tanács természetesen készséggel helyt ad a kérésnek, melyhez az ideiglenes helyiségek tervrajza is mellékelve van.

— **Katonai sorshuzás.** Vasárnap, e hó 21-én lesz a katonai sorshuzás a városházán d. e. 9 órakor. Az eddig jelentkezett hadkötelesek száma 197. Hogy a sorozás mikor lesz az teljesen bizonytalan. Talán az ősszel, talán még akkor se, talán előbb.

— **A „Tót leány” harmadszor.** A páratlan nagy sikert aratott színműt: A tót leányt köz-kívánatra f. hó 21-én, vasárnap harmadszor is megismétli a Legényegylet.

— **Sikos gyalogjáró áldozata.** A városi szabályrendelet pontosan elrendeli, hogy a gyalogjáróról a havat le kell seperni és fűrészporról vagy hamuval fel kell hinteni, hogy sikos ne legyen. Ámde a házigazdák nem tartják meg ezt oly pontosan — tisztelet a kivételeknek. És le kell szegez-nünk az igazság kedvéért, hogy szoknál a házaknál történnek a mulasztások, a melyeknek tulajdonosai nem laknak helyben, vagy a mely gyalogjáróknak a tisztogatása a városnak a kötelessége volna. Alig állt be a tél, máris egy lábtörés történt a sikos, gondozatlan gyalogjáró miatt. A Magyar-utca 41 sz. ház tulajdonosa is másutt lakik. Az udvarból kieresztett víz a gyalogjárón szétterült és megfagyott. Felhívta nem volt; az arra menő Schlesinger Sándorné elesett rajt és lábtörést szenvedett. Beszállították a kórházba. A rendőrség az eljárást megindította, hogy felderítse, kit terhel a mulasztásért a felelősség.

MEGNYILT

Moskovits cipőgyár R. T.

FIÓKJA!!

MEGNYILT

Moskovits cipőgyár R. T.

FIÓKJA!!

FIÓKJA!!

Moskovits cipőgyár R. T.

fiókja **NAGYKANIZSA** ajánlja
Erzsébet-tér 21. sz.

óriási raktárát cipő és csizmakülönlegességekben

Egységes szabott gyári árak a talpba bevésve u. m.:
7.50, 8.50, 10.--, 13.--, 17.-- korona.

Megtekinthető vételkényszer nélkül!

Szíves látogatást kér:

Moskovits Farkas és Társa

cipő és csizmagyár R. T. fiókja
Nagykanizsa — Erzsébet-tér 21.

HIRDESSEN

a Zalai Közlöny-ben

Ó h jaj!

**Megfojtottságát
között köhögés!**

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellepasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

N Á D O R

gyógyszertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellepasztillái.
Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula, Szabó Albert gyógyszertárakban, Geltsch és Graef droguákban.

Osáktornyan: Pető Jenő gyógyszertárában.

MEGHIVÓ.**A Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán**

1912. évi február hó 2-án délelőtt 10 órakor saját helyiségében tartja

VI. évi rendes közgyűlését,

melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az 1911. évről.

2. Az 1911. évi zárószámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség hovatartozása iránti határozat és a felmentvény megadása.

3. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.

Nagykanizsán, 1912. január 12-én.

4. Az alapszabályok 36., 45., 46., 48., 50., §§-ainak módosítása,

5. Az intézet hivatalos lapjának kijelölése.

6. 4 igazgatósági tag 3 évre való megválasztása.

7. 4 felügyelő-bizottsági tagnak egy évre való megválasztása.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az alapszabályok 17. §-a értelmében, a közgyűlésen azon részvényes bir szavazati joggal, kinek részvénye a közgyűlés napját megelőző három hónappal már nevére iratott s részvényét 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál felmutatja. A részvények felmutatásáról elismervény adatik, mely igazolásul szolgál a közgyűlésen való részvételre.

TARTOZIK.**MÉRLEG-SZÁMLA.****KÖVETEL.**

	K	f	K	f		K	f	K	f
Pénztár	43.779	89			Alaptőke			800.000	—
Oszták-magyar bank giró	133.465	78			Tartalékalap*)			52.020	40
Postatakarékpénztár	2.572	41	179.818	08	Külön tartalék			3.000	—
Felszerelés	4.500	—			Nyugdíj alap			10.741	22
leírás	1.500	—			Hitelezők			180.488	48
Értékpapír					Betét			1.134.406	14
Könyvnyomtatás					Fel nem vett osztalék			290	—
Adósság fedezet mellett					Visszleszámitolt váltók			2.522.743	78
Váltótárca: K 1.984.935-17					Letét			60.000	—
leírás 600-—	1.984.335	17			Atmenő tételek:				
Jelzálogilag bizt. váltók	9.264.110	84	3.248.346	01	függő betétkamat adó			2.254	22
Függynökség					függő tiszteletdíj			2.700	—
Készlet					jövő évet illető kamatok			25.172	—
Jelzálog					Egyenleg, mint tiszta nyereség				
Letét					a) áthozat 19.0. évről	8.315	26		
Különfélék					b) folyó évi nyereség	72.809	49	81.124	75
			4.874.941	75				4.874.941	75

Kelt Nagykanizsán, 1911. december hó 31-én.

GRAFF KÁROLY
könyvesető.**REMETE GÉZA s. k.**
elnök.**Dr. KREISLER JÓZSEF s. k.**
helyettes elnök.**ROSENBERG RICHÁRD s. k.**
helyettes elnök.**GELLÉRT HENRIK s. k.**
ügyvezető igazgató.

Ezen mérlegszámlát megvizsgáltuk, az intézet fő- és segédkönyveivel összehasonlítottuk és azokkal mindenben megegyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1912. január hó 13-án.

Dr. ROSENBERG MÓR s. k.
elnök.**BARTA LAJOS s. k.**
felügy. biz. tag.**ÓTVÓS EMIL s. k.**
felügy. biz. tag.**PLACHY JENŐ s. k.**
felügy. biz. tag.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lőr 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásuk szerint.

A parlamentárizmus visszaállítása.

Mostanság mindenki azt lesi, hogy lesz-e paktum a kormánypárt és az ellenzék közt és hogy milyen lesz ez a paktum? Osudálatosképpen ugyanis mélyen beleélte magát a közvéleménybe az a vélekedés, hogy el se képzelhető a parlamenti rend és a parlament munkaképességének a helyreállítása, másként mint valami paktum alapján.

De hát nézzünk egyszer már alaposan szembe ezzel a beteges vélekedéssel és értsük meg, hogy az a fölfogás, mely csakis paktálás révén látja lehetségesnek a kibontakozást, merő ellentétben áll a parlamentárizmus elvével és értsük meg, hogy ha ez folyton-folyvást így megy, hát a parlamentárizmus teljesen illuzórius valamivé válik.

Egyszerűen képtelenség, hogy egy több mint harmadfél-száz főből álló többségi párt meg legyen akasztva az akció szabadságában, a kormányzás munkájának végrehajtásában, akaratának megvalósításában, meggyőződéseinek érvényesítésében és így tehát az ország többségétől nyert mandátum effektualásában, azért, mert az oppozíciónak, sőt voltaképpen csak az ellenzék egy töredékének méltóztatik visszaélni a házszabályokban rejlő gyöngékkal.

Nem egészen negyven ember — a Justh-párt — arra az álláspontra helyezkedik, hogy ő mindent megakaszt, amíg az ő akarata nem érvényesül. Ohó, hát nem az a parlamentárizmusnak az alapelve, hogy a kisebbség deferálni tartozik a többségi akarataknak? És ez elvből kiindulva, nem valósággal nevetéses-e, hogy egy törpe minoritás, technikázást játszva, képes legyen megakasztani minden munkát és lehetetlenné tegyen minden alkotást?

Még azt is megtudjuk érteni, hogy az ellenzék obstrukció alakjában alkalmazza az ultima rációt és késhegyig menő harcot folytasson minden rendelkezésére álló eszközzel, amidőn egy kormány — legalább az ellenzék nézete szerint — a haza érdekei, a nemzet jogai ellen kíván cselekedni. De hát ugyan hol lehetne ma fölfedezni efféle szándékokat?

Jött a mai kormány és hogy kielégítést nyerjenek végre azok a katonai szükségletek, melyek egy évtized óta váratnak magukra és amelyeknek a megvalósítását imperatív módon követeli a hadsereg kellő készülsége, meg a monarchia presztízse, hát benyújtotta a véderő-reformjavaslatokat. Komoly kifogásolni valót az ellenzék se találhatott benne, sőt a közvélemény örömmel fogadta azt,

hogy e javaslatok révén végre megvalósulhat a két évi katonai szolgálati idő. Jelentősebb aggály éppen csak az altiszti kérdésre nézve merült föl, de a kormány itt is azonnal kijelentette, hogy az agályok méltánylásával kellő módját fogja találni annak, hogy ez a kérdés is kedvező módon adassék meg.

Hát hol van e javaslatokban a nemzeti érzésnek az arculesapása, hol van e javaslatoknak egyetlenegy makulányi olyan intézkedése, mely jogosulttá tenné, hogy Justhék meghordozzák az országban az ellenzéki véres kardot és a Kárpátoktól az Adriáig lángba akarjanak borítani mindent, hogy — miként ők mondják — fölrázzák letargiájából és cselekvésre hívják a magyar nemzetet?

Ámde a nemzet, amely ma már igen erőteljes önállósággal bír gondolkodni a maga eszével, sehol se képes fölfedezni a katonai javaslatokban a sérelmeket és a Justh-párt ergo hasztalan erőlködik a szenvedélyek fölkorbácsolásán. A nemzet látja, hogy a javaslatok szükségesek, a nemzet meg tudja érteni, hogy e javaslatokban mi rejlik és így hát nem izzul, nem tombol, nem tüntet, nem esik lázba. Bezzeg megmozdult az utca 1889-ben, a Tisza-féle véderőjavaslat tárgyalásakor, amikor a háborgó utca nem csillapult addig, míg a híres 25. §-t el nem

Nagykanizsa jövő látképe.

Irta: Ky.

Ha elképzeljük, hogy a szomszédságunkban levő Szombathely, Zalaegerszeg és Kaposvár városok egy évtizeden át minő előrehaladást tettek és fejlődtek, megütkezésessel kell szemrehányást tennünk, hogy hát miért éppen Nagykanizsa marad vissza és nem akar fejlődni? Pedig ez a város már a multban bíres volt kereskedelméről, nagy heti és országos vásáraitól, vasuti összeköttetése a legrégebbi keletű és legkedvezőbb, klímája enyhe és egészséges, leve és környéke is kedvező és kellemes.

Csak akarni kell! Jó vezérek kellenek, a kik a jó, a célszerű, a hasznos és a szép iránt érzéssel bírnak, akik törekednek kijárni vagy kijáratni befolyásos emberekkel, mind azt ami ennek a városnak kell és szükséges.

Én Nagykanizsát a jövőben, illetve már a közel jövőben így szeretném látni:

Amint az állomásról a városba indulunk, az állomás végénél, a Kazinczy-utca kezdetén találjuk a csinos elemi iskolát és ovodát, melyben a vasuti alkalmazottak és az állomáshoz közel lakóknak a gyermekei nyernekt oktatást. A vasuti átjárót elhagyva

a régi szénsalak lerakó helyén egy kis parkhoz érünk mellette a régi major és a barátok kertjének a helyén egész a cintóriumig gyönyörű, végig vasrácsosított kerítéssel ellátott és előparkkal bíró villasort látunk, ami az Andrássy-ut külső részere emlékeztet. Beljebb a Kazinczy és Zrínyi Miklós-utca sarkán érjük az impozáns postapalotát, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő kiállításban, körülötte a sok elegáns üzletekkel. Erzsébet Királyné térre érve találjuk az elegáns és remekkiállítású kávéházat és szállodát a földalati mozaik teremmel a la Ruscher pince; a csoportház helyén a szép színházat, a melynek a Rozgonyi-utca felőli oldala csupa szép üzletekből áll, a melyeknek bérjövődelme nagyban hozzájárul a színház fenntartásához. Székesfehérvárról vendéglő is van a színházépületben. A Zöldfakort és a fogház előtti térségen, valamint a régi postaépület helyén egészen le még a Neisiedler ház helyén is látjuk a gyönyörű igazságügyi és pénzügyi palotát, melyben az összes bíróságok, ügyészség, adó és pénzügyőrségi hivatalok vannak elhelyezve, mely épület most már eltakarja a mögötte álló fogházat. A nyitott piacot itt már megszüntették, helyette az egész Erzsébet királyné-teret rendkívül parkirozták, a közepén pedig Erzsébet királyné művészies kivitelű bronzszobra áll. A piac ellenben most a régi

katonakórház helyén — miután e helyett a kórház mellett egy új katonai kórházat építettek — a város által épített vásárcsarnokban van elhelyezve, mely vállalkozás a városnak szép jövődelmet hajt az élelmiszer árusok által fizetett helyiségbérekéből. A Vueskics-féle viskó helyén is már kétemeletes palota áll. A régi híres Zöldfát, a hol a bíróság volt elhelyezve, szintén átalakították és abban most egy vadász zászlóalj honol. A nagy uradalmi ház régi boltjait is modern redőnyajtókkal és portálékkal cserélték fel, szintugy a varosházait is. A Blau-féle ház a régi Oroszlány szálloda és a katonai kórház (most már vásárcsarnok) előtti is leszállították a járdát és megszüntették a: „Király-hágót”.

Az Erzsébet-térről a Rákóczi vendéglő megszüntetésével az Arany János-utcát keresztező új utcát nyitottak a József főherceg-uttal történt összeköttetéssel. Itt az eredetileg keskenyre hagyott és elhibázott utcaszélességen úgy segítettek, hogy a város ebben az utcában csakis vasráccsal és előparkkal ellátott villasort enged mindkét oldalon építeni. Itt van a Zalamagyei tanítók gyermekeinek a fiuinternátusa is szép park közepette. A Rózsa korezmát is lebontották a helyére utcát nyitottak a Rozgonyi-utcai iskoláig. Az arena helyére egy kisebb második vásárcsarnokot építetett a város, a keleti és északi város-

ejtették. A parlamenti harc heves volt akkor is, nagyon heves, de — bár a nemzet is komoly sérelmeket látott a javaslat egyik-másik intézkedésében — obstrukcióvá még se fajult el a parlamenti küzdelem.

Ma minden komoly ok nélkül jutnak alkalmazásba a legvisszataszítóbb fegyverek Magyarország törvényhozásában. És mert ez a jelenség szomorú módon egyre megismétlődik jó darab idő óta, sajnoson kell megállapítani, hogy a parlamentarizmus nálunk súlyos dekadenciába jutott.

Ennek útját kell szegni, ez így tovább nem mehet! A parlamentarizmust vissza kell helyezni egy egészséges bázisra és a közfelfogásnak purifikálódnia kell attól a saját-szerű vélekedéstől, hogy efféle helyzetben kibontakozásra csak akkor van mód, ha kormányzásra hivatott többség paktumba boosztatkozik a kisebbséggel (és erkölcsstelen, ha minden parlamenti elvet csúfá tevő alkudozásokba kezd a minoritással).

Ha ezt így nézzük, hagyjuk, akkor a mindenáron obstruáló ellenzék egyszerűen arra az álláspontra helyezkedhetik, hogy fűtyöl minden többségi akaratra a leglényegtelenebb kérdésben is és akkor előbb-utóbb fölmerül majd az a kérdés, hogy ugyan mire való hát az egész parlament?

Itt tabula rászát kell csinálni. És a nemzet értse meg, hogy e mai egészségi helyzetben nem azt kell kutatnia, lesz-e, lehet-e paktum, hanem azt, hogy a parlamentarizmus követelményei mit diktálnak s hogy a parlamentarizmust miként lehet megmenteni az elposványodástól, a rothadástól.

Erre módot keresni kötelessége mindenkinek, aki a parlamentarizmust megérti és megértve értékeli.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

részekben lakók kényelmére. A katonai „Bettenmagazin” és a régi Sebestény ház helyén most egy szabad térség van. Itt van a fapiaca. A Rozgonyi-utatót is összekötötték a Petőfi-utal, az Oroszvár és Szegő-féle ház közötti benyíltó kinyitották és összekötötték a Rozgonyi-utónak eme folytatásával és ennek az utcának a torkolatánál egy nagyobb szabadteret létesítettek, ahol most a szénapiac van. Itt állították fel a városi mérlegházat is. A Királyi Pál-utatót is összekötötték a Petőfi-utal és az Arany János-utóval és most már erre hajtják a szarvasmarhákat és a sertéseket, a Teleky-nt felől a vágóhid mellett elterülő marha és sertéspiacra, a hol szintén van városi mérleg. A Nádor-utatót is összekötötték a Batthyány-utóval, miután az Obledál-féle házat eltüntették a földszinéről. Itt áll az egyik oldalon a Kulturpalota vele szemben a református templom a paplakkal, a pécsinek hasonmása. A Batthyány-utó elején volt Neusiedler bíró féle házat is lebontották és most ez utca a Széchenyi-térből indul ki. A Batthyány-utó is áthidalták egy vasbetonhíddal és a sétateret át összekötötték a Gyár-utóval. A Széchenyi-téren álló felsőtemplomot meg-

Uj rendőr-különítmény.

Régi panasz a rendőrkapitányságnak, hogy nem áll elegendő rendőrlégénység rendelkezésére, hogy a nagykiterjedésű város területén a közrendészetet és a közbiztonságot kellőképpen szolgálhassa. A rendőrség szaporítása elkerülhetetlen volt már évekket ezelőtt és némi áldozatot hozott is e tekintetben a város és az Eötvös-téri rendőrszoba különítményét létesítette. A város déli területén azonban csak a következőkép történt a rendőri funkció. Nappal a külső Csengeri-utóan egy-egy állandó rendőr-őrszem teljesített szolgálatot; éjjel pedig kétfős őrzőjárat fordult meg két ízben a magára hagyott városrészen. A vasutnál pedig állandó rendőrszolgálat volt eddig is létesítve. A vasut raktárhelyiségei és a Tárházak környéke szinte teljesen nélkülözötte a rendőri éberséget. Ezen akart a rendőrkapitányság segíteni, mikor a Csengeri-utó külső részén egy rendőr-különítménynek a 4. őrszobának létesítésére tett a városi tanácsnál előterjesztést. A szükséges rendőrszaporítás költségeit azzal a szolgálattal akarta fedezni, melyet a rendőrség a vasuti raktárhelyiségek és a Tárházaknak nyújt; illetőleg az ezektől kapott pénzbeli ellenértékkel.

Hosszas tárgyalások folytak a város, a Déli Vasut és Tárházak közt, melyek most már eredményre vezettek. A pénteki tanácsülésen elhatározatot, hogy a képviselőtestületnek oly irányban tesz javaslatot, hogy a Déli Vaspályatársasággal az áru-raktáraknak, valamint a Tárházakkal ennek raktárainak szegődményes rendőrökkel való őrzésére a szerződést kösse meg. A Déli Vasutól fizetendő 4000 és a Tár.-tól fiz. 900 K ellenében 5-6 másodosztályú rendőrt alkalmazzon, akik az összes rendőri funkciókra begyakoroltassanak és egy ez a különítmény, mely a külső Csengeri-utó vidékén lesz elhelyezve, mintegy előkészítő-iskolája lesz a rendőrségnek és kikből a rendőrlégénység kiegészítése történik. Ez a különítmény fog nappali és éjjeli őrködést kifejteni a Déli Vasut és Tárházak körül, valamint a külső Csengeri-utóan. Természetes, hogy ez a különítmény is a főkapitányság hatásköre alá helyeztetik. A sinek közötti szolgálattal csak a szegődményeseknek felhatalmazva, kiknek esetleges balesetei, sérülései a Munkásbiztosító Pénztár terhére esnek:

Mind a Déli Vasutnak, mind a Tárházaknak ez új rendőri különítményhez való anyagi hozzájárulása nemcsak azok érdekeit, de a város közbiztonságát is előnyösen befolyásolja.

nagyobbitották, melléje paplakot építettek és áthelyezték a murakereszturi apátságot, mely az ottani, birtok javadalmak megtartásával most itt végzi a plebániái teendőit. A Deák Ferenc-teret parkirozták és a közepén Deák Ferenc bronzszobra áll.

A Kossuth Lajos-téren Kossuth Lajos szobra áll. A városi kertbe benyúló viskókat megvették lebontották és egybe parkirozták. Itt áll a királyi lakóház a mellésházra.

A város köztisztviselői építettek és a villanyos világítást házilag kezeli és úgy az előbbi, mint az utóbbi a városnak nagy hasznót hajt, mert majd minden házba be van vezetve a villanyvilágítás és a sok építkezéshez is igen sok tégla ad el a város, úgy, hogy a pótlódó alig emelkedett számbavehető módon. Továbbá községi takarékpénztárt létesített a város, a mely igen jól fejlődömez. Azután meg folyamadott a földmívelési miniszterhez, hogy engedje meg azt, miszerint a nagykiterjedésű birtokaiból egy tekintélyes részt kisebb rendű bérbeadás útján értékesítsen, mert az eddigi erdőgazdaság nem jövedelmez $\frac{1}{2}\%$ -nál többet és így a város erre a gazdaságra csak ráfizetett. Ez is most jó jövedelmet

HIREK.

Murakereszturi apát urnál.

Bucsuebéd volt tegnap a murakereszturi apát urnál. Ismerőseit és jóbarátjait hívta meg Rosos István kanonok, hogy megegyeszen maga körül lássa azokat, kik a szomszéd közelben tisztelettel és szeretettel viseltettek személye iránt. Vécsey Zsigmond, Viosz Ferenc, Horváth György piarista igazgató, Ötvös Emil, Halász József erdőfőmérnök, dr. Szigethy Károly, Lukács József, Grünhut Alfréd és Henrik rándultak ki Murakeresztura. Az apátur három kocsija várta az érkezőket az állomáson. S azután egy perc, két perc a tüzes csikók párafelhőt fuja vitték a ropogó havon a vendégeket a vendéglátó gazda hájtékába, Volt öröm, szives fogadás, adomával fűszerezett komoly társalgás, roskadozó asztal, napestig tartó vendégség és hozzá egy csomó felkösztönt bucsuzásul, viszontlátásra, latinul, magyarul, ki hogy tudta, kinek hogy adta a szive az ajkára a szót. Beszélt a főbíró, a polgármester, dr. Szigethy, Lukács és Rosos kanonok magyarul, Horváth direktor pedig latinul. A sziv bőségéből beszélt ott minden ajak s az érdemes kanonok egyénisége bő témát adott ezer beszédhez is. A napokban is szép emléket hagyott maga után Murakereszturon. Mig egy hete, hogy az új népiskolát felszentelés után átadták nemes rendeltetésének, melyet Rosos István tíz ezer korona költségen építtetett saját pénzéből. Így bucsuzik az új kanonok volt hivatól, kik siró szemekkel említk bucsuzó lelkipásztoruk nevét is. Nem különöse szive, lelke a híveké volt a nem ismert más örömet a kötelesség teljesítés nyomában járó lelki örömmön kívül. Mint gazda pedig mintáját teremtette meg a szorgalmas és effektív gazdaságnak, példájával uelve népét a tekerékosságra és munkára. Mestere és igaz atyja volt népének, azért kíséri új pályáján sokak áldása. sokak imája s mert szive, lelke nemes, azért ünnepli kitüntetésé alkalmából sokak tisztelete, sokak szeretete. (I. f.)

— Jurocsky ügyész távozása. Jurocsky Iván dr. nagykanizsai ügyész az igazságügyminiszter Trecsénbe helyezte át. Ez áthelyezés általános meglepetést okozott városunkban, bár az ügyészhez közel állók tudtak az ügyész áthelyezése iránti kérelméről. Jurocsky ügyész kiváló nagy tudással, korrekt igazságérzettel töltötte be terhes hivatalát, de amellet hámánus lelkének megnyilatkozásáról sokat

hajt a városnak.

Van vízvezetékünk, a szemetet sem kell már az udvarban összehalmozniuk, mert a város azt naponkint elszállítja, az utcák mind ki vannak rakva bazalikkal és csatornázva vannak, a járdák pedig a belső kerületekben mind aszfalt burkolatúak. Nagykanizsa már nem rendezet tanácsu, hanem törvényhatósági joggal felruházott város. A megye főispánja egyszersmind a város főispánja is és az évnek egy jó részét itt tölti körünkben. A hivatalok is szaporodtak. Van hidegvérű csikó nevelő telepünk is stb.

De ne legyen elfeledjem: A főgimnáziumot is felépítették a régi helyére és a környéket parkirozták. A „Korona” szállodát is átalakították modern helyiséggé. Az ördögárkot is befódták a Petőfi-utótl egész a Magyar-utóig, szintugy a Zrinyi Miklós-utó alsó része is kiépült modern házakkal.

A mikor ezt mind megírom: a szemeim előtt látom mind e nagy átalakulásokat, de sajnos, hogy az egész csak egy ábránd, egy álom és bizony még sok víz elfolyik a Dunában addig, mig ez mind megvalósul és ha még mind megvalósulna!

tudnak beszélni azok, kiket sorsuk az igazságszolgáltatás és ügyészi vád alá vezetett. A Patronázs Egyesületben kifejtett buzgó és magas felfogású működése mindazok elismerését vívta, ki, akik vele együtt lelkiükön viselik a megtévelyedett embertársak nehéz sorsát. A Polgári Egylet pedig egy rokonszenves köztisztelőben álló tagot veszít Jurecky ügyész távozásával.

— **Mese-Estély.** A nagykanizsai Ker Jótékony Nőegylet találékonyága egy élvezetes estélyre nyújt kilátást. Érdeklődésnek örvendő neki az is, hogy városunk szülöttének, Biró Málvin úrbölgynék énekművészetében először lesz alkalmunk gyönyörködni. A fővárosi sajtó már annyi elismeréssel adózott Biró Málvin művészi énekének, hogy méltán nézünk várakozással fellépte elé. A másik szereplő Tarnay Lajos poeta lelki zongoraművész, ki Nagykanizsát, már régebben meghódította illusztris játékával. A meghívó így szól: A nagykanizsai Ker Jótékony Nőegylet 1912. évi február hó 1-én a „Polgári Egylet” emeleti termében zártkörű táncol egybekötött nagy látványos mese-estélyt rendez. Bemutatásra kerülnek Meseképek sorozatai, melyben közreműködnek: Biró Málvin k. a. énekművész és Tarnay Lajos ut. orsz. m. kir. zeneakadémia tánára. Kezdeté este fél 9 órakor. Belépődíj: Emeleti páholy 40 K, földszinti páholy 24 K, I—III. sor 5 K, IV—VI. sor 4 K, többi sorok 3 K. Karzati ülőhely 2 K, állóhely 1 K 20 fill. Felülfizetések tekintettel a jótékonycélra köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Kohn L. Lajos ur üzletében. Műsort az estélyen adnak ki.

— **Az izr. jótékony nőegylet estélye.** Szombaton a Kaszinó termében az izr. nőegylet meghívása folytán sokan jöttek össze, hogy meghallgassák azt a művész-estélyt, melyet a nőegylet rendezett. Mennyiben sikerült anyagilag, azt még nem tudjuk; de hogy erkölcsileg szép sikerrel járt, az általános meggyőződése volt mindenkinek, ki a magas mintájú estélynek közönségében helyet foglalt. Dayka Balázs adott egy csomó számot; énekelt s előadott egy egész sor kabaré számot, amellyel állandó jókedvben tartotta hallgatóságát. Dayka kétségtelenül nagy művész. Előadása kedves, ragyogó, derűs s még a számok hosszadalmassága is eltűnik előadásának tartalma alatt egyéniségének hatása következtében. A másik vendégszereplő Korda Gizella volt. A kisasszony három nagy áriával lépett a hallgatóság elé. Az Áidából, a Taunhauseurből és Sába királynéjából énekelt egy-egy kényes, nagy előkészültséget és hangnyságot kívánó részt. Az igyekezet kétségtelen Korda Gizellánál. Ambiciója azonban nagyobb, mint haugterjedelme. A főhibája a levegővétel gyorsasága, mely ott is staccatot csinál, hol a hangterjedelmet, az előadás címádnak érvényesülését váránánk. De azért szépen, hatásosan csendültek áriái s a közönség erős tapsviharral kérte a kisasszonyt, hogy ráadást is adjon. Dr. Balla János harmadik szereplő, zongora játéknak nagy mestere. Láttuk ezt szombat este is és öröm-

mel üdvözöltük Delibes, Berense és Wágner, Liszt, Isolden, Liebested előadása után. Blumenschein Vilmosnéval két zongorán játszott azután dr. Balla Előadta Tschaiakowszky Audente con variscione c. darabját. Az előadás minden dicsőretn felül áll. Két művész sikerült együttese volt ez a szám, mely az est főnyújtját képezte. Az énekszámoknál a zongora-kíséretet Blumenschein Vilmosné és Pásztor Miksa zenetanár adták művészi műfással. A hangverseny után a jókedv vette át az uralmat s Vidor Samuné, a nőegylet elnöke örömmel szemlélhette, mint sikerült az a törekvése és fáradsága is.

— **Bál Kiskanizsán.** A kiskanizsai Polgári Olvasókör tegnap tartotta szokásos évi táncmulatságát, mely fényesen sikerült. A jókedv egészen reggelig hangzott a táncteremben. A bál helyiségek fényes villamvilágítását a Franc-éég díjmentesen szolgáltatta.

— **Munkatorlódás az anyakönyvi hivatalban.** A felekezeti anyakönyvek funkciója évről-évre csökken, az állami anyakönyvi hivatalé pedig azon mértékben gyarapodik. Azonkívül pedig a farsang mindig megnöveli a hivatal forgalmát és e kettős hatás alatt a nagykanizsai anyakönyvi hivatalban a naponként elvégzendő munka olyan méretet öltött, hogy Ilhási Horváth István helyettes-anyakönyvvezető megfeszített munkával se tudja elvégezni. Sabján Gyula dr. főjegyző mint anyakönyvvezető, vagy helyettese, Ács József tanácsos inkább csak a felügyelet gyakorlására van hivatva, mert a saját részszortjukhoz tartozó városi ügyek lehetetlenné tesszik a tényleges anyakönyvi — ugyszólván — irnoki munkák dást. Ezért Vécsey Zsigmond polgármester a mai nappal Fehér István városi díjnokot az anyakönyvi hivatalba helyezte szolgálatára.

— **A szinügyibizottság** ma délután fél hatkor gyűlést tart a kőszínház építésének ügyében.

— **Edison-mozgósínház** Szarvas-szállodájában érdekes és szenzációs képeivel meghódította a kanizsai közönséget.

— **Gondozatlan gyalogjárók.** Nem kevesebb mint 46 feljelentést tettek a rendőrök a kapiszágnál a sikos, gondozatlan gyalogjárók miatt. Ezek a büntetőparancs utján 1—10 koronával fognak megbírságotlani. A múlt számunkban hoztuk, hogy a Magyar-utca 41. számú ház tulajdonosa ellen is eljárást indítottak, mert egy asszony a sikos gyalogjárón elesett és lábtörést szenvedett. A 41. számú téves információ után k-rült lapunkba, mert az asszony balesete a 47. számú haz gyalogjáróján történt.

— **A Billisics-féle téglagyár tulajdonosa** Annak idején megírjuk, hogy a Billisics-féle téglagyárát annak tulajdonosa Scherz Géza megvételtre ajánlotta fel a városnak. Mielőtt azonban a tanács foglalkozhatott az ügygel, a tulajdonos más irányban kötötte meg az adásvételt. Ugyanis Székely Nándorné, Guiszl Viktor és Reichenfeld Gyula vették meg és közkereseti társasági alapon fogják azt üzembe venni. A gyár teljes: „Viktoria” gőztéglagyár

részvény/társaság Nagykanizsán Reichenfeld Gyula és társai”. A városi tanács, mint elsőfoku iparhatóság a kért iparengedélyt az egyes társasági tagnak megadta.

— **A csendőrség szaporítása** Az 1912. évi belügyi költségvetés a csendőrség szaporítására mintegy 100 ezer K-át vett fel. A határrendőrség legénységének egy részét elbocsátották, egy részét pedig nyugdíjazták más részét pedig a csendőrségbe fogják beosztani. Minthogy 800 fővel fog szaporítani a csendőrség létszáma; 19 combattans tiszt és 2 százados számvivő fog a különböző állomásokra beosztatni. A határrendőri szolgálatokat azután a határzéli csendőrségi törzstiszti különítmények fogják teljesíteni őruagi vagy alezredesi parancsnokság alatt. Törzstiszti különítmény 3 míg az összes létesítendő különítmények száma 97.

— **Népgyűlés.** t. hó 21-én délután fél három órakor a nagykanizsai szociáldemokrata-párt Sneath József elnöklele alatt népgyűlést tartott. Farkas István budapesti párttitkár beszelt a véderőjavaslatok ellen és az általános titkos választói jog mellett. A gyűlést melyen mintegy 80-an vettek részt, Gyenes Dezső a nagykanizsai munkásbiztosító tisztviselője nyitotta meg.

— **Automobil lopás.** A fővárosi álfamrendőrség megkereste a nagykanizsai rendőrséget, hogy Szekeres Armin kárára egy kávébarnára festett, nyitott vászon ernyővel ellátott 16 lőerős „Orid” autóbilt 21-én elloptak. Megállapított, hogy ugyanilyen autóbilt Székesfehérvárra érkezett 25—28 éves középtermetű barna sofőrrel. A jelentés szerint Nagykanizsa felé vette útját.

— **Életunt legény.** Egy 18 éves csinos paraszt legény akarta magától f. hó 18-án eldobni az életet. A főrbénci hegycen Horváth Vas József bicikájával elvágta a nyakát. Azon véresen fel akarta keresni a hegypásztor. Hébor Vince meglátta a véres embert és behivta magához, Tiszai László hegypásztor elküldte Paliuba, ki onnan telefonozott a nagykanizsai csendőrlaktanyára. Berényi Dénes járásörnester egy csendőrlégénnyel azonnal kiment és a súlyosan megsérült legény sebeit a nála levő kötőszerrrel gondosan be kötözte, hogy a seb a szennytől óva legyen. Észrevette, hogy a legény sok páliukát ivott. A kést mellyel nyakát elvágta nem tudta előadni, tettének okát nem mondta meg. Hazaszállították kiskanizsai lakására, hol ápolják. Fel fog gyugyulni. A hol az öngyilkossági kísérletet elkövette a falra szénnel a következő verset írta:

Édes anyám és kedves testvéreim
Isten veletek én elmegyek közületek.
Azért én miattam ne szomorkodjatok
Csak kérjétek a boldog-ágos szüzanyát
Az özvegyek és árvák vigasztalóját
Majd megsegít benneteket
Isten veletek.

Sirolin“ Roche”
ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.
Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

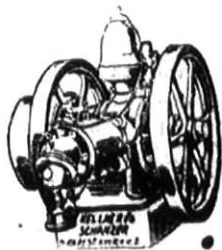

Nyersolaj-motor.

Világhírűek

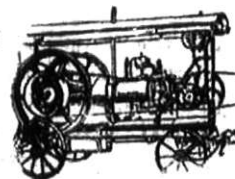
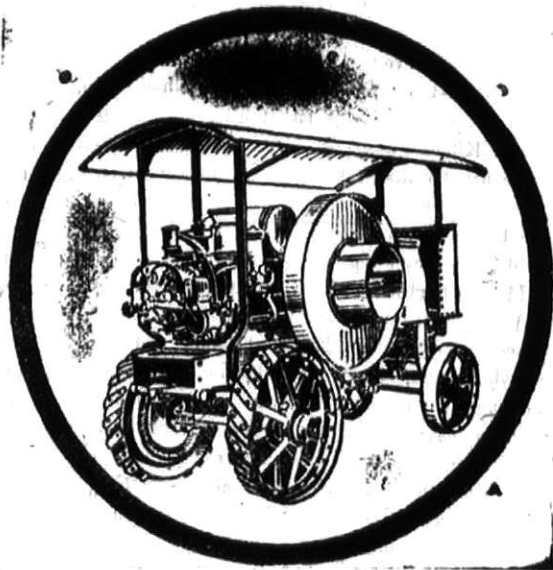
Gőz- és motor-cséplőkészletek.

**Magánjáró-
motoraink**

kittűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos üzem által.

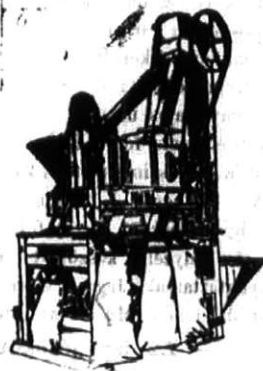
mert a
legjobb
és
legegyszerűbbek

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó, kezelés egyszerű.

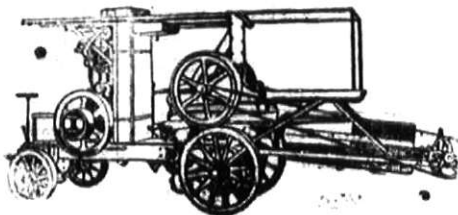
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott
Malomjártat

igen célszerűek, mert a malomjártattal együtt van sikszita szerkesztve. Kevés helyet foglal el, alkalmas finom lisztre és darára.

Magánjáró kőtörő

Az országutakozza magát vontatja és igen jól tör. Kitanó gyártmány,

Mielőtt gépet vesz, nézze meg

gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügynököket keresünk.

Az 1868. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.

Óvakodjunk utánzatoktól és más készítmények becsesm-pészésétől.

E megjelölések:

- Berger kátrányszapana,
- Berger glicerin-kátrányszapana és
- Berger kén-kátrányszapanai,
- Berger gygy- és higiénikus szapanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárusító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jeléül az itt lenyomatott védjegyet és cég-alírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jele-ügyelni és kifejezetten Berger-féleszappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp., Troppau.

Kapható: Magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógyszerártaiban és szakbavágó üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pót kávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel.

A kávéfőzetet

zamatossabbá és izletesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

Egy főzőpróba

meggyőz annak kiváló minőségéről.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **távutra** vezetni.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazabása szerint.

A zágrábi magyar kiállítás.

A zágrábi Magyar Társaskör két esztendővel ezelőtt kiállítást rendezett a dráván-tuli magyarok készítette tárgyaiból. Összegyűjtötte egy táborba a horvát-szlavonországi testvéreket s akinek valami munkája, tárgya volt, elkérte és kiállította azokat, hogy mások is gyönyörködhesseken bennük.

A zágrábi magyaroknak ez az első kísérletezése fényesen bevált. Siker koronázta a fáradozást.

A kiállítás nem remélt lelkes fogadtatása, a kivittel járó nehéz munka megbecsülése és elismerése most újabb bátor kísérletre ösztönzi a zágrábiakat. Január 28-tól február 4-ig magyar háziipari és népművészeti kiállítást rendeznek, amely a mindnyájunk hétköznapi munkájának művészi magasságig fejlesztett formáját mutatja be.

A magyar nép ügyességét, művészi készségét s izlését lesz hivatva megismertetni ez a kiállítás.

Egyútvé hordják mindazt, amit országunk népének művészi érzéke és ügyes keze csinálni tud. Kosarak, dobozok, játékszerek,

himzések, szőnyegek, női öltözék-cikkek, varrottasok, butorok, szóval minden amit a falusi és tanyás ember a maga kis hajlékában, karámjában előteremteni tud.

Nem lesz világraszóló ez a kiállítás. Inkább háziipari vásárnak lehetne nevezni ezt a kis vállalkozást, amely a nézőre fölöttébb tetszetős, az elmének gyönyörködtetően tanulságos leendő.

Mert mit is akarnak ezekkel a paraszti munkákkal, a népművészet közvetlen őserőjű megnyilatkozásával?

A horvátoakat is megismertetni a magyar népművészeti kézműves dolgokkal. Esetleg új piacot teremteni háziipari cikkeinknek, új gazdasági kötelekeket létesíteni a horvátokkal, hogy az örök szép terén is megismerhesseken bennünket azok, a kik sokszor — sajnos politikai előítéletből — nem tudnak, vagy nem akárnak bennünket észrevenni.

A zágrábi Magyar Társaskör évek óta fáradozik ezen, Már tíz éve működik ez a nagy erkölcsi magyar testület. Irányít, gondolatokat vált ki magyarjainkból, szórakoztat s helyes szociális érzékkel gyakorlati ter-

veket valósít meg. A Társaskör tíz éves fennállását ezzel a kiállítással ünnepli a zágrábiak. Nem dárídnak tehát, pezsgős bankettre nem ülnek-össze zágrábi magyarjaink, hanem munkaszubbányt öltenek és alkotó vágyukban egy szinpompás képet tárnak 'elénk, melyben a magyar nép lelke csodaszép bájában tükröződik vissza.

Ez a kiállítás azonban tanulságos mindnyájunkra nézve is. Megismerhetjük itt azokat az új keresetforrásokat, melyek anyagi helyzetünket megkönnyíthetik. Megtanulhatjuk a kiállításon, hogy az otthonmaradtak mivel foglalkoznak szabad idejükben, élesíthetjük művészi készségüket, elsajátíthatjuk kézügyességüket. Hiszen ez a sok jó tulajdonság mind bennünk lappang, csak mód, alkalom és eszköz kell, hogy a kellő formába öntve megfelelő gyakorlatot szerezhessünk. A mód és alkalom megvan, a zágrábiak nyújtják nekünk.

A kinek módja, tehetsége van látogasson be Zágrábba, egy darab kis Magyarországot talál ott a máv. iskola tornacsarnokában. Ügyes, izléses keretben ott találja a maga kedves vidékének, földieinek munkáját, a

Feszty kiállítása.

Budapesti levél.

Írta: Batsi Balla Jenő.

Végre ellátogattam a „Nemzeti Szalon”ba, hol 1906 óta, mióta fölvettem programomba azt, hogy a művészeti kiállításokról tudósítást adok le a vidéki lapjaimnak, ottbón érzem magamat. De nagyot is fejlődött 1906. óta a Nemzeti Szalon művészet egyesület” mindmáig, el sem képzelheti a laikus, csakis művész szemmel vizsgálva a dolgok állását az ember látja a nagy haladást és nagy sikert, dicsőséget mit ez a kezdetben alig észrevett egyesület . . . mit a magáéknak mondhat! Igen; de akkor és ma . . . sok víz folyt le a Dunán, új emberek kerültek a vezetés élére és ezzel új erők, új célok és új sikerek értek el. Maga az egyesület elnöke, a nagy művész barát és kitűnő tehetségű méltó Gróf Andrássy Gyula oly magaslatra emelte ezt az egyesületet, hogy ha Gróf Andrássy Gyulának egyéb érdemei nem is volnának, magával ezzel örökre halhatatlanná tette nevét a magyar művészet történetében.

Méltó igazgatót nyert a „Nemzeti Szalon” Déry Bélában, kinek nagy energiája, kitűnő művész talentuma az egyesület diadalra jutását mindenkor biztosította és érdemei, az egyesület, mint a művészet történetében elévülhetlenek örökre Így sorakoznak rendre egymás mellé a többi művész-szel-

lemmel megáldott erők és ha valaha, ma elmondhatjuk, hogy a „Nemzeti Szalon” élete és virágzása tetőfokán áll és keletkezhet számtalan utánzója; de kétem, hogy ezt a magas művészeti nivót csak meg is tudnák közelíteni!

Ez alkalommal Feszty Árpád gyűjteményes kiállítását tekintetem meg. Feszty Árpád neve ma nemzeti fogalom és őt erőt jelentő művész név, külön bemutatást nem kíván. Az 1. sz. képet nézve a melynek címe: „A sir előtt” — Jézus sirba tétele után látjuk szomorkodni hivat. Megható és felette nagy értékű festmény ez és ezt az ára is mutatja: 30.000 korona.

Ennek a nagy művészi alkotásnak méltó párja a 4. sz. alatti „Bavatalon” című kép. Jézust látjuk kiterítve egy márvány lapon, gyertyák között. Ha soha sem tudtuk volna azt, ki volt Jézus . . . ez a kép és az ő lezárt szemű, de kedves arca még a halál után is . . . lelkünkbe kap és örök emlékként vésődik szívünkbe! . . . Micsoda művészet ez az egyetlen kép, micsoda kiücsöztetett alkotása a művészek. Ilyen titokzatosan kedvesen szép a 9. sz. „Temetés után” című képe is Feszty Árpádnak, amint az özevegő nő az asztal mellett ülve imádkozik és a lámpa fény árasztja el arcát.

A 13. sz. „Vicinális” című kép már ujkori théma, a robogó vonatot látják esti időben s a mozdonny kéményéből erősen szóródnak a szikrák.

Feszty Árpád eltekintve attól, hogy egyike legkitűnőbb festőinknek, egyben kiváló arckép-festő

is, legalább is a 15. sz. „Osuhás barát” 21. sz. „Öreg baktör” 24. „Paraszt gazda” 26. sz. „Csavargó” 27. sz. „Öreg hajdu” 55. sz. „Paraszt gazda” 57. sz. „Mária” 58. sz. „Korcsmáros” 64. sz., Garabonciás diák” stb. tesz bizonyosságot. Valamennyi kép kiválóan nagy művészi tehetséggel van egyesítve és egytől egyig mester művek a javából.

Méltó csodálattal néztem meg Feszty Árpád 17. sz. „Ebéd után” 31. sz. „Tanácskozás” 32. sz. „A tótok” című nagy olaj festményeit, melyeknek tárgya a paraszt életből van merítve s alakjai egytől egyig a megszólalásig hűek, kedvesek.

A 79-es kép melyet „Tanulmány-rajz” címen tévesen említ föl a katalógus a „Róka és a sas harca” címet inkább viselhetné és valóban mesterrileg van e képen a prédáját a sástól féltő róka megörökítve. Anyyira tetszett nekem ez a kép, hogy majd föl órán át álltam előtte és gyönyörködtem abban.

Összgezve pedig a látottakat kijelenthetem, hogy büszke vagyok Feszty Árpádra, különösen munkájára a miatt, hogy mind megannyi vérbéli, magyar alkotás és valódi értékű művészet, látjuk tisztán, nem kell találgatni, hogy mit is festet ugyan.

Ez az igazi festőművészet, nem az mikor hasug színeket és képeket látunk, melyek ellenkeznek a valósággal és megrontják a laikus közönség helyes iránti érzését s művészetnek egyáltalán nem nevezhetők az ilyen torz alkotások.

torontáli aranyhímzéstől kezdve a balatoni sásból készített háztartási cikkig.

Mindenkit szívesen látnak a zágrábiak, örömmel fogadnak mindenkit, magyaros vendégszeretettel köszöntik azokat aki közbük ellátogat. A magyar nemzeti gondolat öntőn belénk felemelő érzést, büszkeséget, mikor szorgalmas népünk téli munkásságának gyümölcsét együtt látjuk. A zágrábiak igazán szép vállalkozása pedig hozza meg a kívánt eredményt ezt óhajjuk magyar szívünk egész melegével, mi, akik szerető aggódással kísérjük figyelemmel a zágrábi Magyar Társaság öntudatos törekvését, elismerést érdemlő buzgóságát.

Távirat-levélek.

A kereskedelmi miniszter f. évi február 1-től kezdődő érvénnyel a postaforgalomban új intézményt léptetett életbe, mely hivatva van a kereskedelem érdekeit szolgálai, amennyiben a felekkel való levélbeli érintkezést egyes esetekben lényegesen meggyorsítja. A miniszter idevonatkozó rendelete úgy intézkedik, hogy a belföldi forgalomban ezenkívül úgynevezett „táviratlevélek” is küldhetők. A táviratlevéleket az új folyamán távirati uton továbbítják rendeltetési helyükre és ott másnap reggel, lehetőleg már az első indítással, úgy kézbesítik, mint a közönséges leveleket. Ezeket a táviratlevéleket, melyeket „táviratlevél” vagy „TL” megjelöléssel kell ellátni, esti 8 órától 12 óráig lehet feladni. A táviratlevél díja szavankint 2 fillér, táviratlevelenként azonban legalább 60 fillér.

A táviratlevélről szóló kereskedelmi miniszteri rendelet szövege a következő:

1. 1912. évi február 1-től kezdve a belföldi forgalomban úgynevezett „táviratlevélek” is küldhetők. A táviratlevéleket az új folyamán távirati uton továbbítják rendeltetési helyükre s ott másnap reggel, lehetőleg már az első indítással, úgy kézbesítik, mint a közönséges leveleket.

Ha a táviratlevél fiókbérlő címére szól, a rendeltetési postahivatal azt a címzett fiókjába teszi s a fiókbérlő a táviratlevéleket reggel a címére érkezett levélpostai küldeményekkel együtt viheti el.

2. A táviratlevélek feladását egyelőre csak kísérletképpen engedélyezem s csak azok közt a helyek közt válthatók, ahol a távirat teljes éjjeli szolgálatot nem tart. E helyek a következők:

Budapest, Brassó, Debrecen, Érsekújvár, Eszék, Fiume, Győr, Kassa, Kolozsvár, Miskolc, Nagykanizsa, Nagyszombat, Páncsova, Pozsony, Sopron, Szabadka, Szeged, Székesfehérvár, Szolnok, Temesvár, Ujvidék, Zágráb, Zimony.

3. A felsorolt helyek táviratlevélhivataltalnak közvetítésével azonban a magyar szent korona országainak bármely más helyére is lehet táviratlevelet küldeni olyan módon, hogy a táviratlevélek éjjeli időben a megnevezett helyekig táviratilag, onnan kezdve pedig postával küldetnek tovább, még pedig a legelső indítással, mely a megjelölt irányban lehetséges. Azt az éjjeli szolgálatot tartó táviratlevélhivatalt, ahonnan a táviratlevelet postával továbbítják rendeltetési

helyére, a táviratlevél címében meg kell nevezni (L. az 5. pontot.)

4. Táviratleveleket csak esti 8 órától éjjeli 12 óráig lehet feladni. A feladás a felsorolt városokban levő mindnyik postahivatalnál eszközölhető, amennyiben ezeknél a jelzett időben táviratfeladás van.

5. Amint a táviratokat, a táviratleveleket is célszerű a távirat által kiadott táviratlapra kiállítani. Ha a táviratlevél közönséges papírra van írva, azt a távirat által kiadott két filléres táviratlapra ragasztják s ez utóbbinak árát a feladó köteles megfizetni. A táviratleveleket csak közértelemű nyelven lehet szerkeszteni s azokat a cím előtt: Táviratlevél, vagy rövidítve „TL” dijköteles megjelöléssel kell ellátni. Rövidített cím, valamint „Poste restante” címzés meg van engedve. Másféle, a Távirat Üzletszabályzat 10. §-ban felsorolt külön szolgálat egyáltalában nem köthető ki.

A címet a következő módon kell írni: „TL” Fehér János, Kossuth utca 3. Szabadka, vagy a 3. pontban említett esetben: „TL” Postával Szabó János, Zsebely, Temesvár.

Egyebekben a táviratlevél szerkesztésére nézve a táviratüzleti szabályok határozmányai mérvadók.

6. Habár a táviratlevélek utanküldése távirati uton nem köthető ki, mindazonáltal a rendeltetési hivatal azt a címzettnek, hozzátartozóinak vagy megbízottainak kívánságára vagy bejelentésére az adott címre postára díjmentesen utanküldi.

7. A táviratlevél díja szavankint 2 fillér, táviratlevelenként azonban legalább 60 fillér.

Ez az olcsó díjszabás csak magára a táviratlevélre szól és nem nyer alkalmazást azokra a dijköteles szolgálati táviratokra, amelyeket valamely táviratlevélre vonatkozólag a hivatalok a felek kérésére váltanak s amelyek a rendes díj alá esnek.

8. A táviratlevélekért semmiféle kárpótlás nem jár sem elveszésükért, vagy késedelmiükért, sem pedig ezeknek következményeikért. Díjtérítésnek is csak akkor van helye, ha a táviratlevél szolgálati hiba következtében kallódott el, vagy pedig később érkezett meg rendeltetési helyére, mintha az közönséges levéllel adták volna postára.

HIREK.

Az új postafőnök. A nagykanizsai 1. számú postahivatal főnöksége a múlt év aug. 1-ével megüresedett. Ekkor ment ugyanis nyugdíjba Sommer Náthán főfelügyelő, hosszú, elismeréssel találkozott működés után. Azóta a hivatal-főnöki teendőket Csontos László p. és t. főtiszt látta el. Hogy a megbízatásnak teljesen megfelelt, mi sem mutatja jobban, minthogy a posta és táviróhivatal ez idő alatt is kifogástalanul működött. Most végre megtörtént a kinevezés, mely városunk fiát Roth Miksa p. és t. felügyelőt ülteti a Sommer Náthán örökébe. Roth azok közé a kevesek közé tartozik kik önállóan, a saját fejükkel szoktak gondolkodni. Művészeti hajlamai a restésnek a dilettantizmus nem közönséges fokában nyer-

nek kifejezést. Nagykanizsán hosszú ideig működött a postán, majd Pécsre helyeztetett, hol mint posta és táviró felügyelő a pécsi kerületi távirat-osztály vezetője volt. Pécsen a népművelés terén értékes működést fejtett ki és egy régebbi beszélgetésünk folyamán hallottunk tőle olyan kijelentést, hogy nem lankadt buzgalommal Nagykanizsán is szándéka a népkultúránk szolgálatába szegődni. Kinevezését nemcsak jó ismerősei, barátai, hanem főnöksége alá sorolt postatisztek, altisztek és szolgák is örömmel üdvözlik, ami legfényesebb bizonylata rátermettségének és tuomat emberek közül kiemelkedő egyéniségének.

— Dienes szolgabíró nagybeteg. Dienes Sándor a nagykanizsai járás szolgabírja szerdán reggel öltözködés közben rosszul lett Csengeri-uti lakásán. Segélykiáltására a házbellel értesítették a rendőrséget. Minthogy a szolgabíró garson lakása be volt zárva, lakatossal nyitatták ki. Ország Lajos dr., ki legelőször jelent meg a betegnél baloldali szélütést konstatait a különben is asztmatikus betegnél. Azonnal értesítették Viosz Ferenc főszolgabírót az esetről, ki ott nyomban meg is jelent. A beteg Eperjessy Gábort kérte magához, kinek 155 K 54 f. készpénzt átadta. Azután mentőköcsi beszállították a kórházba, hol öntudatlanul feküdt máig. Ma es méltetre tért és fájdalmasan jajgat Lakását a hatóság lepecsételte. Dienes szolgabíró kedden este még fenn volt a Polgár Egyletben, hol kártyázott szokott partnereivel, de mivel nem jól érezte magát, abbahagyta a játékot, de továbbra is az egylet helyiségeiben maradt. A közszeretben álló szolgabíró állapota iránt általános az érdeklődés.

— A kávéházi záróra. A rendőrfőkapitány előterjesztésére nemrég olyan határozatot hozott a tanács, hogy a vendéglőknek és kávéházaknak ezenkívül csak esetről-esetre ad záróra meghosszabbítási engedélyt, míg az eddigi évi általánnyért való engedélyt megszünteti. E határozatban az vezérelte a tanácsot, hogy a szegényalaprak így több jövedelme legyen. A tanácsnak ez intézkedése nem válik előnyére a városi érdekeknek, mert feltétlenül szükséges, hogy úgy első, mint második vagy harmadrangú helyiségek reudelkezésére álljanak az idegeneknek éjjel is. Kik későn érkeznek, korán tovább utaznak; akik nem akarnak e rövid időre szállásukat igénybe venni. Ha ilyen helyeken a közbiztonság rendőrileg ellenőriztetik, csak hasznára válik a város idegenforgalmának. A tanácsnak módjában van az általánosságot felemelni így a szegény-alap se károsodik, a kávéház- és vendéglő-tulajdonosok pedig sok molesztálástól óvatnak meg. Hogy csakugyan kellemetlen ez az intézkedés az illetőkre nézve, mutatja, hogy a Centrál-kávéház tulajdonosai beadványt adtak a tanácshoz, hogy az eddigi rendszert a záróra meghosszabbítására nézve tartsák érvényben, mert ez nem annyira az ő érdekük, mint a közönségé és a városé. És ebben igazuk van. Hajlandók az eddigi díjon felül 100 K-át fizetni. Biztosra vesszük, hogy a többi kávéház és vendéglő tulajdonos követni fogja beadványával a Centrál tulajdonosait.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévétra** vezetni.

— **Izr. istentisztelet.** Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 26-tól kezdve további intézkedésig d. u. 5 órákor fog kezdődni.

— **A Társaskör közgyűlése.** A nagykanizsai Társaskör 1912. évi február hó 4-én vasárnap délután 6 órákor tartja rendes közgyűlését Závody Albin elnöklete alatt. Táragsorozat: 1. A választmány jelentése. 2. A számvizsgálók jelentése. 3. A tagsági díj és a költségvetés megállapítása. 4. A tisztikar, a választmány és a számvizsgálók választása. 5. Netáni indítványok. Közgyűlés után barátságos társasvacsora

— **A Polgári Egylet közgyűlése.** A nagykanizsai Polgári Egylet folyó évi február 2-án (pénteken) d. e. 11 órákor saját helyiségében tartja 76-ik évi rendes közgyűlését. Táragsorozat: 1. Títkári jelentés 1911. évről. 2. Zárószámadás, vagyonskimutatás, 1912-ik évi költségvetés előterjesztése, ezzel kapcsolatban a felmentvény megadása. 3. Kötvények kisorsolása. 4. Elnök, alelnök, tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság megválasztása. 5. Netáni indítványok.

— **Gazdaköri gyűlés.** Nagykanizsa város- és járási Gazdakör f. hó 31-én d. e. 10 órákor a városház tanácsstermében rendkívüli közgyűlést tart. Táragsorozat: 1. A múlt évi zárószámadás és a f. évi költségvetés előterjesztése. 2. Az 1912—1914. évi Cyclesra elnök, helyettes elnök, títkár, pénztáros és igazgató választmány megválasztása.

— **A kőszínház ügye.** A múlt számunkban jeleztük, hogy a színügyi bizottság gyűlésezik az építendő kőszínház dolgában. A bizottság kijelentette, hogy teljesen a városra bizza akár tervpályázat útján akarja felépíttetni a színházat, akár egy színházépítő specialista megbízásával. A bizottság a maga részéről ilyen specialista ajánlásától tartózkodik és erre a városi tanácsot kéri fel. De kéri, hogy valamely specialista megbízását szakértőnek pl. a városi mérnöknek megkallgatásával hozzon javaslatba. Azt azonban a bizottság elérkezettnek látja, hogy ez ügyben a városi intézkedés megtörténjék.

— **Országos vásárok.** A nagykanizsai gyertyaszentelői országos vásár f. hó 29-én tartatik meg. Csáktornyán és Zalaszentgróton a legközelebbi országos vásár február 3-án lesz.

— **A gőzfürdő bekebelezése** A hosszadalmas forrummegjírások csak most tették lehetővé, hogy a Gőzfürdő a város javára és nevére telekönyvileg bekebelezessék. Ezek után csakhamar megtörténik a Nagykanizsai- és a Délzalai takarékpénztárakkal, mint a gőzfürdő eladóival az elszámolás és akkor az ingatlan átvétele tényleg megtörténik. Azután várjuk azokat az intézkedéseket melyeket a város mint gőzfürdő-tulajdonos az olcsó és egészséges népfürdő érdekében létesít.

— **Kincstári lószemle.** F. évi február hó 19-én d. u. 1 órákor a Korona szálló udvarán fog megtartatni a lószemle a tartásba adott kincstári lovak felett. A lóvizsgálatot a m. kir. pécsi 8. honvédszázados parancsnoksága eszközli erre az alkalomra kiküldött polgári bizottsági tagok jelenlétében.

— **Balesetek.** A Merkur vasgyárban Gál István munkás munkaközben megsérült. Beszállították a kórházba. Rózsás István 52 éves és Vincze József 46 éves földmunkások a „Viktória gőztégla-gyárban” szenvedtek súlyosabb sérülést. A felügyelő figyelmeztette a földesuszásra, mire a munkát abban hagyták, de a helyszínről a csuszó föld mellett akartak elhaladni, ekközben esett rájuk a fölg. Vincze súlyosabb mellkas és lábsérülést szenvedett. Mindkettőt a gyártelepen levő lakásukon ápolják.

— **Adóbevallások.** A városi adóhivatal értesíti a közönséget, hogy a IV. osztályu kereset adó és tőkekamatadó és kamatteher bevallásának határideje f. hó 31-én lejár. Akik a bevallás iránti

kötelezettségeiket elmulasztják, azoknak adója hivatalból állapítatik meg. illetőleg a kamatteher bevallásból eredő kedvezménytől elesnek.

— **Disznótor után.** Horváth Hajdinak József kiskanizsai polgár egész családjával a vejénél volt disznótoron. Mig ott jókedvűen gyászolták a hurkák és kolbászok néhai gazdáját, addig ismeretlen tettes álkulesal kinyitotta lakását és a záratlan szekrényeket, ládákat felforgatta. Az egyik ládában 130 K készpénzt talált, amit el is vitt. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

— **A farsang és tüdőbetegek.** Azok között a jótékonycélok között, melyeket farsangtájt a társadalom szolgál, nincs szebb, mint a farsang során is segíteni a tüdőbetegeket. Most, mikor a József királyi herceg sanatorium egyesület kéiszázágyra megkezdí építeni Debrecenben második népszanatoriumát, most a veszendő magyarság nemes ügyének felkarolását ajánljuk. Azt kérjük a bárendező ifjuságtól, sanatoriumi bizottságoiktól, hogy

erre az emberbaráti alapra rendezzenek egy] sikeres mulatságot. Ha fővárosi művészek közreműködésével rendezendő koncertről, kabaréről volna szó, forduljanak az egyesület elnökségéhez, Lukács Györgyhöz (Budapest, Királyi Pál-utca 11)

— **Szénlopás a vasutról.** A vasuti szénraktárt úgy látják állandóan dézsmálják a munkás emberek. A raktár öre nem igen veszi észre. A napokban pedig mikor észrevette, hogy négy asszony, meg egy férfi bányászódik a szénraktárból, nekik támadtak az örnek. Ez egyik asszonynak lekaptá tejéről a kendőt, hogy valami kézzel fogható bizonyítéka legyen. De Hermann József tárházi munkást tetteg bántalmazta a Peinstingl József ört. A rendőrség erélyes nyomozása derítette fel az esetet. Legfeltűnőbb a dologban az, hogy a tárház melletti vágányokhoz szállították az ellopott szenet. Mintegy 5 métermázsa volt már felhalmozva, de a tárházi örmég sem vette észre. A rendőrség a tárházi munkások tettének pártolását látja a dologban. A tolvajok ellen még hatóság elleni erőszak miatt is felelőségre fogja vonni az ügyesség.

MEGHIVÓ.

A nagykanizsai takarékpénztár által alapított

Önsegélyző Szövetkezet

1912. évi február hó 11-én délelőtt 1/2 11 órákor tartandja a Nagykanizsai takarékpénztár helyiségében

15. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. c. szövetkezeti tagokat tisztelettel meghívja

Az igazgatóság.

Táragsorozat:

1. Évi jelentés.
2. A felügyelő-bizottság jelentése, ennek alapján a mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése iránti határozat.
3. A szövetkezet hivatalos közlönyének kijelölése.
4. Az igazgatóság tagjai közül az alapszabályok 23. §-a értelmében kilépő Czápáry Ádám, Grünhut Henrik, Halvax Frigyes, Halvax Gyula, Muraközi Lajos és Rosenfeld József igazgatósági tagok helyett 3 évi időtartamra, valamint a felügyelő-bizottsági tagok helyett 1 évi időtartamra újak, vagy azok újbóli megválasztása.

Nagykanizsán, 1912. január hó 25-én.

Jegyzet: A felügyelő-bizottság által felülvizsgált vagyonsmérleg a szövetkezeti helyiségben bármikor betekinthező. Az üzletresz birtokosok könyveik felmutatása mellett szavazólapjaikat folyó évi február hó 9. és 10-én a szövetkezeti helyiségben átvehetik.

Óh Jaji!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellepasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona.

— Próbadozoz 50 fillér. —

Fő és szétküldési raktár:

N Á D O R

gyógyszertára

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellepasztillái. Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula, Szabó Albert gyógyszertárakban, Geltsch és Graef droguákban.

Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszertárában.

MEGHIVÓ.**A Nagykiszai Takarékpénztár Részvénytársaság**1912. évi február hó 6-án délelőtt 10¹/₂ órakor tartja saját helyiségében**67. évi****RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,**

melyhez a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghívja.

AZ IGAZGATÓSÁG.**Tárgysorozat:**

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
2. A mérleg előterjesztése, az osztalék megállapítása, az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése feletti határozathozatal.
3. A hivatalos közlöny kijelölése.
4. Az alapszabályok 27. és 43. §§-ai értelmében kilépő Aczél Pál, Sartory Oszkár és Stern Sándor igazgatósági tagok helyett 3 évi időtartamra. Dr. Rotschild Jakab, dr. Friedl Ödön, Goldhammer Károly, Heimler József és Forintos Károly felügyelő-bizottsági tagok helyett 1 évi időtartamra leendő megválasztása. A kilépő tagok újra megválaszthatók.
5. Netáni indítványok.

JEGYZET: A t. cz. részvényesek figyelmeztetnek, miszerint szavazólapjaikat 1912. évi február hó 5-ik napján délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig az intézet helyiségében személyesen vagy meghatalmazás alapján átvehetik.

Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 11-ik §-a szerint szavazati jogot csak az gyakorolhat, kinek a részvénye a közgyűlést megelőzőleg négy héttel nevére átiratott.

Az 1888. év óta forgalomban.

Berger gyógy- és higiénikus szapanai.**Óvakodjunk** utánzatoktól és más készítmények becsapásától.

E megjelölések:

- Berger kátrányszapana,
- Berger glicerin-kátrányszapana és
- Berger kén-kátrányszapanai,
- Berger gygy- és higiénikus szapanai.

égünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül e pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden elárusító, ki ezen kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat.

A mi szappanaink a valódiság jelölül az itt lenyomatott védjegyet és cég-aláírást viselik.

G. Hell & Comp.

Tessék tehát ezen két ismertető jelre ügyelni és kifejezetten Berger-féle szappanokat kérni, mint a következő cég gyártmányait:

G. Hell & Comp. Troppau.

Kapható: Magyar-oztrák monarchia és a külföldi gyógyszerárterületen és szakbavágy üzletekben.

Tisztelt háziasszonyaink

Szíves figyelmébe ajánljuk az

„UJ PATRIA“ pótkávét

a „BIVALY“ gyári jeggyel.

A kávéfőzetet

Egy főzőpróba

zamatosabbá és izletesebbé teszi, annak szép barna színt kölcsönöz.

meggyőző annak kiváló minőségéről.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhögés, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a **tüdővész** ellen.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Farsang és Jótékonyosság.

Hogy ilyen váratlanul beköszöntött a tél: a pauperismusnak még nagyobb sebei mutatkoznak. Szívet marcangoló nyomornak kétségbeesett hangjait halljuk s a szegénylős szegénység panasztalan kétségbeesését látjuk s valóban nem volna szívünk, ha észrevétlenül és előkelően elsurranánk mellette. Ezt a téli nyomorúságot hatóságilag szegényügygyé kinevezni s azt akarni, hogy a hatóság ezer tennivalója között a szegénység minden sebére tegyen gyógyírt, vakmerő követelés és a társadalom kötelességének könyörtelen elhárítása. Még ott is, ahol a szegényügynek külön hatósági szerve van, a fővárosban, még ott is belátták, hogy a hatósági uton konstatált szegénység éppen azokra nem akad, akik a szegénységet szegénylik, akik tehát a segélyre a legértékesebbek és egyuttal legjobban rászorultak, ellenben a hatóságilag konstatált szegénység nagy része üzletszerű szegénység, a sebeivel reklamirozó dologtalanságnak, vagy aljas szenvedélyeknek hódoló hűhózója a hangos és követelő koldus, akit nem a balsors ismertetett meg a „paupertas”-szal, hanem a dologtalan élet. És még ők is, ahol meg lenne a mód, hogy a hatóság az okokba betekintsen, ott is érzékenyebb szervekre kell bízni a jótékonyosságot, a társadalomra. És mivel Jókai szerint az emberiség jobb és szebb fele a nő, erre a jobbra, erre a szebbre hárul a szegénység, a nyomor sebeinek bekötözése. Nagy tapintatot, sok gyöngédséget kíván ez, tehát éppen azokat a lelki kiválóságokat, melyekkel a nő, még ha a férfi esetleg nagyobb intellektussal rendelkezik is, jobban meg van áldva.

Szabad-e szóvá tenni, hogy a jótékonyosság filléreit régi szokás szerint a farsangi táncmulatságokkal kötik össze. Mindegy nekem ha bárhol tesz az ember jót, csak tegyen. És annyira besavanyodott az élet kegyetlen küzdelmeibe az ember, hogy nem igen far-

sangol. Örülünk kell ha egy-egy vigalom sikerül, mert kiragadja az embert a napi munka és gondok taposó malmából s csak az a kár, hogy az eszeveszett fényűzés következtében sokra igen keserű — katzenjammer következik. Őszintébb lenne a hejehuja ha az emberek egyszerűbbek lennének. De hát a Herceg mesébéli királyasszonya szerint: ne kívánjunk az emberektől lehetetlenségek.

Más lapra tartozik ez a kérdés, hogy a jótékony célú mulatságokból mennyire tudjuk a pauperismus sebeit gyógyítani? Az országban van 15.000 község, csak hárommal szorozva a farsangtáji vigalmak számát, negyvenöt ezer alkalmát kapjuk a jótékony adózásnak. Mi jut ebből a jótékonyosságra? A választ olvasóinkra bizzuk. Mi legföljebb kimondjuk a mindenki ajkán lebegő igazságot, hogy a jótékony célú mulatságok maguk a célra nézve kedve s formájú hazugságok, mert tisztelet a kivételnek, de ezek legtöbbször a jótékony cél nem merit.

Ingatag alap is egy béli jövedelemből orvosolni akarni valamely sebet a nyomornak. A szegényügygyel nemesebben és állandóan kell törődnie a társadalomnak és itt minden jószív figyelmébe ajánljuk azt a jótékonyossági hatósági szervezetet, melyet Almády Géza fővárosi tanácsnok, ez a nemes-szívű „pater paupertatio” sok szeretettel, nagy tapasztalással készített, mely szegényügyi szabályzatot nem hinnék hogy ne küldené meg városunk magisztrátusának. Ebben a szegényügy társadalmi felkarolása bennfoglaltatik. Megnyerhetjük a társadalomnak egységes jötevésére osztály, vallás és nyelvi különbség nélkül azoknak a nemes szíveit, akik széttagolva és éppen ezért gyakorta efemer hatással a pauperismus sebeit kötözik. Kétségkívül elsősorban az kell, hogy a város vezetőjének érdeklődését nyerje meg ez a cikk, melyet a szegényügyünk rendezésének meleg szándéka hat át. Bizonytalanság lesz a képviselőtestületben oly nemes szívű

ember, aki az itt letezt eszmét, hogy szegényügyünket a főváros vonatkozó szabályzata szerint rendezzük s vonjuk bele városunk s megyénk hölgyeit vallás és nyelvi különbség nélkül, nem hagyja a pusztában kiáltó szóként elhangzani.

Rendőri szolgálat.

Nem egyszer mutattunk rá azokra a fontos szolgálatokra, melyeket a rendőrség teljesít és mindannyiszor alkalmunk volt felfedni azt a mostoha elbánást melyet a város közönsége fizetés tekintetében a rendőrlégénységgel szemben tanusít. Tudjuk hogy iskolai kvalifikációt nem sokat követelnek tőlük de annál több testi és értelmi rátermetlenségre van szükségük, hogy nehéz, sokszor életveszélyes működés közben megállhassanak. A rendőrnök erélyesnek és tapintatosnak, sokszor kerges szívűnek, máskor lágyan bumánusnak kell lennie. Szegény, sőt nyomorral küzdő helyzetében a becsületesség megtestesülését keli mutatnia olyan szegénytelen fizetés mellett, amiőt akármelyik napszámos minden felelősség és minden életveszedelem és a felsőbb hatóság ellenőrzése nélkül is könnyen elérhet.

Ha a Fő-uton látjuk a kifogástalanul kiöltözött rendőri örszemet, kinek jutna eszébe, hogy az a délcég rendőrlégény 24 óra óta teljesít egyfolytában szolgálatot csak időnkint van egy-két óra a pihenésre engedve, ha ugyan valami hirtelen váratlan esemény, ami ilyen nagy városban mindennapos, nem zavarja meg pihenő idejét is amikor aztán nem ritkaság, hogy 36 órára is kinyulik az egyfolytában való szolgálat. Az ugynevezett hosszuszolgálat ez, mely reggeli 6 órától másnap reggel 6 óráig tart, amikor nappal posztban áll, éjjel pedig cirkál a városban, hogy órkdjék vagyon és élet felett. A rövid szolgálat csak félnapos, de azért ha a folyton előforduló rendkívüli események szólítják, akkor a szolgálatban pihenés, szünetelés nincs.

Természetes, hogy ezek az agyonszakított, alamizsnatisztetű rendőrök úgy várják a rendőrség államosítását, mint a messiást. Mert nemcsak fizetésök lesz akkor emberségesebb, de nem fogja munkaerejüket az állam kiuzsorázni, mert minden város kiterjedése és lakosságának számaránya szerint fogja meghatározni a rendőrlégénység számát.

Ma Nagykanizsán 33 rendőrlégény, 2 tizedes és 1 polgári rendőr áll a közbiztonság rendelkezésére. Tehát összesen 36 ember. Ez a szám azonban a

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

MILKA SUCHARD

valóságban kevesebb, ha tekintetbe vesszük, hogy 2 közülük tisztiszolga minőségben alkalmaztatik, 3 a rendőrségi irodában irnoki teendőket végez, 1 pedig irodaszolgái teendővel van elfoglalva. Marad tehát a tényleges állomány 30. De ha figyelemmel vagyunk arra, hogy egyik másik beteg, vagy hogy tolong, vagy elmebeteg kíséreléssel van elfoglalva, 27-nél többet nem számíthatunk és így Nagykanizsának minden ezer lakosára egy rendőr jut.

A rendőrök közül 5, akik kiskanizsai őrtanya-hoz vannak beosztva. Van itt-ott nekik elég teendőjük, amint a rendőri krónikák mutatják. Az Eötvös-téri különítményben 4 rendőr végez szolgálatot. Ezek látják el az Eötvös-téri, Teleki-uti, Petőfi-uti, Rózsa és Atilla-utcai lözrendészetet A Teleky-uton egy állandó őrszem van, egy pedig nappal a többi utcát 3 szor bejárja. Éjjel pedig kétszer portyáznak kettesével az utcákon. A vasuton allandóan teljesít szolgálatot egy rendőr.

A központi redőrszobában 10 teljesít felváltva hosszú és 10 rövid szolgálatot. Nappali poszt van a Csengeri, Magyar és a Király-utcán, míg a Főtéren az őrködés. A Csengeri, Magyar és Király-utcai őrszemekből éjjeli őrjárat alakul, mely a városrészt éjjelenként kétszer járja be, ha csak az eshetőségek miatt másként nem kell intézkedni. De nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy szinielődásoknál, bálknál mindig jelen van 1—2 rendőr, ami a többinek a szolgálatát rendeseu súlyosabbá teszi.

Akik éjjelre a rendőrszobában teljesítenek, inspekciós szolgálatot, azokat is folyton zavarja a telefon, mely vagy verekedéshez, tüzhöz, lopáseset-höz, részegek gazdálkodásához stb. szólítja a pihenésre vágyó, kimerült legénységet.

Amint nemrég megírtuk, egy új rendőr-különítmény lesz a Csengeri-uton a Déli Vasut és a Tárházak költséghozzájárulásával. Ez a különítmény nemcsak azért fontos, mert a vasuti és a tárházi jaktárakat az eddiginél megbízhatóbban fogja őrizni hanem mert a város egész déli oldalának közbiztonsági pontjául fog szolgálni sőt némi csekélységgel a szolgálatot is könnyebbé teszi a rendőrségre nézve.

A rendőri szolgálat térhességét jó ismerni a város közönségének, a városatyáknak, akik a rendőrt csak jól kiöltözve békességes időben látják és nem gondolnak arra a fontosságra, amit csekély zsoldért terhes körülmények között végeznek a rendőrök. Ha bepillantanak a végzendő feladatok nehézségeibe, akkor nem fog a város elzárkózni a rendőrlégenység megélhetésének javításától, ha súlyos körülmények között kérés szóval járulnak hozzá.

Tanácsülés.

A pénteki tanácsülés elég érdekes ügyet intézett el, mely közül talán egyik sem olyan sürgős és egyik sem érdemli meg annyira a közönség érdeklődését, mint a főgimnázium építésének ügye. Régóta huzódó kérdése ez a városnak és mert századokra szól ez az alkotás minden amellet szol, hogy nagy körültekintéssel alapos és ócs kritikával kell azt a tervet megvitatni, melyből városunknak nemcsak egy nagy monumentális épülete kerül ki, hanem első kulturintézetünk számára készül és így magán kell hordania a célszerűségén kívül mindama tulajdonságokat, melyek elhelyezés, építési stíl tekintetében a modern iskolaeépítést jellemzik. Ezt azért mondjuk mert a Bálint és Jámbor műépítőket biterjesztett és a képviselőtestülettől már tudomásul vett általános terv ellen a tanács és a főgimnázium építési bizottsága néhány tagjának figyelemre méltó észrevétele van. A pénteki gyűlésen a tanács ezért elhatározta, hogy mielőtt Bálint és Jámbor műépítőket a részletes terv és költségvetés elkészítésével a közgyűlés véghatározata alapján megbizsa, az elhelyezés

végleges megállapítása végett szóbeli tárgyalásra meghívja. A főjegyző egyben bemutatta azokat a feliratokat, melyekben a tanács a kormánytól a főgimnázium építéséhez újabb 300 ezer K segélyt kér, továbbá a város az iránt is megkeresi a kormányt hogy a nagykanizsai főgimnázium helyettes civil-tanári állások helyett rendszeresítsen az állam rendszer tanári állásokat és ezek fizetését vállalja magára. Aki helybeli főgimnázium folytonos civiltanár váltó-zásairól kellőleg tájékozódva van, az tudja mérlegelni ennek az intézkedésnek fontosságát.

A főgimnázium ügye után az állami polgári leányiskola került napirendre. Ismeretes, hogy a polgári leányiskolát évről-évre többen látogatják és mégis csak az első osztály van párhuzamosítva, úgy hogy a helybeli szülők nem egyszer kénytelenek voltak leányikat idegen iskolákba adni. A város annak idején abban a reményben adta át iskoláját az államnak, hogy a szükséghez képest azt fejleszteni fogja. Bizalommal fordul tehát a város képviselőtestületi határozat alapján a kormányhoz, hogy a jövő tanévben a második osztály párhuzamosításáról és a szükséges tanerő kinevezéséről gondoskodjék.

A tanács elhatározta, hogy egy első és egy másodosztályú irnoki állásra pályázatot ír ki, mely legközelebb a helyi lapokban fog közzétettni. A pályázati határidő febr. 15-e. A városnál működő két legrégibb dijak Pólai József és Vidos János szombaton tisztelegtek Vécsey Zsigmond polgármesternél és kijelentették, hogy az irnoki állásokra pályázni fognak. Minthogy elfogadott szokás, hogy a rendszeresítendő állásokra mindig szolgálati időszert következő díjnokokat választja meg a képviselőtestület (hacsak ellenük alapos kifogás nem tehető), azért a többi diuruista ez alkalommal nem is pályázik. Különben Pólai József már 3 év óta önállóan látja el az iktatói hivatalt, míg Vidos János, ki jelenleg a számvevőszégnél dolgozik, két évig a levéltárosi teendőket látta el önállóan így mindkettő régi szorgalmas munkával rászolgált az előléptetésre és megválasztásuk biztosra vehető.

Tárgyalás alá került egyik kávéházi tulajdonosnak beadványa, melyben a zárórak meghosszabbításáért az eddiginél 100 K-val többet ajánlott fel egy évre. Mivel a tanács már úgy határozott, hogy a szegényalap nagyobb támogatása céljából csak esetről esetre ad záróra meghosszabbítási engedélyt, azért a kérelemnek helyt nem adott.

A gőzfürdő v. telárát a város febr. 1-én kifizeti az eladó Nagykanizsai és Délzalai takarékpénztáraknak. A vételár után a megvétel napjától 5%-ot fizet a város, minek ellenében a fürdőnek ez időre eső bérjövödelme őt illeti.

Voltak még egyéb gazdasági ügyei is a tanácsnak, melyek aouban, minthogy nincsenek a befejezés stádiumában a város érdekeire való tekintetből nem tartozik a nyilvánosság elé.

HIREK.

Razzia a hazard kártyások ellen.

A nagykanizsai rendőrkapiténység névtelen levelet kapott egy szomorú lelkű feleségtől Hogy a férje egy kávéházban este 7—8 óra között tiltott kártyajátékokat játszik. Pokol a szegény asszony élete, a gyermekei nyomorognak, rongyosak, Mentse meg a rendőrség a hazardjátékos férjét a családjának. Ki tudja mennyi szenvedés, mennyi nyomor és lelki tusa és mennyi családi viszály után határozta el magát a nő, hogy férjének játékszenvedélyére felhívja a rendőrség figyelmét. A levélben megnevezi a kávéházat is, de mi nem közöljük, mert való-

színü, hogy nemcsak ebben az egy kávéházban szokott ő kelme kártyázni és valószínű, hogy minden kávéháznak megvan az ilyen családnymorító kártyása. Sőt az is valószínű, hogy az a férj nem is hazardjátékokat űz, hogy megengedett alsóst vagy tartlitt. de olyan mértékben, a hogyan családja érdekeinek veszélyeztetése nélkül azt tennie nem volna szabad A rendőrség a jelzett időben csakugyan meglepte a levélben megjelölt kávéházat, de bizony vendéget is alig talált ott, annálkevésbé kártyázókat. A többi kávéházban is vizsgálatot tartott ennek utána, de a szegény asszony szomorú megnyugtására jelenthetjük, hogy a rendőrség nem akadt pazarló férjére, ki családíói kötelességeiről is megfelelkezik a kártyaszenvedély miatt. De észre tér, ha észre veszi, hogy a nyilvánosság és a rendőrség ébersége szemmel tartja őt is, a többit is

— **Személyi hir.** Dempfli Henrik es. és kir. vezérőrnagy a 82. honvéd-gyalogdandár parancsnoka Székesfehérvárról ma a déli gyorsvonattal Nagykanizsára érkezett A helybeli 20. honvéd gyalogezred felett szemlét tart. Lakása a Korona-Szálóban van.

— **Művész-Estély.** A Nagykanizsai Kereskedő Ifjak Önképző-Egyesülete 1912. évi február hó 3-án a Polgári Egylet összes termeiben Szoyer Ilonka urasszony a m. kir. Operaház művésznője, Márkus Dezső ur a budapesti Népopera igazgatója és Sarkadi Aladár ur a budapesti Vigaszínház művésze közreműködésével, könyvtár-alapja javára Művész-Estélyt rendez. Helyárak: Emeleti páholy 30 K. Földszinti páholy 20 K. Ülőhely I—II sorban 6 K, III—V. sorban 5 K, VI—IX. sorban 4 K, a többi sorban 3 K. Karzati ülőhely 2 K. Belépőjegy 2 K. Kezdeté este 9 órakor. Felülízetéseket, tekintettel a jóték nyelőra, köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázzunk A műsort tánc követi. Műsort az estélyen adnak ki.

A művész-estély iránt szokatlan érdeklődés mutatkozik. Az érdeklődés középpontja természetesen Szoyer Ilonka, kinek érkezése és működése valóságos művészeti esemény Nagykanizsán. Jegyek a Kohu L. Lajos féle üzletben előre válthatók.

— **Galasanzai-ünnep.** A nagykanizsai Kegyes-tanítórendi katolikus főgimnázium a kegyes-tanítórend alapítója, Galasanzai Szent József tiszteletére 1912. évi február hó 2-án a Polgári Egylet nagytermében hangversenyt rendez, melyre a t. szülöket s a tanúgy minden lelkes barátját, tisztelettel meghívja az igazgatóság. A nagy alapító életrajzát Horváth György igazgató fogja ismertetni. A hangverseny kezdete d. u. 5 $\frac{1}{2}$ órakor. Helyárak: Páholy 6 korona, ülőhely I—IV. sorig 1 korona, a többi sor 70 fillér, állóhely 50 fillér.

Kanizsai dr. ünneplése. Eszékről jelentik: Az itt állomásozó 28. honvéd gyalogezred törzserovosát, Kanizsai Sándor dr.-t (Kartschmaroft Leon főkantor fiát) a zágrábi ujonnan épült helyőrségi kórházhoz helyezték át. A közszeretben álló törzserovos tiszteletére távozásakor nagyszabású bucsu bankettet rendeztek, melyen Bogát vezérőrnaggyal az egész tisztikar feleségeikkel együtt résztvett. A tisztikar Kanizsai dr. nejeének pompás virágcsokorral kedveskedett, míg az altisztek a szeretett törzserovosnak babérkoszorút adtak emlékül.

— **Szanatoriumi piknik.** A József kir. herceg Szanatorium-Egyesület nagykanizsai fiókja 1912. évi február 10-én, szombaton a Polgári Egylet összes helyiségeiben szegénysorsu tudóbetegei felsegélyezésére az V-ik ker. honvédenekar közreműködésével hangversenyyel egybekötve pikniket rendez.

Kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj és karzati jegy 2 korona. Családjegy 5 korona. Minden egyes adag 60 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Étkezés után tánc.

— **Uj murakereszturi apát.** A király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a Mura folyó melletti Szent Keresztről nevezett kereszturi javadalmi apátságot Csóthi Géza csóthi plebánus, kertületi aleperes és tanfelügyelő, pápai címzetes kamarásnak adományozta.

— **A kereskedelmi iskola estélye.** Szombat este Casino nagyterme zsúfolásig megtelt azzal a közönséggel, melynek tudatába mind mélyebben vésődik a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola népszerűsége. Ez a koncert, mellyel a tanulók a nagyközönség elé léptek, fényes bizonyítéka, hogy a gyakorlati irányú kereskedelmi szakiskola nem hanyagolja el a művészeti és humán tárgyak oktatását se. Az ifjak változatos és érdekes műsorral léptek a közönség elé, mely szívesen tapsolta meg a szereplők elért sikereit. A felső kereskedelmi iskola ifjaitól és a női kereskedelmi tanfolyam hallgatóiból alakult vegyes kar kedves és színes énekszámokat adott elő, melyek tiszta precíz előadásáért Hirschfeld Rezső tanár, ki a kart betanította és dirigálta lelkes órációkban részesült. Vajda Margit hegedű és Kelemen Böske zongorajátékához szépen simult Grünhut Andor gordonkájának tiszta méla hangjai. A nagy tetszéssel fogadott együttes után Vajda Margit hegedű szólója következett. Szántó Béla vig monológját egyes tehetséggel adta elő. Nagy készületségre vallott Bogenrieder Ottó és Lendvai Dezső hegedű duója mely hosszas tapsokra ragadta a közönséget. Mély hatást ért el Reich Andor Gedóvár asszonyának szavalásával. Előadás után tánc, az ifjuság mulatozása következett, melyről szívesen konstatáljuk, hogy mind végig megtartotta azokat a kereteket, melyekben iskolai ünnepélyeknek lefolyóniok kell.

— **Iparosok a vásárokról.** A nagykanizsai iparosok tegnap értekezletet tartottak Samu József elnöke alatt, hogy nyilatkozzanak az Iparosok

Országos Szövetségének felhívására mi a véleményük a kerületükben levő község-k vásárait nézve illetőleg mely vásárok volnának beszüntetendők és hogy új vásárok engedélyezését szükségesnek tartja-e. Az értekezlet Halvax Frigyes iparbiztos indítványát magávévá téve kimondta, hogy a nagykanizsai iparosok és kereskedőktől látogatott vásárok megahagyassanak. Mégis azzal, hogy Becsehelyen többet, mint a tavaszi Józsefnapi vásárt nem tart szükségesnek, valamint a Boleznai vásárt, melyet iparosok nem is látogatnak teljesen fölöslegesnek tartanak. Tekintettel arra, hogy Galambok Kiskomárom térszomszédságában van, melynek vásárai erősek szoktak lenni, a Galamboki országos vásárt és fölöslegesnek tartja.

— **Uj cégek.** Nagykanizsa város tanácsa, mint elsőfokú iparhatóság a következő új cégeket engedélyezte: Tuksa Béla kárpitos, Horváth Mikó Péter kőműves mester (eddig csak kisebb kőműves munkára vállalkozhatott), Pollak Izidor marhakereskedő.

— **Nincsenek iparmegbizottak.** Szombaton lett volna az új iparmegbizottak megválasztása. Bár a helybeli lapok és hirdetések is közölték a választógyűlés idejét mégsem jelent meg az iparosok és kereskedők közül egy sem. Csak a hivatalos kiküldöttek, Halvax Frigyes iparbiztos, Pálffy tb. szolgabíró és Orbán József levéltáros jelentek meg. A választásra új gyűlést fog a városi tanács kitűzani.

— **A Magyar Figyelő új évfolyamának 2. száma** a szokott magas színvonalu tartalommal jelent meg. Gróf Tisza István az osztrák szociáldemokrata munkás vezéreiről közöl cikket, amelyben kimutatja, hogy az osztrák szociálistizmus parlamenti képviselői csak igen kis részben kerülnek ki a tényleges ipari munkásságból és ilyenformán annak az érdekeit nem is képviselhetik azzal a sullyal, melyet igazi szakmabeli munkások álláspontjuknak adni tudnak. Ezzel kapcsolatban nálunk is sürgeti az ipari munkásosztály minél nagyobb autonómiáját és azt a politikát, amely az ipari munkásoknak saját kérdéseiknek intézkedésében döntő szempontot adna. Báró Roszner Ervin folytatja

nagyérdékű tanulmányát az általános választói jogról Franciaországban. Wlassics Gyula az 1867. XII. t.-c. jogi természetéről közöl tanulmányt, melyben Tisza Istvánnak a múlt számban megjelent hasonló tárgyú cikkére válaszol. A cikk kétségkívül széles körökben fog feltűnést kelteni. Palágyi Menyhért: Malthus szelleméről értekezik és széles körökben nagy feltűnést keltett természettudományi cikksorozatának egy újabb értékes álláspontját világítja meg Adorján Andor: Utazások Magyarországon a XIX. század első felében címen ezuttal 1820. esztendőnek társadalompolitikai, irodalom, művészeti és más viszonyairól közöl rendkívül érdekes adatokat. A szépirodalmi részben Balla Ignác szép novelláját találjuk. A Feljegyzések rovat ezuttal a rendesen is gazdagabb. A számos elmes és harcias cikkek között bízhetőleg sokakat fog érdekelni Kemény Simonnak Irodalompolitika című feljegyzése, amelyben a legutóbb lefolyt irodalom-politikai vitákról éles, tömör és világos kritikát mond. Előfizetési ára negyedévre 6 kor. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

Hirdetmény.

A Dunántuli parcellázó és finanszírozó bank részvénytársaság tisztelt részvényeseit ezennel értesítjük, hogy jegyzett részvényeik után a III. részletfizetés fejében a növérték 30% a, azaz részvényenkint 30 korona

folyó évi február hó 1-én fizetendő.

Felhívjuk tehát a tisztelt részvényeseiket, hogy az alapszabályok 10. §-ában megállapított joghátrányok terhe alatt a fenti határidőre a Néptakarékpénztár részvénytársaságnál Nagykanizsán a befizetést teljesíteni sziveskedjenek.

Kelt Nagykanizsán, 1912 január hó 27-én.

Az igazgatóság.

MEGHÍVÓ.

A Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság

1912. évi február hó 8-án délelőtt 10¹/₂ órakor tartja saját helyiségében

67. évi

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyhez a t. cz. részvényeseket tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések.
2. A mérleg előterjesztése, az osztalék megállapítása, az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése feletti határozathozatal.
3. A hivatalos közlöny kijelölése.
4. Az alapszabályok 27. és 43. §§ ai értelmében kilépő Aczél Pál, Sartory Oszkár és Stern Sándor igazgatósági tagok helyett 3 évi időtartamra. Dr. Rotschild Jakab, dr. Friedl Ödön, Goldhammer Károly, Heimler József és Forintos Károly felügyelő-bizottsági tagok helyett 1 évi időtartamra leendő megválasztása. A kilépő tagok újra megválaszthatók.
5. Netáni indítványok.

JEGYZET. A t. cz. részvényesek figyelmeztetnek, miszerint szavazólapjaikat 1912. évi február hó 5-ik napján délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig az intézet helyiségében személyesen vagy meghatalmazás alapján átvehetik.

Megjegyeztetik, hogy az alapszabályok 11-ik § a szerint szavazati jogot csak az gyakorolhat, kinek a részvénye a közgyűlést megelőzőleg négy héttel nevére átiratott.

MEGHIVÁS.**A Dél-zalai Takarékpénztár Részvénytársaság**

1912. évi február hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor Nagykanizsán saját helyiségében tartja

XLII. évi rendes közgyűlését,

melyre a tisztelt részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT.

1. Igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések az üzlet eredményéről, az 1911. évi számadások előterjesztése — ezek alapján a mérleg végmegállapítása, a számadók felmentése és a mutatkozó nyereség felosztása iránti határozat.

2. A társaság hivatalos közlönyének az 1912. üzleti évre leendő kijelölése.

3. A megbízatásuk lejártá következtében kilépő 5 igazgatósági tag helyett az alapszabályok értelmében 5 igazgatósági tagnak 3 évre, — ugy a felügyelő-bizottsági tagok számának meghatározása és 1 évre való megválasztása.

Kelt Nagykanizsán, 1912. január 21. .

AZ IGAZGATÓSÁG.

A t. cz. részvényesek kéretnek szavazólapjaiknak részvényeik előmutatása melletti átvételére a takarékpénztár helyiségében 1912. évi február 17-én megjelenni.

A társulati igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztendő jelentése a közgyűlést megelőző 8 napon át a t. részvényesek által az intézet helyiségében betekinhető.

VAGYON**MÉRLEG 1911. ÉVRŐL****TEHER**

	Összeg					Összeg			
	10 frankos		cs. kir.			10 frankos		cs. kir.	
	arany		korona	fill.		arany		korona	fill.
Pénztári készlet	52	11	49233	99	Részvénytőke			600000	—
Jelzálogi kötelezők	1226	1995	877384	42	Tartalékalap			832100	65
Törlesztéses jelzálogi kötelezők			2727956	86	Nyugdíjalap			100000	—
Kezességi kötelezők			41558	—	Tiszti nyugdíjalap			61171	58
Váltók			1548660	48	Betétek és betétkamatok	183	1441	5007392	43
Ingtalan birtok (intézeti ház 250.000 K — f egyéb ingatlanok 21.611 K 31f)			271611	31	Betét kamatadó			10290	21
Értékpapírok			2293450	—	Visszeszámított váltó			1104716	33
Értékpapírok függő kamatai			28206	87	Letétek			8542	81
Kintlevő kamatok		8	42371	74	Előre felvett kamatok	15	9	45762	18
Aranyok és frankok			11075	10	Aranyok és frankok	789	373	—	—
Osztrák-magyar bank giró			6193	38	Hitelezők			60545	—
Adóssok			136153	22	Eperjesy Sándor iskolaalapítvány			10000	—
Óvás és bélyeg költségek			500	—	Árvaházalap			37167	16
					Színházalap			20399	22
					Katonatiszti akadémiái alap			10811	24
					Napibiztosi díj			2384	—
					Felügyelő-bizottsági díj			2000	—
					Fel nem vett osztalék		1	1509	—
					Nyereség			—	—
					át hozat 1910. évről 228 10 frkos 111 ar. 595650			—	—
					1911. évi nyereség 85 . 79 . 14360706	291	190	149563	56
	1278	2014	7964355	37		1278	2014	7964355	37

Kelt Nagykanizsán, 1911. december hó 31-én.

DR. BENTZIK FERENC s. k.
tára. igazg. elnök.EPERJESY GÁBOR s. k.
főpénztárnokREINITZ JÓZSEF s. k.
igazgató.

Ezen zármérleget a fő- és egyéb üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és mindenben megegyezőnek találtuk.

Kelt Nagykanizsán, 1912. január hó 20-án.

HALPHEN MÓR s. k.
felügy. biz. tag.FAICS LAJOS s. k.
felügy. biz. tag.RAPOHC GYULA s. k.
felügy. biz. tag.LÖWE ADOLF s. k.
felügy. biz. tag.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.